

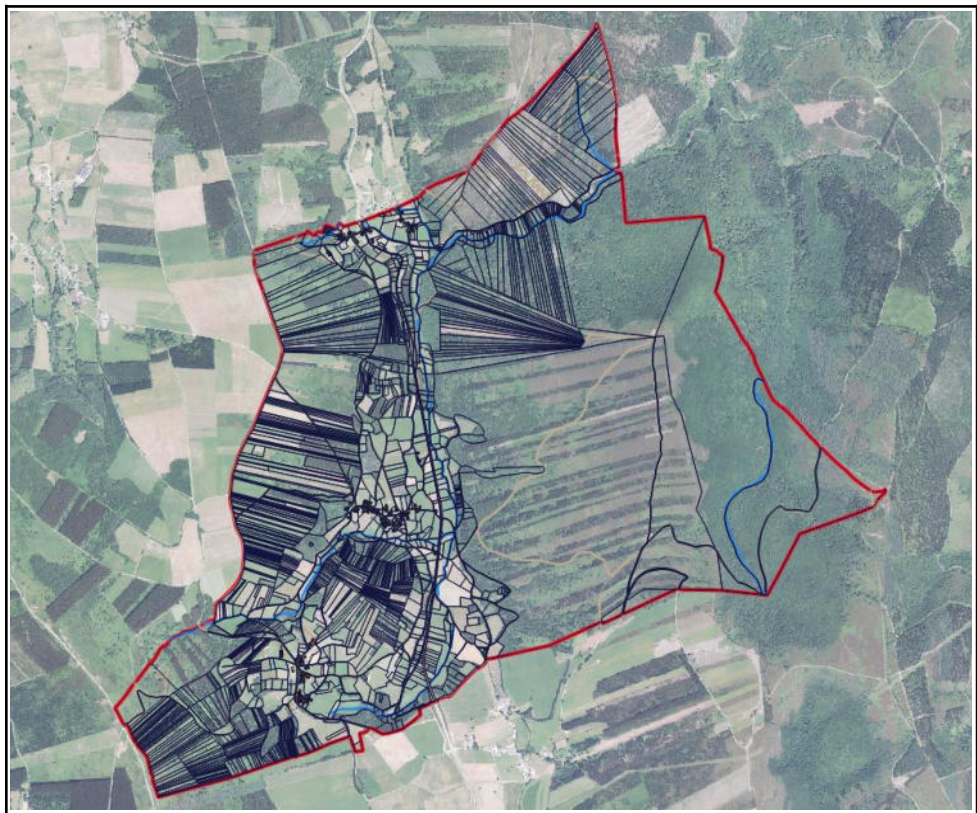

XUNTA
DE GALICIA

CONSELLERÍA
DO MEDIO
RURAL

SERVIZO DE INFRAESTRUTURAS AGRARIAS DE LUGO

ESTUDO PREVIO DE INICIACIÓN DA ZONA DE REESTRUTURACIÓN PARCELARIA DE RETIZÓS (BALEIRA, LUGO)

Enxeñeira técnica agrícola: María del Mar Dorado Vázquez

Enxeñeira agrónoma: María Pérez Folgueira

Lugo, marzo do 2024

SERVIZO DE INFRAESTRUTURAS AGRARIAS

DIRECCIÓN TERRITORIAL DA CONSELLERÍA DO MEDIO RURAL DE LUGO

Ronda da Muralla 70, baixo 1

27071 Lugo

T.: 982 294 493

infraestruturas.agrarias.lugo@xunta.gal

mediorural.xunta.gal

**ESTUDO PREVIO DE INICIACIÓN DA ZONA DE REESTRUTURACIÓN PARCELARIA DE SANTA
MARÍA DE RETIZÓS
(BALEIRA-LUGO)**

ÍNDICE

DOCUMENTO Nº 1.- MEMORIA:

ÍNDICE

ÍNDICE.....	2
1. OBXECTO DO ESTUDO.....	5
1.1. NATUREZA DA TRANSFORMACIÓN.....	5
1.2. LOCALIZACIÓN.....	5
1.3.- DIRECTRICES DO ESTUDO.....	6
2.- ESTUDO DE CARACTERIZACIÓN.....	7
2.1. DETERMINACIÓN DO PERÍMETRO E ESTRUCTURA DA PROPIEDAD.....	7
2.2. USOS DO SOLO.....	8
2.3. DESCRICIÓN DAS EXPLOTACIÓNS AGRARIAS.....	9
2.4. DESCRICIÓN DE ÁREAS DE ALTO VALOR.....	13
2.4.1. Áreas de alto valor ambiental.....	13
2.4.2. Bens de interese cultural, histórico ou artístico.....	14
2.5. DINAMISMO DO TERRITORIO E POBOACIÓN.....	15
2.5.1. Investimentos realizados.....	15
2.5.2. Experiencias previas de reestruturación parcelaria.....	16
2.6. POSIBILIDADE DE MITIGAR OS EFECTOS DO CAMBIO CLIMÁTICO.....	16
3.- SITUACIÓN TRANSFORMADA.....	17
3.1. ESTRUCTURA DA PROPIEDAD TRAS O PROCESO.....	17
3.2. UNIDADES MÍNIMAS DE EXPLOTACIÓN.....	18
3.3. POSTA EN CULTIVO DE ZONAS ABANDONADAS.....	18
4.- ESTUDO DE IMPACTO AMBIENTAL.....	19
5.- RELACIÓN DE ACTORES RELEVANTES E GRADO DE ACEPTACIÓN SOCIAL.....	19
6.- AVALIACIÓN ECONÓMICA E FINANCEIRA DAS INVERSIÓNS.....	21
6.1. VIDA ÚTIL DO PROXECTO.....	23
6.2. CUSTOS DO PROXECTO.....	23

6.2.1.-Custos de inversión.....	23
6.2.2.-Custos ordinarios.....	24
6.2.3.-Custos extraordinarios.....	25
6.2.4.-Resume de custos do proxecto.....	25
6.3.-BENEFICIOS DO PROXECTO.....	27
6.3.1.-Beneficios ordinarios.....	27
6.3.2.-Beneficios extraordinarios.....	27
6.3.3.-Resume de beneficios do proxecto.....	28
6.4.-CUSTOS E BENEFICIOS DA SITUACIÓN SEN PROXECTO.....	29
6.4.1.-Custos da situación sen proxecto.....	29
6.4.2.-Beneficios da situación sen proxecto.....	30
6.5.- CUSTOS E BENEFICIOS INCREMENTAIS, FLUXOS INCREMENTAIS NETOS.....	30
6.6.- INDICADORES DE AVALIACIÓN.....	33
6.7.- ANÁLISE DE SENSIBILIDADE DO PROXECTO.....	33
6.7.1. Mantemento do uso do solo agrícola nas mesmas condicións que na actualidade....	34
6.7.2. Incremento do uso do solo agrícola nun 30% respecto á actualidade.....	35
7.- CONCLUSIÓNS DO ESTUDIO.....	38

ANEXOS Á MEMORIA:

1. Documento de síntese e declaración de impacto ambiental.
2. Informes dos organismos consultados.
3. Rede de camiños proposta a nivel de anteproxecto.

DOCUMENTO Nº 2.- PLANOS:

- Situación e localización
- Vexetación e usos do solo
- Directrices ambientais do E.I.A.
- Rede de camiños proposta a nivel de anteproxecto.

DOCUMENTO N° 1.- MEMORIA

ESTUDIO PREVIO DE INICIACIÓN DA ZONA DE REESTRUTURACIÓN PARCELARIA DE SANTA MARÍA MADANELA DE RETIZÓS (BALEIRA-LUGO)

1. OBXECTO DO ESTUDO

1.1. NATUREZA DA TRANSFORMACIÓN

A reestruturación parcelaria, por medio da reordenación da propiedade, pretende promover a constitución e mantemento de explotacións de dimensións suficientes e características axeitadas, reunindo nun mesmo lugar os dereitos de varias fincas rústicas para mellorar a súa utilidade.

A normativa vixente de aplicación para este tipo de procesos é a *Lei 4/2015, do 17 de xuño, de mellora da estrutura territorial agraria de Galicia*, tendo como obxectivo principal *mellorar as condicións estruturais, técnicas e económicas das explotacións agrarias, de acordo con criterios de ordenación axeitada e sustentable delas e dos seus aproveitamentos, calquera que sexan estes, baixo a perspectiva da súa utilidade económica e social, co fin de fixar a poboación no medio rural para facer rendible a actividade produtiva* (art. 2.1.a).

Asemade, para os predios que non formen parte de explotacións agrarias, pretendese *establecer medidas de agrupación, redimensionamento, mellora estrutural e de infraestruturas que faciliten a súa mobilización para uso agrario, entendendo como tal a loita contra o abandono, a formación de novas explotacións ou incorporación ás xa existentes*. (art. 2.1.b)

Ademais de reordenar a propiedade, establécese unha rede viaria para dar acceso aos predios de substitución, así como outras obras e melloras no territorio de actuación. Ao final do proceso, procédese á inmatriculación rexistral da propiedade concentrada.

1.2. LOCALIZACIÓN

A zona a reestruturar está comprendida dentro do termo municipal do Baleira, máis concretamente na parroquia de Santa María Madanela de Retizós, que pertence á comarca de A Fonsagrada, a uns 40 km da capital da provincia.

Os límites da zona son os seguintes:

- Norte: coas parroquias de Santiago de Milleirós do concello de Pol e Santiago de Martín no concello de Baleira
- Sur: coa parroquia de San Miguel de A Braña do concello de Baleira (reestruturada en parte e rematada no ano 2021)
- Leste: coa parroquia de Santiago de Martín do concello de Baleira

- Oeste: coas parroquias de San Martín de Caraño do concello de Pol (con reestruturación rematada no ano 2004) e San Cibrao de Montecubeiro do concello de Castroverde (con reestruturación rematada no ano 2007)

A superficie obxecto do estudo é de 775,38 ha. Na elaboración do estudo de impacto ambiental pártese dun perímetro inicial ca cartografía dese momento, perímetro que se actualizará con máis precisión durante a elaboración dos traballos do levantamento topográfico, en todo caso durante a elaboración das bases determínase o perímetro definitivo.

Actualmente o concello de Baleira conta con normas subsidiarias de planeamento aprobadas o día 14 de xullo de 1988, non tendo delimitado ningún solo de núcleo rural na parroquia de Retizós.

Os núcleos de poboación que forman parte da parroquia de Santa María de Retizós son: A Muíña, San Romao, O Alledo e Retizós.

1.3.- DIRECTRICES DO ESTUDO

A Lei 4/2015 do 17 de xuño, de mellora da estrutura territorial agraria de Galicia establece no seu artigo nº 9 a necesidade de elaboración do estudio previo de iniciación, unha vez superado favorablemente o proceso de avaliación, correspondéndolle o servizo provincial a elaboración do mesmo, logo do mandato da dirección xeral competente en materia de desenvolvemento rural.

A zona de Santa María de Retizós conta cos seguintes traballos realizados por esta Administración e que deberán terse en conta na elaboración do presente estudo:

- Estudo de Impacto Ambiental (EIA) elaborado no ano 2019 pola empresa SORTEGAL.
- Declaración de Impacto Ambiental (DIA): anuncio do 23 de marzo de 2022, da Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático, polo que se fai pública a declaración de impacto ambiental do proxecto de zona de reestruturación parcelaria de Retizós (Baleira), publicada no Diario Oficial de Galicia o día 8 de abril de 2022.

As premisas especificadas na Declaración de Impacto Ambiental condicionan en boa parte o perímetro de actuación da zona e as exclusións a considerar, tal e como se describe nos seguintes apartados do estudo.

2.- ESTUDO DE CARACTERIZACIÓN

2.1. DETERMINACIÓN DO PERÍMETRO E ESTRUCTURA DA PROPIEDAD

A zona de estudo ten unha superficie de 775,38 ha. Como consecuencia da tramitación ambiental no estudo de impacto da zona propónse a exclusión do proceso de reestruturación dunha parte da parroquia que se corresponde coa superficie ocupada pola Zona de Especial Conservación, (ZEC) "A Marronda", que haberá que concretar na fase administrativa de bases.

Polo tanto, segundo o reflectido no punto 1.2.1 da DIA "excluirase da zona de reestruturación parcelaria unha superficie de 192,38 has, ocupada pola ZEC "A Marronda"".

Segundo esta premisa chégase a unha proposta de exclusión dunha superficie de 192,38 ha, sendo polo tanto a superficie a reestruturar de 583 ha.

Se temos en conta os datos facilitados pola Dirección Xeral do Catastro, dentro da zona de reestruturación hai 3,34 ha ocupadas polas edificacións e unhas 14,63 has ocupadas pola rede viaria. Considerando a proposta de exclusión, a superficie atópase dividida en 1.553 parcelas repartidas entres 167 titulares. A media da parcela antes do proceso é de 0,36 ha, sendo a media de parcelas por propietario 9,30.

nº propietarios	167
nº total parcelas	1553
superficie media por parcela (m ²)	3.636,31
nº medio de parcelas por propietario	9,30

Os datos reflectidos na táboa anterior son os derivados do parcelario catastral unha vez que se desconta a superficie ocupada polos viarios e as edificacións.

Segundo o informe do Servizo provincial de montes, solicitado dentro do procedemento de avaliación de impacto ambiental ordinaria, na zona non se atopa ningún Monte Veciñal en Man Común (MVMC), aínda que linda con superficie do MVMC de Mendreiras pertencente á parroquia de Santiago de Martín do mesmo concello de Baleira, quedando fóra da zona de reestruturación.

No Estudo de Impacto Ambiental da zona identifícase un Espazo Natural Protexido que é a ZEC denominada *A Marronda* (cunha superficie duns 192,38 ha) e tamén se enumeran as áreas de maior valor ecolóxico, que se corresponden con masas de frondosas autóctonas, principalmente formadas por carballeiras de *Quercus robur*, *Fagus sylvatica* e *Castanea sativa*, (que na súa meirande parte atópanse protexidas polo ZEC "A Marronda"); masas mixtas de frondosas autóctonas, zonas húmidas (hábitats turbosos, lagoas, etc), vexetación de ribeira e matos e afloramentos rochosos silíceos. Na elaboración das bases estudarase a posibilidade ben de establecer un subperímetro ou ben de adxudicar ao mesmo propietario aquelas masas máis representativas ca finalidade de mellorar a súa conservación.

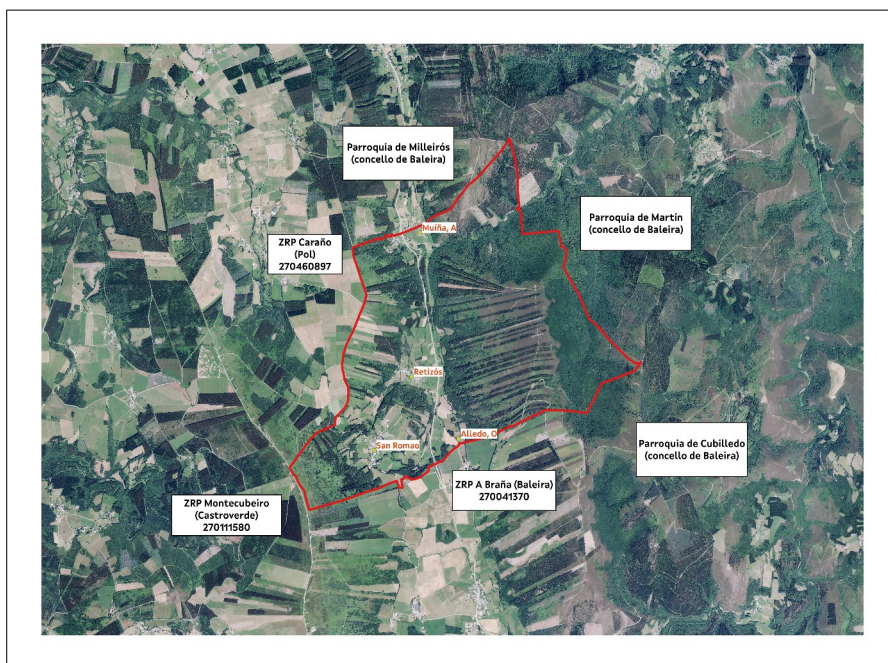

Consultado o Proxecto de Prospección Arqueolóxica Intensiva identifícanse os elementos do patrimonio histórico, artístico e cultural reflectidos na **táboa 7** que suman 6 elementos patrimoniais e 3 referencias orais a posibles sitios de interese. Neste proxecto non se conclúe que o proceso poda afectar negativamente aos elementos mencionados.

Durante a elaboración das bases será preciso concretar con detalle as zonas a excluír atendendo os criterios da declaración de impacto ambiental, tamén se terán en conta as solicitudes de exclusión formuladas razoadamente polos seus propietarios e as explotacións existentes.

No referente ó trazado da rede de camiños é preciso abordalo na fase correspondente, atendendo ás indicacións da DIA.

Imaxe 1: *Perímetro de reestruturación e situación*

2.2. USOS DO SOLO

Do estudo de campo con apoio de ortofotografía realizada obtéñense os seguintes datos de superficies:

Táboa 1. *Uso actual do solo na zona a concentrar da parroquia de Santa María de Retizós.*

Uso do solo	Superficie (ha)	%
Superficie agrícola	140,33	18,10
Masas de frondosas autóctonas	174,3	22,48
Masas mixtas de frondosas autóctonas, piñeiros e eucaliptos	93,58	12,06

Uso do solo	Superficie (ha)	%
Mato e afloramentos rochosos	192,76	24,86
Vías de comunicación	14,63	1,89
Repoboacións forestais	156,44	20,18
Edifícios e usos non agrícolas	3,34	0,43
TOTAL	775,38	100

***Táboa 2.** Uso actual da superficie agrícola na zona a concentrar da parroquia de Santa María de Retizós (datos SIXPAC 2023)*

Uso do solo	Superficie (ha)	%
Prados	105,97	75,50
TA	25,96	18,40
Outros	8,40	6,10
TOTAL	140,33	100

Os prados considéranse aqueles que non entran en rotación dentro da explotación (> de 5 anos) e a superficie de rotación correspóndese co que o SIXPAC considera como Terra Arable (TA). A rotación habitual sería entre os cultivos de millo e pradeira.

Dentro da superficie agraria é importante a porcentaxe de prados, o que está moi ligado co sistema produtivo das explotacións presentes na zona que agás unha todas son en extensivo ou en semiextensivo.

2.3. DESCRICIÓN DAS EXPLOTACIÓNS AGRARIAS

Partindo dos datos do REGA (Rexistro de Explotacións Gandeiras) a orientación produtiva principal é a de produción de leite, segundo se observa na **Táboa 3**, en Santa María de Retizós hai censadas **6 explotacións de vacún activas**, tamén se atopan activas 2 explotacións de ovino cun número de cabezas pequeno. Se consideramos so as explotacións de vacún con máis de 15 vacas adultas o número é de 5, cunha media de 28 vacas adultas por explotación. Aínda que tanto o número de explotacións coma o censo non é dos máis elevados do concello hai que considerar tanto o tipo de explotación, que é maioritariamente extensivo ou semiextensivo, coma a actividade nas parroquias lindeiras, nas que tamén hai actividade gandeira, e que xa moitas teñen reestruturación polo que se beneficiarían deste proceso. No estudo centrámonos nas explotacións de vacún por ser as máis representativas, sinalar tamén que hai dúas explotacións de pequenos ruminantes, outras dúas de equinos, explotacións forestais e de autoconsumo. Partimos destes datos por ser máis representativos

Táboa 3. Explotacións de vacún activas existentes na parroquia. Datos do REGA 2023

cod_rega	Lugar	Tipo/clasificación	> 24 meses	12 – 24 meses	6 – 12 meses	< 6 meses	Total cabezas
ES27004____ __01	Retizós	Vacún carne extensiva	4			1	5
ES27004____ __01	San Román	Vacún leite semiextensiva	41	13	7	6	67
ES27004____ __01	San Román	Vacún leite non extensiva	32	4	4	1	41
ES27004____ __01	San Román	Vacún leite semiextensiva	37	11	6	8	62
ES27004____ __01	San Román	Vacún leite semiextensiva	20	2	3	1	26
ES27004____ __01	San Román	Vacún leite semiextensiva	12	2	3	2	19
Totais			146	32	21	19	220

Analizando os datos xunto coa superficie agrícola adicada a pasteiro e a rotacións de cultivos (131,93 ha) vemos que a carga gandeira é de 1,40 UGM/ha. (Considerando 0,4 UGM os animais de 1-12 meses, 0,6 UGM os animais de 12-24 meses e 1 UGM para os animais de > 24 meses).

Como vemos na **Táboa 4**, no Rexistro de Explotacións Agrarias de Galicia (REAGA), na parroquia de Retizós figuran 16 explotacións de alta (inclúe todas as orientacións) 6 delas teñen a cualificación de explotación agraria prioritaria segundo a definición recollida na Lei 19/1995, de modernización das explotacións agrarias e o Decreto 200/2012, polo que se regula o Rexistro de Explotacións Agrarias de Galicia.

Non existe ningunha explotación inscrita na Sección de Venda Directa (SEVEDI), do REAGA, creada mediante o Decreto 125/2014 polo que se regula a venda directa dos produtos primarios dende as explotacións á persoa consumidora final.

Táboa 4. Explotacións agrarias existentes na parroquia. Datos do REAGA 2023

co_reaga	Localización	Orientación produtiva	Clasificación explotación
G27004_____	San Romao	Porcos ceba	Autoconsumo sen renda
G27004_____	Retizós	Porcos ceba	Autoconsumo sen renda
G27004_____	A Muíña	Ovino/cabrún	Gandeira
G27004_____	A Muíña	Porcos ceba	Autoconsumo sen renda
G27004_____	San Romao	Leite/ Porcos ceba	Prioritaria
G27004_____	A Muíña	Porcos ceba	Prioritaria
G27004_____	San Romao	Leite/ Porcos ceba	Prioritaria
G27004_____	Retizós	Ovino/cabrún	Gandeira
G27004_____	Retizós	Vacún carne	Prioritaria
G27004_____	San Romao	Leite/ Porcos ceba	Prioritaria
G27004_____	San Romao	Leite/ Porcos ceba	Prioritaria
G27004_____	San Romao	Equino/ Porcos ceba	Agrícola/ gandeira
G27004_____	Retizós	Porcos ceba	Autoconsumo sen renda
G27004_____	San Romao	Porcos ceba	Autoconsumo sen renda
G27004_____	Retizós	Equino	Gandeira
G27004_____	San Romao	Leite	Agrícola/ gandeira

Podemos resumir que o tipo de explotación máis abundante é a de vacún de leite, seguida da de carne, con menor importancia a de ovino e cabrún e équidos.

Orientación produtiva	Explotacións
Vacún de leite	5
Vacún de carne	1
Ovino e cabrún	2
Équidos	2
Horta	1
Autoconsumo	5

A análise das explotacións agrarias non pode limitarse ás existentes dentro do perímetro de reestruturación ou da parroquia, se non que debe ampliarse a unha análise tanto a nivel de concello coma das existentes nun radio de como mínimo 5 quilómetros para ter unha visión máis precisa das orientacións produtivas e das necesidades de toda a comarca, para así poder ver a repercusión que podería ter a reestruturación parcelaria da que se fai este Estudo Previo.

No concello de Baleira predominan as explotacións bovinas sobre as de pequenos ruminantes (32 explotacións), e igual pasa co número de cabezas (576 cabezas), os datos das explotacións de bovinos poden verse na **Táboa 5**:

Táboa 5. *Resumo de explotacións e censos bovinos no concello de Baleira. Datos do REGA 2023*

Parroquia	Explotacións		Animais	
	Produción carne	Produción leite	Produción carne	Produción leite
A Braña*	2	8	22	888
Córneas	32	0	1136	0
Cubilledo	9	1	181	43
A Degolada	3	0	64	0
Esperela	7	4	249	423
Fontaneira	15	0	569	0
Fonteo	0	1	0	66
Lastra	3	0	31	0
Librán	5	3	40	109
Martín	1	4	2	336
Pousada*	11	1	322	260
TOTAL	88	22	2616	2125
<i>*En A Braña hai unha cebadeiro cun total de 18 animais e en Pousada hai unha explotación mixta con 135 animais e outra de tratantes para a vida con 14 animais.</i>				

Se facemos unha análise da parroquia de Retizós xunto coas parroquias máis próximas do concello que son: A Braña, Martín e Cubilledo, a primeira delas cun proceso de reestruturación rematado, supoñen o 25% da totalidade das explotacións de bovino (o 66% das explotacións de leite) e o 33% do total de censo de bovinos (o 63% dos bovinos de produción de leite aproximadamente).

Hai que face constar tamén que dentro do concello de Baleira atopamos 4 explotacións de reprodución de vacún de carne que practican un sistema de produción en ecolóxico e que o seu censo total ascende a 272 animais.

Ademais nas parroquias que limitan coa zona de reestruturación de Retizós temos o 30% da totalidade do censo do concello.

Se ampliamos a análise a un radio duns 5 quilómetros, ademais das parroquias estudadas anteriormente, comprendería a parroquia de Montecubeiro, do Concello de Castroverde e as parroquias de: Milleirós, Caraño, Valonga e Gondel do Concello de Pol.

Táboa 6. Resumo de explotacións e censos bovinos nas parroquias limítrofes. Datos REGA 2023

Parroquia	Explotacións		Animais	
	Producción carne	Producción leite	Producción carne	Producción leite
Montecubeiro (Castroverde)*	15	9	476	548
Milleirós (Pol)	3	0	13	0
Caraño (Pol)*	3	7	8	813
Valonga (Pol)*	14	8	191	466
Gondel (Pol)	2	2	23	151
* Parroquias con procesos de reestruturación rematados				

Como observamos na táboa anterior preto da zona de estudo xa hai zonas con reestruturación rematadas, nas que se concentran o maior número de cabezas, e que tamén se verían beneficiadas pola reestruturación da parroquia de Retizós.

2.4. DESCRICIÓN DE ÁREAS DE ALTO VALOR

2.4.1. Áreas de alto valor ambiental

Na zona de estudo está presente a ZEC "A Marronda", (código ZEC ES1120004), que está formada principalmente por masas de frondosas autóctonas, localizada ao leste da zona e que ocupa unha superficie de 192,38 ha. No EIA da zona enuméranse ademais os hábitats do Anexo I da DC 92/43/CEE existentes na zona de estudo:

3260.- Ríos de pisos de planicie a montano.

4030.- Queirogais secos europeos

8220.- Pendentes rochosas silíceas con vexetación casmofítica

8230.- Rochedos silíceos con vexetación pioneira do *Sedo-Scleranthion* ou do *Sedo albi-veronician dillenii*.

9120.- Faiais acidófilos atlánticos con sotobosque de *Ilex* e ás veces de *Taxus* (*Quercion robori-petraeae* ou *ilici-Fageion*)

9160.- Carballeiras pedunculadas ou albares subatlánticos e medieuropeos do *Carpinion betuli*.

9230.- Carballeiras galaio-portuguesas con *Quercus robur* e *Quercus pyrenaica*

9260.- Bosques de *Castanea sativa*.

As áreas de maior valor ecolóxico son as masas de frondosas autóctonas formadas por carballeiras de *Quercus robur*, faiais de *Fagus sylvatica* e soutos de *Castanea sativa* que supoñen na súa totalidade unha superficie de 174,30 ha (na súa meirande parte protexidas pola ZEC "A Marronda"); tamén son importantes as masas mixtas de frondosas caducifolias, piñeiros e eucaliptos dispersos cunha superficie de 93,58 ha e o mato e afloramentos rochosos silíceos con os queirogais húmidos atlánticos e queirogais secos europeos que suman 192,76 ha.

Estas zonas deberán ser protexidas ó longo do proceso nos termos establecidos no estudo de impacto ambiental e na Declaración de impacto ambiental. Durante a elaboración das bases estudarase a posibilidade de establecer subperímetros de reestruturación nas áreas nas que se atopen hábitats naturais prioritarios.

2.4.2. Bens de interese cultural, histórico ou artístico

Dentro do documento ambiental realizouse unha prospección arqueolóxica intensiva da zona de estudo, que permite determinar a presenza de calquera tipo de depósito ou vestixio arqueolóxico na zona afectada polo proceso reestruturador.

A prospección na que se efectuou a análise de maior intensidade correspóndese coas áreas nas que se localizan os xacementos arqueolóxicos que figuran no Inventario Xeral de Patrimonio Cultural e o seu entorno máis inmediato, así coma naquelas áreas que topograficamente se consideran axeitadas para a súa ocupación por parte dos grupos humanos.

Na **Táboa 7** enuméranse os elementos patrimoniais identificados e no **Plano 3** pode verse a súa localización.

Táboa 7. Listado de elementos patrimoniais da pq. de Santa María de Retizós recollidos no EIA

ELEMENTOS PATRIMONIAIS IDENTIFICADOS				
Clave	Nome	Localización/ lugar	Tipoloxía	Adscripción cronocultural
RPRt-18-01	Muíño do Río de Martín	A Muíña	Elemento arquitectónico/cons trución adxectiva	Idade contemporánea
RPRt-18-02	Os Castros	Os Castros	Asentamento fortificado	Idade do Ferro – Época romana
RPRt-18-03	Igrexa de Sta. M ^a Madanela	Retizós	Elemento arquitectónico/arqui tectura relixiosa	Idade moderna
RPRt-18-04	Muíño 1 de Rego de Vilares	Vilares	Elemento etnográfico/constru ción adxectiva	Idade contemporánea
RPRt-18-05	Muíño 2 de Rego de Vilares	Vilares		
RPRt-18-06	Casa Reitoral de Retizós	Retizós	Elemento arquitectónico/arqui tectura civil	Idade contemporánea
RPRt-18-07	Túmulo de Monte da Marronda	Monte da Marronda	Xacemento/túmulo funerario	Neolítico final – Bronce final
RPRt-18-08	Pena do Forno	Monte Carril	Indeterminado	Indeterminado

ELEMENTOS PATRIMONIAIS IDENTIFICADOS				
Clave	Nome	Localización/ lugar	Tipoloxía	Adscripción cronocultural
RPRt-18-09	Capela do Vilar	Alledo	Elemento arquitectónico/arqui tectura relixiosa	Idade moderna - contemporánea

Dos elementos patrimoniais da táboa anterior hai 3: o Túmulo do Monte da Marronda, a Pena do Forno e a Capela do Vilar dos que só hai referencia oral e por diferentes motivos non foi posible a súa identificación.

Do recollido nos informes presentados para a redacción do Estudo de Impacto Ambiental, o Concello presenta os seguintes elementos no PXOM que está en fase de aprobación inicial:

- No lugar de A Muíña: 2 hórreos (quedan fóra da zona de reestruturación) e 1 muíño.
- No lugar de Retizós: Os castros, a Igrexa parroquial de Santa María Madanela, a Casa Reitoral e 1 Muíño.

2.5. DINAMISMO DO TERRITORIO E POBOACIÓN

2.5.1 Investimentos realizados

Segundo os datos facilitados polo Servizo de Explotacións Agrarias de Lugo da Consellería do Medio Rural, na parroquia de Santa María de Retizós figuran de alta no REAGA 16 rexistros en total de todas as aptitudes produtivas. Revisando os datos hai 6 explotacións de vacún como vocación principal, con 2 explotacións de pequenos ruminantes.

O resto de aptitudes produtivas explotacións forestais, autoconsumo son pouco representativas.

Na convocatoria 2023 pertencente á execución do Plan de Desenvolvemento Rural de Galicia para o período 2014-2020, está en fase de revisión unha solicitude de axuda para o apoio aos investimentos nas explotacións agrícolas e outra de axuda para a creación de empresas para as persoas agricultoras mozas. Estas dúas solicitudes forman parte dun proxecto de incorporación á actividade agraria.

Ano 2023	INVESTIMENTO	AXUDA
Axuda apoio aos investimentos nas explotacións agrícolas	22.234,86€	10.005,69€
Axuda creación de empresas para as persoas agricultoras mozas	0,00€	30.000€
Totais:	22.234,86€	40.005,69€

Para unha zona non demasiado extensa é importante tanto que se manteñan as explotacións xa existentes coma que se incorporen mozos á actividade agraria, hai que considerar tamén as posibilidades que trae consigo un proxecto de reestruturación parcelaria para facilitar o acceso á actividade agrogandeira. Tamén é importante para as explotacións que, aínda que non se atopan localizadas dentro do perímetro de reestruturación, si se van ver afectadas positivamente por poder incrementar a súa SAU ó estar localizadas en parroquias lindeiras.

2.5.2 Experiencias previas de reestruturación parcelaria

O concello de Baleira xa ten rematadas outras reestruturacións parcelarias: A Braña, Esperela, Fonte, Librán e Pousada que supoñen case o 22% da superficie do concello polo que esta reestruturación sería dar continuidade á ordenación territorial do val.

Ademais, tanto polo Sur coma polo Oeste limita con outras zonas con procesos rematados, tanto do mesmo coma doutros concellos. Nunha comarca con tanto potencial agrogandeiro é preciso potenciar os procesos de reestruturación con efectos sinérxicos con outras liñas de actuación.

2.6 POSIBILIDADE DE MITIGAR OS EFECTOS DO CAMBIO CLIMÁTICO

Na exposición de motivos da *Lei 4/2015, do 17 de xuño, de mellora da estrutura territorial agraria de Galicia*, recóllese que o espazo rural enténdese como un conxunto de actividades relacionadas e equilibradas, no que as funcións produtivas deben convivir en harmonía coas de defensa do contorno, da paisaxe e do patrimonio cara a un obxectivo único: a mellora de calidade de vida da poboación no seu medio e, como corolarios, a loita contra o abandono, a mitigación dos efectos do cambio climático, a alimentación sa e de calidade, a fixación da poboación no territorio rural e a mellora dos servizos postos á súa disposición.

“A mitigación dos efectos do cambio climático e a protección do entorno e o medio ambiente, que se concreta en figuras como a execución específica de procesos de reestruturación por causas medioambientais, a introdución de criterios de conservación da rede actual de camiños e a reserva de terreos para actuacións relativas a aplicación de medidas de corrección de impactos ambientais”.

As Administracións Públicas *“desenvolverán accións destinadas a superar a elevada fragmentación da propiedade, a reducir e reverter o abandono das terras, a mellorar as condicións de desenvolvemento sustentable de actividades agrícolas, gandeiras e forestais e á mitigación e adaptación aos riscos ambientais, en especial aos incendios forestais, e tamén aquelas tendentes á mellora e protección ambiental e paisaxística”*

No relativo ás políticas preventivas contra os incendios forestais, os procesos de reestruturación pretenden *“a mobilización das terras agrarias en manifesto estado de abandono mediante a declaración como perímetros abandonados dun conxunto de fincas con vocación agraria, cando puideran supoñer risco de incendios forestais ou sexan obxecto de incendios, co conseguinte perigo para as áreas habitadas próximas as zonas queimadas, ou cando existise demanda de terra por parte de explotacións agrarias xa existentes nesas zonas ou para novas iniciativas de explotacións agrarias”.*

Entre os obxectivos xerais que se enuncian no artigo nº 2 da citada Lei, unha boa parte fan alusión a sostibilidade e a loita contra o abandono e o cambio climático, pero o proceso reestruturados tamén implica efectos ambientais, xa que obriga a impedir o estado de abandono das fincas atribuídas e a respectar os seus valores ambientais, entre outras cuestións, mediante a cesión a terceiros ou incorporándoas ó Banco de Terras durante 10 anos si non se pode garantir dito coidado. Articúlase un sistema de mobilización de terras agrarias de carácter obrigatorio para quen non poda facer fronte ás súas obrigas de coidado como propietario, ben pola vía privada —cesións a terceiros—, ben pola incorporación o mecanismo público do Banco de Terras.

En síntese, podemos dicir que:

1. A mellora da rede viaria como consecuencia dun proceso de reestruturación parcelaria redonda nunha redución dos tempos de transporte, especialmente importante en determinadas tarefas relacionadas coa xestión dunha explotación como poden ser os ensilados, abonados, etc., que supoñen un elevado número de viaxes entre a explotación e as fincas dos propietarios, diminuindo en consecuencia os consumos de combustible.
2. Como consecuencia de mellorar a configuración das fincas en termos de dimensións e regularidade, tamén se reducen os tempos de traballo, aumentando os rendementos e diminuindo os consumos de combustible.
3. Unha axeitada ordenación dos usos, así como a posta en produción de terreos en estado de abandono, reduce o risco de incendios forestais así como a mobilización de terras para o seu uso agrícola. Como consecuencia, as explotacións deficitarias en terras poden aumentar a súa base territorial, mantendo os limiares de carga gandeira en condicións óptimas para desenvolver as súas actividades, dispoñendo de maior superficie para xestionar os subprodutos da explotación e posibilitando futuras ampliacións ou implantacións de novas actividades.

3.- SITUACIÓN TRANSFORMADA

3.1. ESTRUCTURA DA PROPIEDAD TRAS O PROCESO

Como se indicou no **Epígrafe 2.1**, a superficie a concentrar serían unhas 583 ha, a concretar durante a elaboración das bases, se lle restamos a superficie ocupada polas vías de comunicación quedarían 568,37 ha, que segundo datos catastrais se atopan divididas en 1.553 parcelas con 167 propietarios.

A superficie media da parcela antes do proceso de reestruturación é de 0,37 ha, sendo a media de parcelas por propietario de 9,30.

Estimando un índice de concentración de 6 e unha porcentaxe de redución do 4% obteríamos os valores indicados na seguinte táboa tras o proceso.

Táboa 8. Valores estimados da estrutura da propiedade tras o proceso de reestruturación e índices do proceso.

PARÁMETRO	VALOR
Superficie aportada*	568,37
Superficie a distribuír	546
Número de parcelas	1.553
Número de fincas	271
Número de propietarios	167
Número de propietarios con parcela única	15
Superficie media por parcela	0,37
Superficie media por finca	2,01
Parcelas/propietario	9,30
Fincas/propietario	1,62
Índice de concentración	6
Coeficiente de concentración	0,92

*Descontando a superficie ocupada polo viario

3.2. UNIDADES MÍNIMAS DE EXPLOTACIÓN

Referímonos aquí ó tamaño mínimo que deberían ter as parcelas para poder ser explotadas dun xeito razoable tras o proceso de reestruturación.

O tamaño medio da finca de reemprazo é de 2,01 ha, valor que aínda non sendo moi elevado permite unha correcta mecanización e uso da propiedade.

En canto ó tamaño das explotacións, este non pode ser modificado directamente polo proceso de reestruturación, pero si pode sen embargo mellorar a base territorial de estas, poñendo á súa disposición (vía arrendamentos ou mesmo a compra) fincas que antes non eran atractivas para a súa explotación.

3.3. POSTA EN CULTIVO DE ZONAS ABANDONADAS

Na **Táboa 9** indícase a presenza na zona de 245 ha de matogueira, con toda seguridade gran parte da mesma pasará a estar cultivada.

Tamén é de agardar un incremento da superficie agraria útil (SAU) pola vía da ordenación de usos realizada co proceso de reestruturación mediante o Plan de Ordenación de Predios de Especial Vocación Agraria, xa que na actualidade hai un abandono de terras agrarias en parcelas dispersas por toda a parroquia.

4.- ESTUDO DE IMPACTO AMBIENTAL

O artigo 9 da Lei 4/2015, de 17 de xuño, de mellora da estrutura territorial agraria de Galicia, establece que o estudo previo de iniciación elaborárase polo servizo provincial correspondente unha vez superado favorablemente o proceso de avaliación a que fai referencia o artigo 7 da mesma lei, logo do mandato da dirección xeral competente en materia de desenvolvemento rural.

En aplicación da normativa vixente sobre a materia foi preciso redactar un documento ambiental. No trámite ambiental, cualificouse como sometido a declaración de impacto, que foi publicada polo *Anuncio do 23 de marzo de 2022, da Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático, polo que se fai pública a declaración de impacto ambiental do proxecto de zona de reestruturación parcelaria de Retizós (Baleira)*, publicada no Diario Oficial de Galicia o día 8 de abril de 2022.

No **Anexo 1** xúntase copia da Declaración de Impacto Ambiental da Zona de Reestruturación Parcelaria de Retizós. As principais limitacións ambientais foron expostas no **Epígrafe 2.4**, e para maior detalle pódese consultar o **Anexo 1** ou o propio estudo de impacto ambiental.

En relación coa rede de camiños, estudáranse na fase correspondente do proxecto o trazado atendendo os criterios sinalados na DIA no seu punto 1.2.

5.- RELACIÓN DE ACTORES RELEVANTES E GRADO DE ACEPTACIÓN SOCIAL

Con data 27 de xaneiro de 2006 preséntase solicitude de concentración parcelaria en Santa María de Retizós (Baleira – Lugo) ao abeiro da 10/1985, de Concentración Parcelaria de Galicia, na súa redacción segundo a lei 12/2002, para a parroquia de Santa María Madanela de Retizós, no Concello de Baleira.

Con data 7 de febreiro do 2017 presentase unha nova solicitude de reestruturación parcelaria de carácter público ao abeiro da Lei 4/2015, do 17 de xuño, de mellora da estrutura territorial agraria de Galicia. Acompañan a solicitude 6 sinaturas de titulares de explotación cos seus códigos REGA e 16 persoas propietarias da zona obxecto de avaliación.

A iniciativa corresponde ó 70% das persoas titulares das explotacións agrarias inscritas nos diferentes rexistros oficiais que recollen as explotacións agrarias de Galicia e con actividade na zona, segundo o disposto no artigo 6.1.c) do citado texto legal.

A esta zona denomínase "Retizós" e asígnaselle o código 270245.

Coa finalidade de determinar a viabilidade e idoneidade da reestruturación na zona e como paso previo á declaración oficial do proceso mediante decreto, este servizo iniciou os trámites de recompilación de información sobre as principais afeccións, actuacións ou proxectos que podan condicionar o desenvolvemento do proceso, para dar cumprimento ao establecido no artigo 9.2 da Lei 4/2015, do 17 de xuño, de mellora da estrutura territorial agraria de Galicia, que establece:

"O servizo provincial solicitará ao concello ou concellos afectados e ao comité técnico asesor definido no artigo 14, así como a calquera outro organismo ou entidade que xulgue conveniente, informes non vinculantes co fin de coñecer o seu criterio respecto das posibles actuacións na zona."

No tocante ás afeccións sectoriais de índole patrimonial, natural, etc. son incluídas nos correspondentes epígrafes do presente estudo. A continuación, recóllese unha relación de organismos consultados, así como a indicación de se foi recibido ou non informe sobre o particular:

ORGANISMO	RECIBIDO
Axencia Galega de Infraestruturas	X
Confederación Hidrográfica del Cantábrico	X
Demarcación de Estradas do Estado en Galicia	
Deputación Provincial de Lugo	
Dirección Xeral de Gandaría, Agricultura e Industrias Agroalimentarias	X
Dirección Xeral de Ordenación do Territorio e Urbanismo	X
Dirección Xeral de Patrimonio Cultural	X
Dirección Xeral de Patrimonio Natural	X
Dirección Xeral de Planificación e Ordenación Forestal	X
Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Minerais	X
Gerencia Territorial del Catastro (Lugo)	X
Ilustre Colexio Notarial de Galicia	
Rexistro da Propiedade de Ribadeo - Fonsagrada	X
Subdelegación do Goberno	X
Concello de Baleira	

Como xa se sinalou esta zona conta ca Declaración de Impacto Ambiental: *anuncio do 23 de marzo de 2022, da Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático, polo que se fai pública a declaración de impacto ambiental do proxecto de zona de reestruturación parcelaria de Retizós (Baleira), publicada no Diario Oficial de Galicia o día 8 de abril de 2022.*

O Comité Técnico Asesor de Reestruturación Parcelaria ven regulado no *Decreto 19/2017, do 16 de febreiro, polo que se regula a forma de designación e o réxime xurídico dos comités técnicos asesores*, ten nomeados representantes permanentes en materia de desenvolvemento rural, xestión do Banco de Terras de Galicia, produción agropecuaria, montes, conservación da natureza, xestión de augas, urbanismo, patrimonio cultural, organizacións profesionais agrarias e administración local.

Por este motivo, na xuntanza do Comité que tivo lugar con data 05/04/2024 os representantes dos ditos departamentos tiveron ocasión de intervir e actualizar o que estimaron por conveniente en relación coas súas competencias, coa finalidade de que se recolla no informe e se teña en conta durante o proceso de reorganización da propiedade.

Como resultado das consultas efectuadas, non se prevé a interferencia do proceso de reestruturación parcelaria de Retizós con outros proxectos relevantes de índole pública ou privada. O Concello do Baleira, móstrase favorable ao proceso de reestruturación parcelaria. En todo caso, calquera actuación neste procedemento gozará da publicidade e difusión legalmente establecida no texto normativo que o regula (Lei 4/2015, do 17 de xuño) o que xunto co feito de que as actuacións físicas sobre o terreo (obras e actuacións inherentes) teñen que ser autorizadas polos órganos sectoriais competentes, asegura unha necesaria coordinación de todos os procesos que podan confluír no tempo.

6.- AVALIACIÓN ECONÓMICA E FINANCEIRA DAS INVERSIÓNS

Da avaliación económica exclúese a vexetación arbórea autóctona que segundo o estudio de impacto debe manterse dentro do posible na situación actual.

Táboa 9. *Terreos incluídos na avaliación económica da parroquia de Santa María de Retizós. Situación antes do proceso. Datos SIXPAC 2023 e solicitudes PAC*

Uso do solo	Superficie (ha)
Prado	106
Pradeira	18
Millo	8
Outros	8
Repoboacións forestais	156
Matogueira	245
TOTAL	541

Tras o proceso de concentración estímase o uso do solo que se reflicte na seguinte táboa:

Táboa 10. *Terreos incluídos na avaliación económica da parroquia de Santa María de Retizós. Situación prevista tras o proceso*

Uso do solo	Superficie (ha)
Prado	106
Pradeira	109
Millo	47
Outros	8

Uso do solo	Superficie (ha)
Repoboacións forestais	156
Matogueira	115
TOTAL	541

Podemos observar como na zona hai unha elevada porcentaxe de superficie a matogueira (45%), debido ao pequeno tamaño das parcelas e a unha rede viaria deficiente que impide o seu axeitado aproveitamento. En contraposición a superficie realmente con posibilidades de ser aproveitada polas explotacións agrarias supón soamente o 26%.

Estímase que gracias ao proceso de reestruturación vaise producir un importante cambio cun incremento significativo da SAU en detrimento da superficie ocupada actualmente por matogueira. Esa superficie transformada repartirase entre os cultivos de millo e de pradeiras.

En conxunto estímase un incremento da SAU en 130 ha, este incremento viría en parte como consecuencia do plan de ordenación de predios de especial vocación agraria (POPEVA) que impediría a forestación de parcelas dispersas en zonas agrícolas como ocorre na actualidade e a posta en cultivo de gran parte da superficie que hoxe é improdutiva.

Os rendementos estimados en materia seca (MS) das producións agrícolas antes e despois do proceso pódense ver na **Táboa 11**. A mellora dos rendementos por ha enténdese que son consecuencia da mellora dos procesos produtivos que se acada co proceso de reestruturación parcelaria.

O análise económico restrínxese a estes dous cultivos, por considerar que os outros cultivos da zona, patacas, horta, etc, empréganse para autoconsumo e non son de prever variacións nestas superficies tras o proceso de reestruturación parcelaria.

Táboa 11. Producións de MS dos principais cultivos antes e despois do proceso de concentración

Cultivo	Antes do proceso de concentración MS (kg ha ⁻¹)	Despois do proceso de concentración MS (kg ha ⁻¹)
Pradeiras	11.000	12.000
Prados	6.000	6.000
Millo	14.000	15.000

MS : materia seca

No caso das producións forestais, case na súa totalidade de piñeiros, en xeral atópanse en masas de non moita entidade, polo que se agarda que coa reestruturación se melloren os rendementos.

6.1. VIDA ÚTIL DO PROXECTO.

Para a avaliación do proxecto considérase un período de 30 anos.

6.2. CUSTOS DO PROXECTO.

6.2.1.-Custos de inversión.

Como custos de inversión considérase a execución da rede de camiños da zona e o acondicionamento de fincas, estando suxeita a súa execución ao establecido no artigo 61 da Lei 4/2015, do 17 de xuño, de mellora da estrutura territorial agraria de Galicia. Tamén se considera a contratación dos servizos técnicos necesarios para a colaboración no resto do proceso de reestruturación.

No EIA faise unha proposta de rede viaria que pode servir para avaliar as inversións necesarias. O trazado dos camiños propostos comprende un total de 17.190 metros lineais. O trazado da rede viaria proposta supón o aproveitamento da traza existente na actualidade nunha lonxitude de 13.480 metros, os 3.710 metros restantes son de novo trazado. Os custos de inversión estímanse en 64 € por metro lineal de camiño de nova apertura e 20€ por metro lineal no caso de aproveitar a traza existente, o que supón unha inversión de 507.040 €.

Para o acondicionamento de fincas estímanse uns custos de 530€ por ha, e consideramos que a superficie a acondicionar serán unhas 150 ha, o que supón unha inversión de 79.500€.

Os custos dos servizos técnicos baséanse nos últimos orzamentos promovidos pola Dirección Xeral de Desenvolvemento Rural tendo en conta os pregos dos contratos licitados nos traballos de reestruturación parcelaria dos últimos anos. Os módulos do custo destes traballos por hectárea están reflectidos na **Táboa 12**.

Táboa 12 Custo dos servizos técnicos necesarios para levar a cabo o proceso de concentración

SERVIZO TÉCNICO	Custo (€/Ha)	Superficie (Ha)	Custo (€)
Levantamento	195	568	110.760
Estudo de Impacto Ambiental	31	568	17.608
Bases	380	568	215.840
Proxecto de camiños	70	568	39.760
Acordo	379	568	215.272
Replanteo de fincas	100	568	56.800
Títulos de propiedade	95	568	53.960

As inversións para facer a análise económica queda como se reflicte na **Táboa 13**.

Táboa 13. Distribución das inversións ó longo do proceso de concentración

Ano	Inversións	Custo (€)
Ano 0	EIA; obtención de planos	128.368
Ano 1	Bases	215.840
Ano 2	Proxecto e rede de camiños	546.800
Ano 3	Acordo	215.272
Ano 4	Replanteo e acondicionamento de fincas	136.300
Ano 5	Títulos de propiedade	53.960

6.2.2.-Custos ordinarios.

Os custos anuais dos cultivos e producións forestais estímase a continuación, os custos da pradeira estímase considerando unha superficie do 20% en pastoreo e do 80% en sega, esta última con aproveitamento tanto en verde como para silo.

Táboa 14. Custos de produción por ha dos principais cultivos da zona, situación tras o proceso

	Millo	Pradeira	Prado
CONCEPTO	€ ha ⁻¹	€ ha ⁻¹	€ ha ⁻¹
Man de obra	164	221	89
Amortización maquinas	136	272	109
Reparación maquinaria	93	169	68
Gasóleo e aceite	45	76	31
Seguros	5	7	3
Colleitora e transporte silo	327	163	0
Cal	58	58	23
Abono	132	215	86
Sementes	149	79	0
Conservante	40	51	0
Fitosanitarios	144	32	14
Plástico	18	17	0
TOTAL	1.309	1.360	422

Táboa 15. Custos de produción por ha das producións forestais da zona (plantación de piñeiros), situación antes e despois do proceso

CONCEPTO	Prezo (€ ha ⁻¹)	Nº de actuacións	Custo do turno (€)
Preparación do terreo	166	1	166
Plantación	1.044	1	1.044
Reposición de marras	144	1	144
Roza mecanizada (cada 5 anos)	901	6	5.406
Poda e clareo (2 veces)	796	2	1.591
TOTAL			8.351
Repercusión anual dos custos (quenda de corta: 30 anos)			278

Táboa 16. Custos de produción dos principais cultivos e producións forestais en toda a parroquia, situación tras o proceso

Cultivo	€ ha ⁻¹	ha	Custo total (€)
Millo	1.309	47	61.523
Pradeira	1.360	109	148.240
Prado	422	106	44.732
Piñeiro	278	156	43.368
Total		418	297.863

6.2.3.-Custos extraordinarios.

Considérase un custo do 10% da inversión da rede de camiños cada 10 anos para a conservación das obras, é dicir 50.704 €.

6.2.4.-Resume de custos do proxecto

Táboa 17. Custos do proxecto ao longo da súa vida útil

Ano	Custos de inversión	Custos ordinarios	Custos extraordinarios	Total custos
0	128.368			128.368
1	215.840	135.190		351030
2	546.800	135.190		681990
3	215.272	135.190		350462

Ano	Custos de inversión	Custos ordinarios	Custos extraordinarios	Total custos
4	136.300	135.190		271490
5	53.960	252.978		306938
6		297.863		297863
7		297.863		297863
8		297.863		297863
9		297.863		297863
10		297.863	50.704	348567
11		297.863		297863
12		297.863		297863
13		297.863		297863
14		297.863		297863
15		297.863		297863
16		297.863		297863
17		297.863		297863
18		297.863		297863
19		297.863		297863
20		297.863	50.704	348567
21		297.863		297863
22		297.863		297863
23		297.863		297863
24		297.863		297863
25		297.863		297863
26		297.863		297863
27		297.863		297863
28		297.863		297863
29		297.863		297863
30		297.863		297863

Hasta o ano 4 considéranse os custos da situación sen proxecto.

6.3.-BENEFICIOS DO PROXECTO

6.3.1.-Beneficios ordinarios

Os beneficios teóricos estímanse ós prezos de mercado das producións, e dicir, se os gandeiros as tiveran que adquirir no mercado. No caso da pradeira ó non existir un mercado real de este cultivo, tómase como referencia o prezo da t de M.S. de alfalfa, por ser un produto do que si existe mercado e que en boa medida podería substituír á pradeira na ración. Para as plantacións de piñeiros estímase un rendemento de $1300 \text{ m}^3 \text{ ha}^{-1}$ nunha quenda de 30 anos, con un valor de 25 € m^{-3} , isto supón un beneficio anual de 1.083 €

Táboa 18. Beneficios por ha e ano das principais producións da zona, situación tras o proceso

Cultivo	Prezo de venda das producións *€ t ⁻¹ de M.S./ **€ m ⁻³	Produción *t ha ⁻¹ / **m ³ ha ⁻¹	Beneficio € ha ⁻¹
Millo	*149	*15	2.235
Pradeiras	*160	*12	1.920
Prados	*90	*6	540
Piñeiro	**25	**43,3	1.083

Para toda a zona os beneficios serían os seguintes:

Táboa 19. Beneficios anuais das principais producións en toda a parroquia, situación tras o proceso de concentración

Cultivo	€ ha ⁻¹	ha	Beneficio total
Millo	2.235	47	105.045
Pradeira	1.920	109	209.280
Prados	540	106	57.240
Piñeiro	1.083	156	168.870
Total		418	540.435

Do mesmo xeito que nos custos, hasta o ano 4 considéranse os beneficios da situación sen proxecto.

6.3.2.-Beneficios extraordinarios.

Compútase como beneficio extraordinario o valor residual da rede de camiños, estímase nun 25% do valor da inversión, e dicir 126.760 € .

6.3.3.-Resume de beneficios do proxecto.

Táboa 20. Beneficios do proxecto ao longo da súa vida útil

Ano	Beneficios ordinarios	Beneficios extraordinarios	Total Beneficios
0			
1	274.478		274.478
2	274.478		274.478
3	274.478		274.478
4	274.478		274.478
5	540.435		540.435
6	540.435		540.435
7	540.435		540.435
8	540.435		540.435
9	540.435		540.435
10	540.435		540.435
11	540.435		540.435
12	540.435		540.435
13	540.435		540.435
14	540.435		540.435
15	540.435		540.435
16	540.435		540.435
17	540.435		540.435
18	540.435		540.435
19	540.435		540.435
20	540.435		540.435
21	540.435		540.435
22	540.435		540.435
23	540.435		540.435
24	540.435		540.435
25	540.435		540.435
26	540.435		540.435
27	540.435		540.435
28	540.435		540.435

Ano	Beneficios ordinarios	Beneficios extraordinarios	Total Beneficios
29	540.435		540.435
30	540.435	126.760	667.195

6.4.-CUSTOS E BENEFICIOS DA SITUACIÓN SEN PROXECTO.

6.4.1.-Custos da situación sen proxecto.

A diferenza de custes antes e despois do proceso de reestruturación enténdese que é debida ás melloras no rendemento da maquinaria, tanto en tempos de transporte (mellora da rede viaria) como de rendemento das labores agrícolas.

Táboa 21. Custos de produción dos principais cultivos da zona, situación antes do proceso

	Millo	Pradeira	Prado
CONCEPTO	€ ha ⁻¹	€ ha ⁻¹	€ ha ⁻¹
Man de obra	189	254	96
Amortización maquinas	157	313	117
Reparación maquinaria	107	195	73
Gasóleo e aceite	51	87	32
Seguros	6	8	3
Colleitora e transporte silo	376	187	0
Cal	66	66	25
Abono	151	247	93
Sementes	171	90	34
Conservante	46	59	0
Fitosanitarios	165	37	14
Plástico	21	19	0
TOTAL	1.506	1.564	487

Os custos de produción das plantacións de piñeiros considérase que son os mesmos que tras o proceso (vexase Táboa 14)

Táboa 22. Custos de produción dos principais cultivos e producións forestais en toda a parroquia, situación antes do proceso de concentración

Cultivo	€ ha ⁻¹	ha	Custo total (€)
Millo	1.506	8	12.048

Cultivo	€ ha ⁻¹	ha	Custo total (€)
Pradeira	1.564	18	28.152
Prado	487	106	51.622
Piñeiro	278	156	43.368
Total		288	135.190

6.4.2.-Beneficios da situación sen proxecto.

Táboa 23. Beneficios por ha e ano das principais producións da zona, situación antes do proceso

Cultivo	Prezo de venda das producións -€ t ⁻¹ de M.S./ -€ m ⁻³	Producción t ha ⁻¹ / m ³ ha ⁻¹	Beneficio € ha ⁻¹
Millo	149	14	2.086
Pradeiras	160	11	1.760
Prado	90	6	540
Piñeiro	25	43,3	1.083

Táboa 24. Beneficios anuais das principais producións en toda a parroquia, situación antes do proceso

Cultivo	€ ha ⁻¹	ha	Beneficio total
Millo	2.086	8	16.688
Pradeira	1.760	18	31.680
Prado	540	106	57.240
Piñeiro	1.083	156	168.870
Total		288	274.478

6.5.- CUSTOS E BENEFICIOS INCREMENTAIS, FLUXOS INCREMENTAIS NETOS

Táboa 25. Custos e beneficios das situacións con e sen proxecto ao longo da súa vida útil

	Sen proxecto		Con proxecto	
Ano	Custos	Beneficios	Custos	Beneficios
0			128.368	0
1	135.190	274.478	351.030	274.478
2	135.190	274.478	681.990	274.478

	Sen proxecto		Con proxecto	
Ano	Custos	Beneficios	Custos	Beneficios
3	135.190	274.478	350.462	274.478
4	135.190	274.478	271.490	274.478
5	135.190	274.478	351.823	540.435
6	135.190	274.478	297.863	540.435
7	135.190	274.478	297.863	540.435
8	135.190	274.478	297.863	540.435
9	135.190	274.478	297.863	540.435
10	135.190	274.478	348.567	540.435
11	135.190	274.478	297.863	540.435
12	135.190	274.478	297.863	540.435
13	135.190	274.478	297.863	540.435
14	135.190	274.478	297.863	540.435
15	135.190	274.478	297.863	540.435
16	135.190	274.478	297.863	540.435
17	135.190	274.478	297.863	540.435
18	135.190	274.478	297.863	540.435
19	135.190	274.478	297.863	540.435
20	135.190	274.478	348.567	540.435
21	135.190	274.478	297.863	540.435
22	135.190	274.478	297.863	540.435
23	135.190	274.478	297.863	540.435
24	135.190	274.478	297.863	540.435
25	135.190	274.478	297.863	540.435
26	135.190	274.478	297.863	540.435
27	135.190	274.478	297.863	540.435
28	135.190	274.478	297.863	540.435
29	135.190	274.478	297.863	540.435
30	135.190	274.478	297.863	667.195

Táboa 26. Custos e beneficios incrementais e fluxos incrementais netos do proxecto ao longo da súa vida útil

Ano	Custos incrementais	Beneficios incrementais	Fluxos incrementais netos
0	128.368	0	-128.368
1	625.508	409.668	-215.840
2	956.468	409.668	-546.800
3	624.940	409.668	-215.272
4	545.968	409.668	-136.300
5	626.301	675.625	49.324
6	572.341	675.625	103.284
7	572.341	675.625	103.284
8	572.341	675.625	103.284
9	572.341	675.625	103.284
10	623.045	675.625	52.580
11	572.341	675.625	103.284
12	572.341	675.625	103.284
13	572.341	675.625	103.284
14	572.341	675.625	103.284
15	572.341	675.625	103.284
16	572.341	675.625	103.284
17	572.341	675.625	103.284
18	572.341	675.625	103.284
19	572.341	675.625	103.284
20	623.045	675.625	52.580
21	572.341	675.625	103.284
22	572.341	675.625	103.284
23	572.341	675.625	103.284

Ano	Custos incrementais	Beneficios incrementais	Fluxos incrementais netos
24	572.341	675.625	103.284
25	572.341	675.625	103.284
26	572.341	675.625	103.284
27	572.341	675.625	103.284
28	572.341	675.625	103.284
29	572.341	675.625	103.284
30	572.341	802.385	230.044

6.6.- INDICADORES DE AVALIACIÓN

Calculáronse os seguintes indicadores de avaliación:

- Valor Actual Neto (VAN)
- Taxa Interna de Rendemento (TIR)

Táboa 27. *Indicadores de avaliación do proxecto*

Taxa de desconto	VAN (€)	TIR (%)
0,00%	1.414.196 €	5,20%
5,00%	30.313 €	5,20%
10,00%	-438.392 €	5,20%
15,00%	-606.247 €	5,20%

6.7.- ANÁLISE DE SENSIBILIDADE DO PROXECTO

A análise de sensibilidade céntrase na evolución da superficie cultivada na zona unha vez rematada a concentración parcelaria. Neste caso imos comparar o mantemento do uso do solo nas mesmas condicións que na actualidade e un incremento significativo do uso agrícola (un 30%) xa que, como podemos ver na **táboa 9**, nesta zona de reestruturación hai marxe para ese incremento.

6.7.1. Mantemento do uso do solo agrícola nas mesmas condicións que na actualidade.

Táboa 28. *Análise de sensibilidade. Uso do solo no suposto de que se manteña na mesma situación que na actualidade.*

Uso do solo	Superficie (ha)
Pradeiras	18
Prados	106
Millo	8
Outros	8
Masas Produtoras	156
Improdutivo	245
TOTAL	541

Táboa 29. *Análise de sensibilidade. Custos e beneficios incrementais e fluxos incrementais netos do proxecto ao longo da súa vida útil no suposto de que os usos do solo se manteñan na mesma situación que na actualidade.*

Ano	Custos incrementais	Beneficios incrementais	Fluxos incrementais netos
0	128.368	0	-128.368
1	625.508	409.668	-215.840
2	956.468	409.668	-546.800
3	624.940	409.668	-215.272
4	545.968	409.668	-136.300
5	451.490	413.740	-37.750
6	397.530	413.740	16.210
7	397.530	413.740	16.210
8	397.530	413.740	16.210
9	397.530	413.740	16.210
10	448.234	413.740	-34.494
11	397.530	413.740	16.210
12	397.530	413.740	16.210
13	397.530	413.740	16.210
14	397.530	413.740	16.210
15	397.530	413.740	16.210

Ano	Custos incrementais	Beneficios incrementais	Fluxos incrementais netos
16	397.530	413.740	16.210
17	397.530	413.740	16.210
18	397.530	413.740	16.210
19	397.530	413.740	16.210
20	448.234	413.740	-34.494
21	397.530	413.740	16.210
22	397.530	413.740	16.210
23	397.530	413.740	16.210
24	397.530	413.740	16.210
25	397.530	413.740	16.210
26	397.530	413.740	16.210
27	397.530	413.740	16.210
28	397.530	413.740	16.210
29	397.530	413.740	16.210
30	397.530	540.500	142.970

Táboa 30. *Análise de sensibilidade. Indicadores de avaliación do proxecto no suposto de que os usos do solo se manteñan na mesma situación que na actualidade.*

Taxa de desconto	VAN (€)	TIR (%)
0,00%	-849.728 €	
5,00%	-999.468 €	
10,00%	-983.218 €	
15,00%	-929.378 €	

6.7.2. Incremento do uso do solo agrícola nun 30% respecto á actualidade.

Para realizar este análise de sensibilidade estimamos que a superficie ocupada por pradeira será de 132 ha, a superficie de prados 106 ha e a superficie de millo se incrementará ata as 56 ha, tamén se supón a superficie ocupada polas plantacións forestais manteríanse nas 156 ha e reduciríase a superficie de matogueira ata as 83 ha.

Táboa 31. *Análise de sensibilidade. Uso do solo no suposto de que o uso do solo agrícola se incremente nun 30% respecto á actualidade.*

Uso do solo	Superficie (ha)
Pradeiras	132
Prados	106
Millo	56
Outros	8
Masas Produtoras	156
Improdutivo	83
TOTAL	541

Táboa 32. *Análise de sensibilidade. Custos e beneficios incrementais e fluxos incrementais netos do proxecto ao longo da súa vida útil no suposto de que o uso do solo agrícola se incremente nun 30 % respecto á actualidade.*

Ano	Custos incrementais	Beneficios incrementais	Fluxos incrementais netos
0	128.368	0	-128.368
1	625.508	409.668	-215.840
2	956.468	409.668	-546.800
3	624.940	409.668	-215.272
4	545.968	409.668	-136.300
5	669.362	739.900	70.538
6	615.402	739.900	124.498
7	615.402	739.900	124.498
8	615.402	739.900	124.498
9	615.402	739.900	124.498
10	666.106	739.900	32.934
11	615.402	739.900	124.498
12	615.402	739.900	124.498
13	615.402	739.900	124.498
14	615.402	739.900	124.498
15	615.402	739.900	124.498
16	615.402	739.900	124.498

Ano	Custos incrementais	Beneficios incrementais	Fluxos incrementais netos
17	615.402	739.900	124.498
18	615.402	739.900	124.498
19	615.402	739.900	124.498
20	666.106	739.900	32.934
21	615.402	739.900	124.498
22	615.402	739.900	124.498
23	615.402	739.900	124.498
24	615.402	739.900	124.498
25	615.402	739.900	124.498
26	615.402	739.900	124.498
27	615.402	739.900	124.498
28	615.402	739.900	124.498
29	615.402	739.900	124.498
30	615.402	866.660	251.258

Táboa 33. *Análise de sensibilidade. Indicadores de avaliación do proxecto no suposto de que o uso do solo agrícola se incrementa nun 30 % respecto á actualidade.*

Taxa de desconto	VAN (€)	TIR (%)
0,00%	1.965.760 €	6,80 %
5,00%	281.200 €	6,80 %
10,00%	-305.655 €	6,80 %
15,00%	-527.521 €	6,80 %

Como podemos observar temos un TIR positivo tanto no caso da situación con proxecto coma na análise de sensibilidade incrementando o solo agrícola nun 30%; porén na situación sen proxecto temos valores negativos, iso é debido a que nesta zona de reestruturación na situación actual temos unha porcentaxe de SAU moi baixa.

7.- CONCLUSIÓNS DO ESTUDIO

Do **Epígrafe 6** dedúcese que o proxecto é viable dende un punto de vista económico, tanto na situación prevista tras o proceso de reestruturación como na situación estudada no análise de sensibilidade do proxecto, no caso de incrementar o solo agrícola nun 30% con taxas internas de rendemento positivas (5,20% na situación prevista e 6,80% na máis favorable).

Ademais de isto hai outros efectos favorables de difícil cuantificación económica como son a fixación de poboación no rural, mantemento de explotacións viables para a produción de alimentos, clarificación da titularidade das propiedades, etc.

Da análise da situación actual (**Epígrafe 2**) e da situación transformada (**Epígrafe 3**) dedúcese que o proxecto tamén é viable dende un punto de vista técnico. Non existen limitacións importantes dende un punto de vista ambiental ou patrimonial, e os terreos obxecto do proceso poden ter un uso agrícola axeitado, tanto polas explotacións existentes na parroquia como nas parroquias lindeiras, sendo susceptibles de posta en cultivo parte dos terreos que hoxe están en estado de abandono.

En canto á aceptación social do proceso (**Epígrafe 5**), foi solicitado pola maioría dos propietarios das explotacións activas con actividade na zona, polo que o grado de aceptación do proxecto na zona en principio é bo.

Ó longo dos estudos previos efectuados sobre o terreo non se detectou rechazo ó proxecto, senón pola contra unha actitude positiva.

Por todo o exposto, conclúese que a reestruturación parcelaria da parroquia de Santa María de Retizós é viable.

Lugo, data da sinatura

Enxeñeira técnica agrícola, M^a del Mar Dorado Vázquez

V^o e pr., a xefa do servizo, María Pérez Folgueira

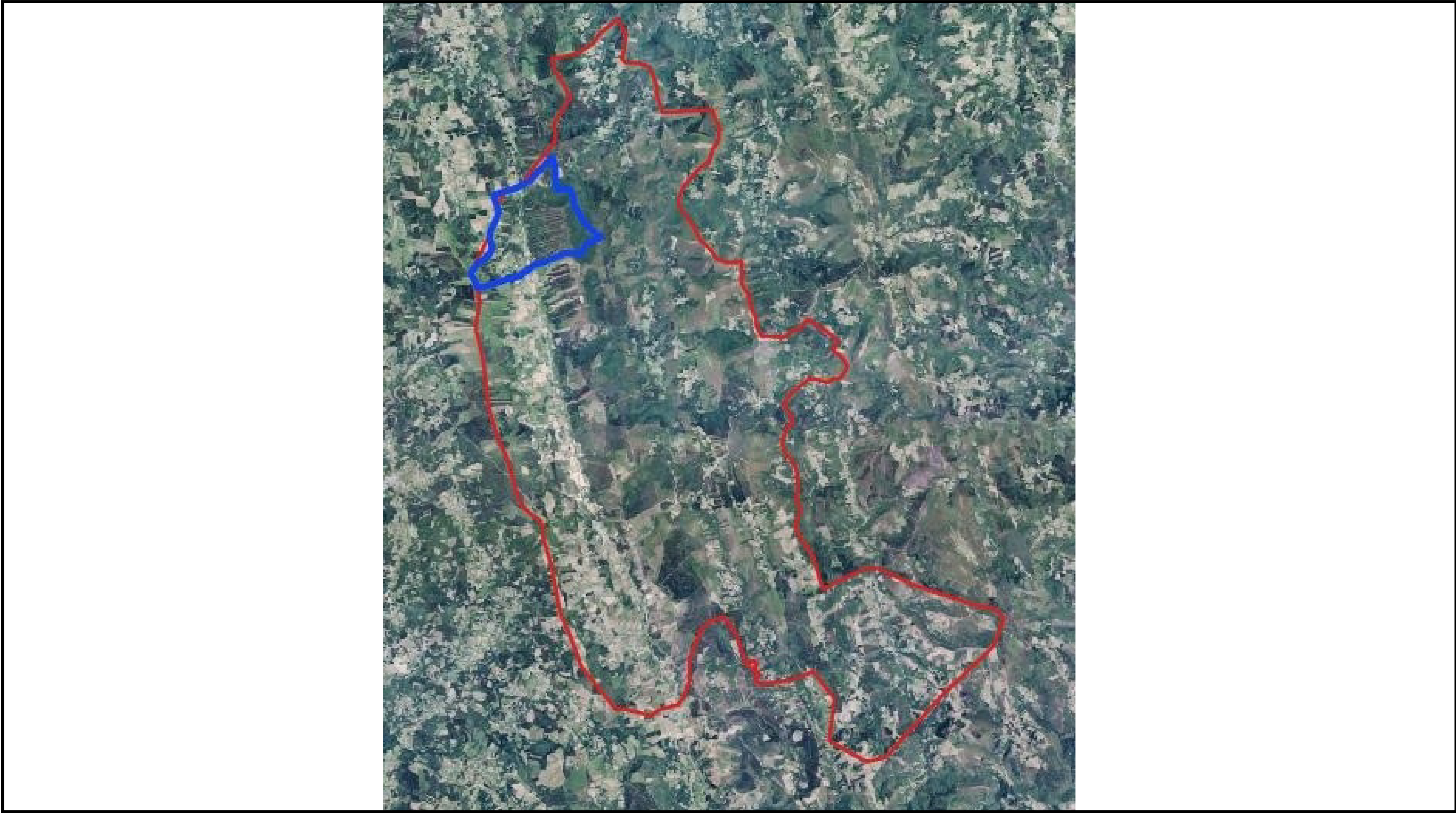
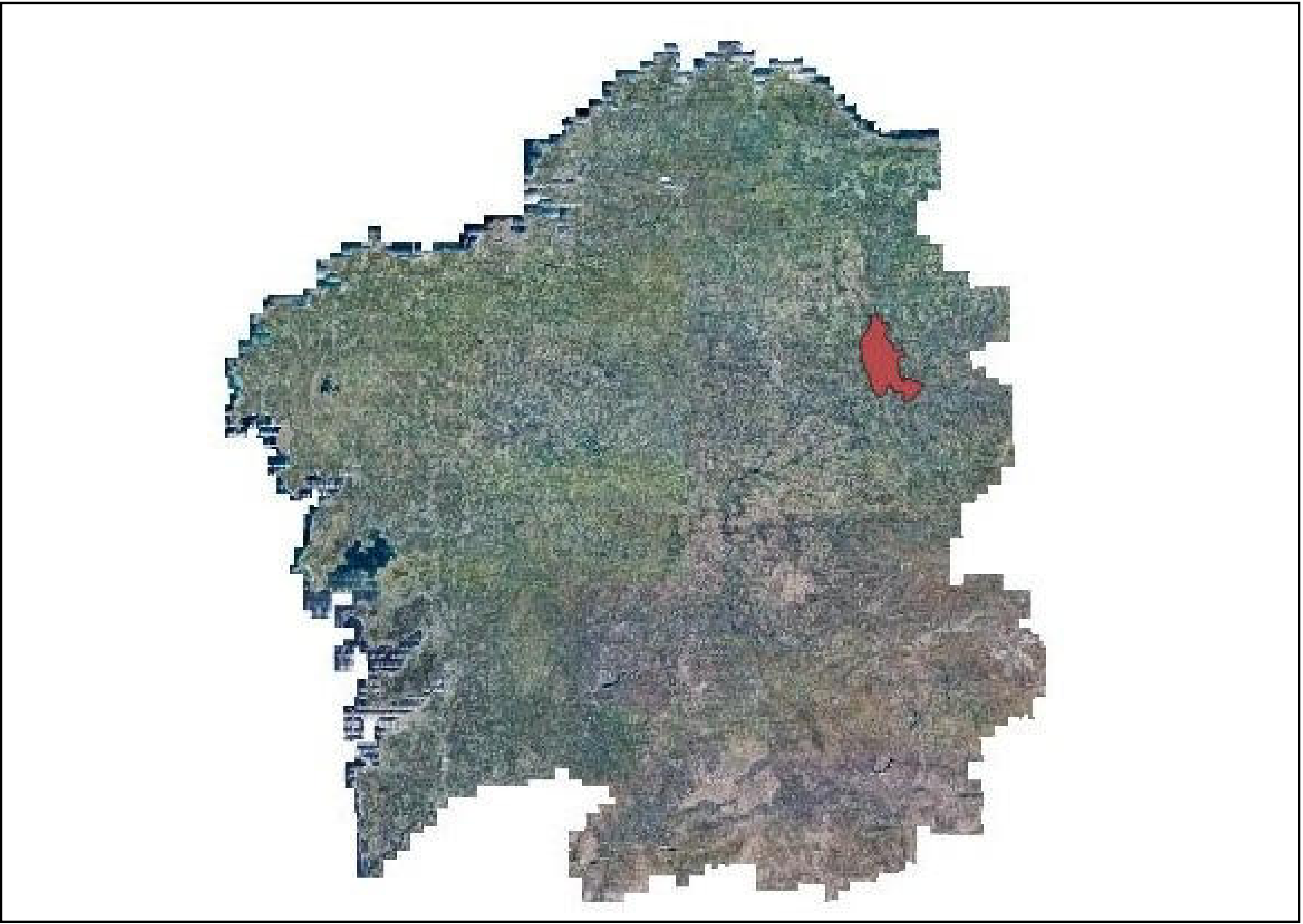
DOCUMENTO Nº 2.- PLANOS

Situación e localización

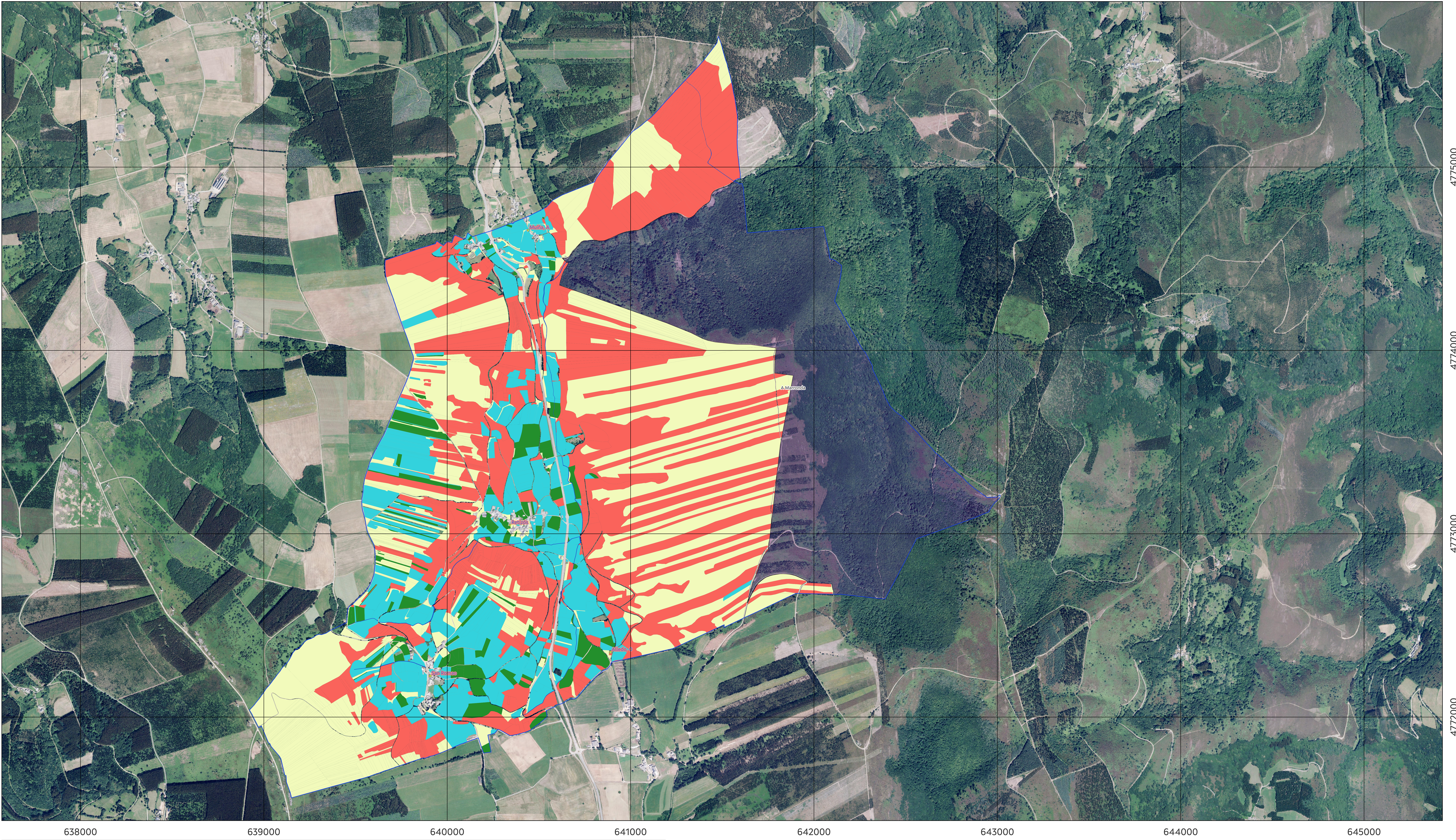
Plano xeral

Vexetación e usos do solo

Directrices ambientais do E.I.A

PROXECTO ESTUDO PREVIO DE INICIACIÓN ZONA DE REESTRUTURACIÓN PARCELARIA DE RETIZÓS - CONCELLO DE BALEIRA				
 XUNTA DE GALICIA		 CONSELLERÍA DO MEDIO RURAL	Servizo de Infraestruturas Agrarias de Lugo	Plano nº 1
				Situación e localización
	Escala: Variable			
Autor: Mª del Mar Dorado Vázquez				Data: Marzo 2024

USOS DO SOLO

Forestal

Improdutivo

Matogueira

Pasto arbustivo

Pasteiro

Terra arable

ZEC "A Marronda" (proposta exclusión)

Perimetro Retizós

PROXECTO

ESTUDO PREVIO DE INICIACIÓN

ZONA DE REESTRUTURACIÓN PARCELARIA DE RETIZÓS - CONCELLO DE BALEIRA

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DO MEDIO RURAL

Servizo de Infraestruturas Agrarias de Lugo

Plano nº 2

Usos do solo e estrutura da propiedade

N

Escala: 1/7000

0

500

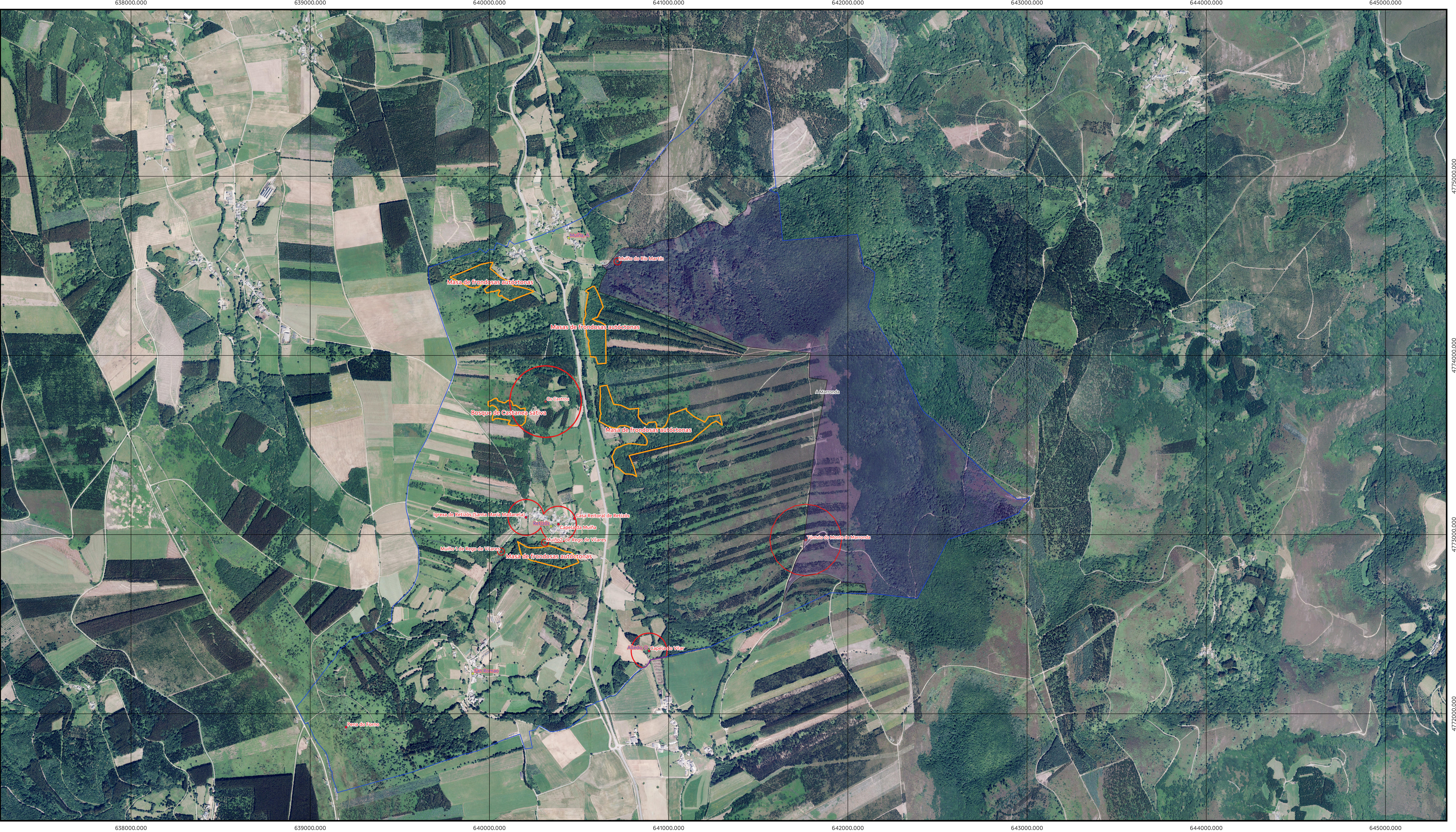
1.000 m

Autora:

Mª del Mar Dorado Vázquez

Data:

Marzo 2024

Directrices ambientais e elementos patrimoniais

- Contorno protección
- UA1: Frondosas autóctonas
- UA3: Ríos
- UA7: Edificacións/ usos non agrarios
- Elementos patrimoniais
- ZEC Retizós
- Perimetro Retizós
- Estradas

PROXECTO

ESTUDO PREVIO DE INICIACIÓN

ZONA DE REESTRUTURACIÓN PARCELARIA DE RETIZÓS - CONCELLO DE BALEIRA

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DO MEDIO RURAL

Servizo de Infraestruturas Agrarias de Lugo

Plano nº 3

Directrices ambientais e elementos patrimoniais

N

Escala: 1/7000

0

500

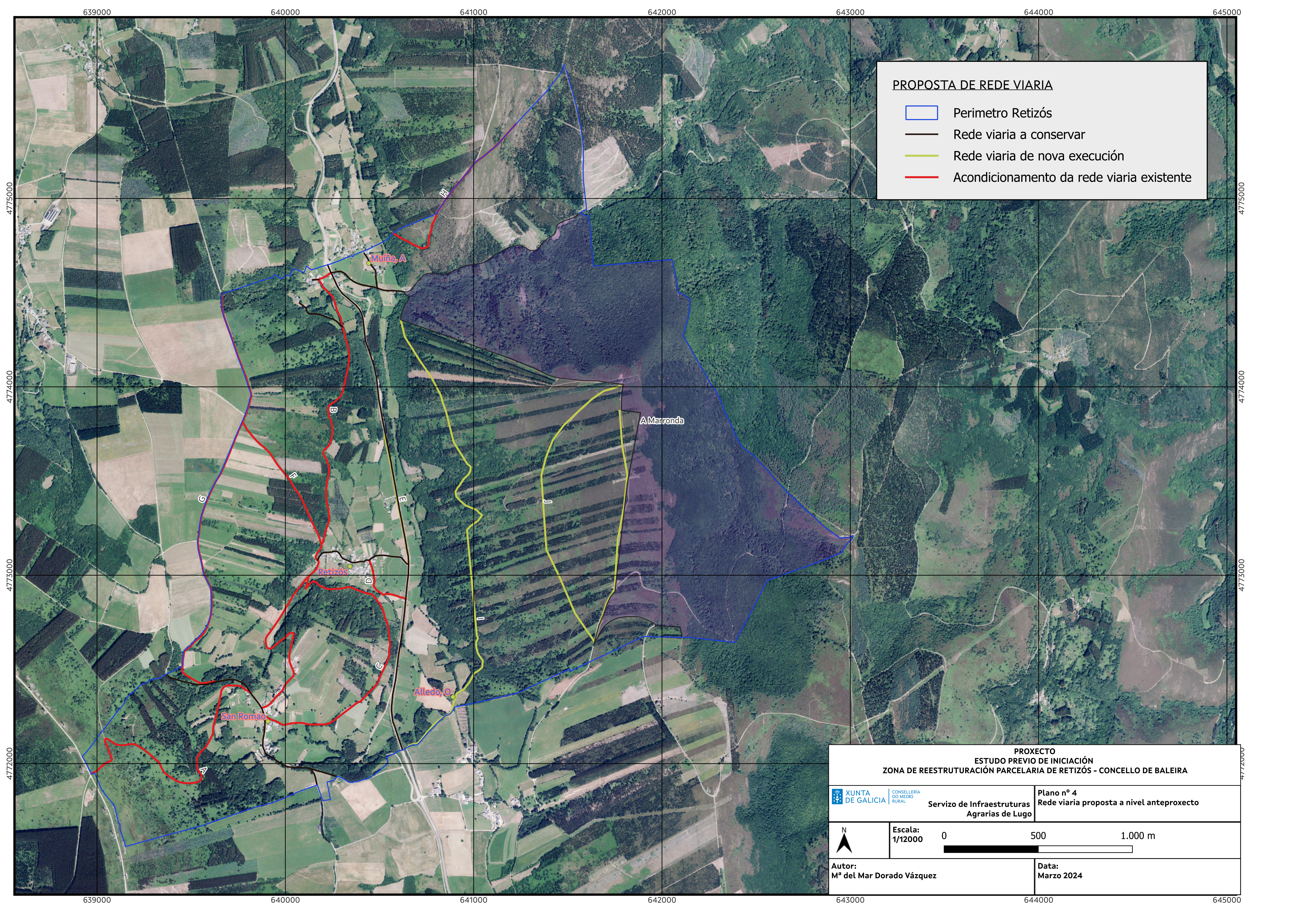
1,000 m

Autor:

Mª del Mar Dorado Vázquez

Data:

Marzo 2024

PROPOSTA DE REDE VIARIA

- Perimetro Retizós
- Rede viaria a conservar
- Rede viaria de nova execución
- Acondicionamento da rede viaria existente

PROXECTO

ESTUDO PREVIO DE INICIACIÓN

ZONA DE REESTRUTURACIÓN PARCELARIA DE RETIZÓS - CONCELLO DE BALEIRA

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DO MEDIO RURAL

Servizo de Infraestruturas Agrarias de Lugo

Plano nº 4

Rede viaria proposta a nivel anteprojecto

N

Escala: 1/12000

0

500

1.000 m

Autor: M^a del Mar Dorado Vázquez

Data: Marzo 2024

ANEXOS Á MEMORIA

**ANEXO I: DOCUMENTO DE SÍNTESE DO ESTUDO DE IMPACTO
AMBIENTAL E DECLARACIÓN DE IMPACTO AMBIENTAL**

0. DOCUMENTO DE SÍNTESE:

Para a análise de viabilidade da zona de reestruturación parcelaria de Retizós (Baleira - Lugo) terase en conta os seguintes puntos:

0.1. ANTECEDENTES.

Tal e como se recolle o artigo 48 da Lei 4/2015, de 17 de xuño, de mellora de la estrutura territorial agraria de Galicia, "*Comprobado o cumprimento dos obxectivos xerais conforme o disposto no artigo 7 desta lei, así como os requisitos establecidos nos artigos 46 e 47, o servizo provincial competente en materia de desenvolvemento rural redactará o preceptivo Estudo de Impacto Ambiental, que será remitido ao órgano competente co fin de que este realice a tramitación establecida na normativa de avaliación ambiental.*" Polo que o presente documento da cumprimento a Lei 4/2015 de 17 de xuño, de mellora de la estrutura territorial agraria de Galicia.

0.2. DESCRICIÓN DA ZONA DE ESTUDO.

A zona de estudo localízase no norte do concello de Baleira, o cal pertence a comarca da A Fonsagrada dentro provincia de Lugo. Abarca a parroquia de Santa María Madanela de Retizós.

A superficie total inicial de estudo son 775,38 ha, nas cales se contabilizan un total de 1661 parcelas catastrais, cunha superficie total de 755,42 e 178 propietarios (sen ter en conta edificacións nin viario).

Os límites da zona de estudo reflíctense na imaxe seguinte, e son:

- ✓ Norte: parroquias de Santiago de Milleiros do concello de Pol e Santiago de Martín no concello de Baleira.
- ✓ Sur: parroquia de San Miguel de A Graña, reestruturada en parte (concello de Baleira).
- ✓ Leste: Santiago de Martín no concello de Baleira.
- ✓ Oeste: parroquias de San Martín de Caraño do concello de Pol (parroquia reestruturada) e San Cibrao de Montecubeiro do concello de Castroverde (parroquia reestruturada).

0.3. MEDIO BIÓTICO.

Os tipos de hábitats naturais na área de estudo, analizáronse un mapa topográfico con parcelario E /1:5000, ortofotos do SixPac, previo a unha exhaustiva inspección de campo para

realizar unha caracterización e recoñecemento in situ de cada hábitat. Utilizáronse tamén datos propios inéditos, para describir a grandes trazos os valores naturais de maior relevancia.

Os hábitat existentes na zona de estudo son os seguintes:

- ◆ 3260.- Ríos de pisos de planicie a montano.
- ◆ 4030 (Uceirais secos europeos).
- ◆ 8220 Pendentes rochosas silíceas con vexetación casmofítica.
- ◆ 8230 Rochedos silíceos con vexetación pioneira do Sedo-Scleranthion ou Sedo albi-*Veronicion dillenii*.
- ◆ 9120.- Faiais acidófilos atlánticos con sotobosque de Ilex e ás veces de Taxus (*Quercion robori-petraeae* o *Ilici-Fagenion*)
- ◆ 9160 Carballeiras pedunculadas ou albares subatlánticos e medioeuropeos do *Carpinion betuli*.
- ◆ 9230.- Carballeiras galaico-portuguesas con *Quercus robur* y *Quercus pyrenaica*.
- ◆ 9260.- Bosques de *Castanea sativa*.

0.4. ESTRUCTURA DA PROPIEDAD.

En canto a zona de reestruturación do presente estudo, e segundo os datos facilitados pola Dirección Xeral de Catastro, a estrutura de propiedade e réxime de tenencia é a seguinte:

nº propietarios	178
nº total parcelas	1661
superficie media por parcela (m ²)	4547,69
nº medio de parcelas por propietario	9,33

Os datos reflectidos na táboa anterior son os derivados do parcelario catastral unha vez que se desconta a superficie ocupada polos viarios principais e as edificacións.

0.5. UNIDADE DE SÍNTESE.

UNIDADES AMBIENTAIS

As unidades ambientais definidas no ámbito de estudo son as seguintes:

UA1. Masas de frondosas autóctonas: Constitúen a vexetación potencial da zona como fragas e carballeiras de *Quercus robur* (Nat-9160 e Nat-9230), faiais de *Fagus sylvatica* (Nat-9120) e soutos de *Castanea sativa* (Nat-9260). Nesta unidade tamén aparecen mesturadas e dispersas outras especies como *Ulmus glabra*, *Ilex aquifolium*, *Prunus avium*, *Crataegus monogyna*, *Pyrus cordata*, *Sorbus aucuparia*, *Ruscus aculeatus*,

Na súa meirande parte está protexida polo ZEC “A Marronda” (ES1120004), que ocupa unha superficie de 153,15 ha. A UA1 supón a totalidade de 174,30 ha repartidas en 6 zonas.

UA2. Masa mixta de frondosas autóctonas, piñeiros e eucaliptos dispersos: trátase de masas mesturadas de *Quercus robur*, *Salix alba*, *Betula celtiberica*, *Alnus glutinosa*, *Castanea sativa*..., ou ben mesturadas con piñeiros ou eucaliptos. Supoñen unha superficie de 93,58 ha.

UA3. Ríos (Nat-3260): Conforman un hábitat de alto valor ecolóxico, o Río Martín e os seus tributarios regos de Souto, Cabana e Vilares, hábitat de interese comunitario Nat-3260. Supoñen unha superficie de 2,08 ha.

UA4. Superficie agraria: Trátase fundamentalmente de cultivos forraxeiro: prados, pradeiras artificiais e millo, este último como monocultivo ou en rotación anual con cultivos forraxeiros de inverno. Supoñen unha superficie de 140,33 ha.

UA5. Mato e afloramentos rochosos silíceos: Conforman o hábitat de uceirais, neste caso son os uceirais húmidos atlánticos (Nat-4020*) testimoniais no Monte da Marronda, e uceirais secos europeos (Nat-4030) na Serra do Miradoiro e Monte da Marronda, e os afloramentos e pendentes rochosas silíceas (Nat-8220 e Nat-8230). Supoñen unha superficie de 192,76 ha.

UA6. Repoboacións forestais: Trátase de rodais de repoboacións de *Pinus radiata* e *Eucaliptus nitens*. Supoñen unha superficie de 156,44 ha.

UA7. Edificacións e usos non agrícolas: recollen as vías de comunicación, as edificacións e as superficies sen interese agrario, non presentan importancia dende o punto de vista ambiental.

COD. UA	UNIDADE AMBIENTAL	SUPERFICIE (ha)	%
UA1	Masa de frondosas autóctonas	174,30	22,48
UA2	Masa mixta de frondosas autóctonas. Piñeiros e eucaliptos dispersos	93,58	12,07
UA3	Ríos	2,08	0,27
UA4	Superficie agraria	140,33	18,10
UA5	Mato e afloramentos rochosos	192,76	24,86
UA6	Repoboacións forestais	156,44	20,18
UA7	Edificacións e usos non agrícolas	15,89	2,05
TOTAIS		775,38	775,38

UNIDADES CULTURAIS

As unidades culturais presentes na zona de estudo están recollidas no anexo 1 correspondente, así como no apartado 3.1.3.3 da presente memoria.

0.6. OBRAS A REALIZAR.

A solución final do trazado que se presenta neste estudo é froito de sucesivas iteracións alternativas conxugando tódalas variables que se describen neste apartado, mediante a utilización dun sistema de información xeográfica.

A rede de camiños ten como principal obxectivo dar cumprimento á lei de mellora da estrutura territorial agraria de Galicia, dotando as fincas de substitución dun acceso axeitado, así como permitir que estas fincas teñan unhas dimensións e xeometría que posibilite a súa correcta explotación por parte das explotacións agrarias, xunto con esto poretendese unha correcta integración ambiental do trazado. Por todo o exposto, a solución que se presenta é a máis adaptada ambientalmente ó entorno do proxecto.

Para o deseño da rede tivéronse en conta os seguintes criterios xerais:

Proxéctanse de tal forma que maximizando a utilidade ocupen o menor chan posible, evitando seccións e firmes innecesarios así como trazados reiterativos.

- Adaptáronse á xeomorfoloxía existente, e na medida do posible aproveitáronse os trazados dos camiños existentes, para reducir o impacto das novas pistas nas parcelas existentes, na vexetación de bordo e en definitiva na paisaxe da zona de estudo.

- Cando se realice o proxecto de execución buscarase optimizar a compensación de terras para evitar canteiras de empréstitos e áreas de vertedoiro.

- A definición da rasante buscará compatibilizar un trazado vertical con pendentes axeitadas aos fins propostos cun axeitado acceso as novas fincas ás que han de prestar servizo, o que redundará nunha menor cicatriz no territorio e movemento de terras máis axustado, así como menores probabilidades de que acontezan fenómenos erosivos.

- As trazas dos novos camiños buscan respectar a vexetación de bordo dos camiños antigos cando coincidan en traza, mantendo cando menos un bordo do camiño vello coa vexetación existente, procurarase tamén manter nos novos camiños os cerramentos feitos de pedras, de pedra sobre pedra ou os de chantóns das fincas cando coincidan coa traza.

Proponse que teñan un ancho de firme de 5,0 metros, e 1 metro de cuneta para ámbolos lados, estimándose de media un metro a cada lado de ocupación para as ocupacións do movemento de terras (áreas de desmonte e terraplenado). Estes anchos permitirán o correcto tránsito dos vehículos que as utilicen. Por outra parte debe terse en conta que na proximidade de edificacións, estes anchos poden verse reducidos pola presenza de elementos artificiais (muros de pedra, etc.), que poden non ser obxecto de derribo. En calquera caso merecerán estudo detallado no seu momento.

Manterase a traza das estradas de titularidade (Autonómica, provincial...) e dos camiños municipais... onde non está prevista ningunha actuación, e que suman un total de 7,27 km de camiños a conservar sen ningunha actuación prevista.

O trazado dos 2 camiños de nova apertura (3,71 km) e os que se manteñen coa traza actual (8 camiños) pero está previsto o seu acondicionamento (13,48 km) suman un total de 17,19 km e descríbense a continuación.

NOME PROXECTO	ACTUACIÓN	LONXITUDE (M)
A	ACONDICIONAMENTO	1.521,77
B	ACONDICIONAMENTO	2.890,71
C	ACONDICIONAMENTO	1.651,59
D	ACONDICIONAMENTO	340,46
E	NOVA APERTURA	706,19
F	ACONDICIONAMENTO	788,93
G	ACONDICIONAMENTO	2.359,19
H	ACONDICIONAMENTO	1.048,87
I	ACONDICIONAMENTO	2.879,46
J	NOVA APERTURA	3.001,51
	NOVA APERTURA	3.707,70
	ACONDICIONAMENTO	13.480,98
	TOTAL	17.188,68

A rede de camiños proposta no plano nº 5, é unha aproximación a nivel de anteproxecto do trazado en planta máis axeitado, co fin de determinar o impacto que poidan producir tanto durante a súa construción como durante a fase de explotación. A súa definición final a nivel de proxecto de execución precisa dun levantamento topográfico co fin de obter un modelo dixital do terreo o suficientemente preciso para a realización dos cálculos que permitan concretar o seu trazado definitivo en planta e alzado, o que, a súa vez, posibilitará coñecer as ocupacións reais e os movementos de terra asociados.

CAMIÑO A:

Camiño existente que será necesario acondicionar e que sae do lugar de San Román cara a serra do Miradoiro, presenta unha lonxitude de 1,52 km.

CAMIÑO B:

Camiño existente asfaltado que comunica os lugares de San Román e A Muiña, pasando polo núcleo de Retizós e que vertebra de norte a sur a zona oeste de estudo e que será necesario acondicionar e presenta unha lonxitude de 2,89 km.

CAMIÑO C:

Camiño existente en terra que dará servizo aos agros de San Román e que será necesario acondicionar en todo o seu trazado, presenta unha lonxitude de 1,65 km.

CAMIÑO D:

Camiño existente asfaltado que comunica o lugar de Retizós coa estrada LU-750 Meira-Baleira e que será necesario acondicionar, presenta unha lonxitude de 340 m.

CAMIÑO E:

Camiño de servizo de nova execución paralelo á estrada LU-750 Meira-Baleira e que dará servizo as fincas de substitución do lugar de Retizós, presenta unha lonxitude de 706 m.

CAMIÑO F:

Camiño existente e que dá servizo a zona oeste do perímetro de estudo e que será necesario acondicionar, presenta unha lonxitude de 789 m.

CAMIÑO G:

Camiño existente que parte do núcleo de San Román e transcorre polo perímetro oeste da zona de reestruturación e que será necesario acondicionar, presenta unha lonxitude de 2,36 km.

CAMIÑO H:

Camiño existente en terra que transcorre polo perímetro norte da zona de reestruturación e que será necesario acondicionar, presenta unha lonxitude de 1,05 km.

CAMIÑO I:

Camiño de nova execución que parte da estrada Z-2 no núcleo de A Muiña e que transcorre a media ladeira na zona este do perímetro de estudo, presenta unha lonxitude de 2,88 km.

CAMIÑO J:

Camiño de nova execución que parte do camiño existente Z-9 e que transcorre polo límite da zona excluída e divisoria do monte, presenta unha lonxitude de 3,00 km.

0.7. IDENTIFICACIÓN DE IMPACTOS.

Unha vez analizado o inventario ambiental e definidas as unidades de síntese existentes na zona de estudo, elabórase unha matriz de impactos identificando para cada unha das fases do proxecto as principais accións susceptibles de producir algún efecto obxecto de impacto, negativo ou positivo sobre o medio. Da análise anterior obtense o seguinte resultado:

RESUMO VALORADO DOS IMPACTOS

	POSITIVO	COMPATIBLE	MODERADO	SEVERO	CRÍTICO	TOTAIS
FASE INICIAL	11	0	5	8	0	24
EXECUCIÓN	2	44	24	12	0	82
EXPLOTACIÓN	15	13	35	9	0	72
TOTAIS	28	57	64	29	0	178

0.8. MEDIDAS DE INTEGRACIÓN AMBIENTAL.

0.8.1. Estudo do perímetro de reestruturación.

O obxectivo principal deste documento é establecer as medidas protectoras e correctoras que cabe aplicar na zona afectada polo Proxecto de Reestruturación Parcelaria obxecto de estudo, tanto na fase de formulación, como execución e explotación, co fin de lograr unha correcta integración ambiental das novas infraestruturas e estruturas parcelarias, para o cal tamén se determinan as medidas de seguimento e control da execución e eficacia das actuacións.

As medidas de integración ambiental recollidas neste documento preséntanse á escala e o grao de detalle que nos permite a información dispoñible do futuro Proxecto de Reestruturación.

O estudo do perímetro da reestruturación ten como obxectivos:

- ◆ Asegurar a protección daqueles elementos de especial importancia dadas a súas características ecolóxicas, paisaxísticas, patrimoniais e que se poidan ver afectadas polo proceso concentrador.
- ◆ Manter un grado de diversidade dentro do territorio.
- ◆ Manter e promover usos tradicionais.

Na reestruturación parcelaria obxecto de estudo fíxose unha clasificación de diversos elementos de interese e propóñense unha serie de criterios para a súa conservación.

Para compatibilizar as accións e reaccións que implican a eliminación e substitución da vexetación natural dos hábitats recollidos no Anexo I da Directiva 92/43/CEE, do 21 de maio, relativa á conservación dos hábitats naturais, especialmente nos considerados como prioritarios, considéranse dúas alternativas de protección das áreas ocupadas por estes hábitats no marco normativo actual:

- Exclusión do proceso de reestruturación.
- Adxudicación ao mesmo propietario ou creación de subperímetros.

Os elementos apreciados recóllense no Plano Nº 6: Directrices Ambientais, segundo os seguintes criterios:

➤ **Exclusión do proceso de reestruturación:**

Trátase dunha medida viable cando o hábitat a protexer se atopa no perímetro da zona a reestruturar. No resto dos casos, a situación enclavada destes hábitats orixinaría multitude de problemas para compatibilizar isto co actual marco normativo da reestruturación parcelaria que entre outras cousas obriga a dar acceso ás fincas de substitución. Sería por tanto moi difícil darlles servizo, delimitalos e dar forma regular ás fincas de substitución lindeiras con ditos enclaves.

Neste estudo faise unha proposta aproximada de exclusión, que haberá que concretar na fase de bases de reestruturación, esta proposta inclúe toda a superficie ocupada Lugar de Interese Comunitario (LIC) A Marronda. Emprégase como unidade de corte a parcela catastral e ocupa unha superficie de 192,38 ha:

ZONA DE EXCLUSIÓN Z.E.1 (192,38 ha):

O motivo de exclusión desta zona ven motivado pola afección na súa totalidade (100,00%) polo Lugar de Importancia Comunitaria "A Marronda" (ES1120004), e que dada a súa importancia ambiental, se propón para a súa exclusión.

COD. UA	UNIDADE AMBIENTAL	SUPERFICIE (ha)	%
UA1	Masa de frondosas autóctonas	153,03	79,55
UA5	Mato e afloramentos rochosos	28,14	14,63
UA6	Repoboacións forestais	9,37	4,87
UA7	Edificacións e usos non agrícolas	1,84	0,95
TOTAIS		192,38	100,00

➤ **Adxudicación ao mesmo propietario ou creación de subperímetros:**

Propóñense ambas solucións en conxunto porque non sempre é posible a adxudicación ao mesmo propietario no momento de facer a reestruturación da propiedade. Isto é debido a que non todas as parcelas vellas teñen acceso á nova rede de camiños, polo que, nestes casos, a solución pasa por delimitar a zona de interese, calcular as achegas de cada propietario incluído nela e adxudicar o valor das mesmas no mínimo número de fincas de substitución posible. É dicir, faríase unha subreestruturación dentro do perímetro delimitado.

En base a isto, e partindo das análises expostas, proponse devolver aos seus propietarios as parcelas aportadas cos mesmos límites ou ben facer subperímetros de reestruturación nas áreas que presenten hábitats naturais prioritarios, en bo estado de conservación, recollidos no anexo I da Directiva 92/43/CEE e máis aquelas outras áreas, que presentando outros hábitats naturais do anexo I da citada Directiva, reúnan as condicións de superficie e localización que se fixan.

Os elementos apreciados recóllense no Plano Nº 6: Directrices Ambientais da Reestruturación, segundo os seguintes criterios:

○ ***Masas de frondosas autóctonas.- UA1***

Cando se trata de masas en bo estado de conservación e ocupan unha superficie superior a 2 ha.

Constitúen a vexetación potencial da zona como fragas e carballeiras de *Quercus robur* (Nat-9160 e Nat-9230), e soutos de *Castanea sativa* (Nat-9260). E concretamente as Carballeiras de Retizós e San Román e o souto de Retizós.

ZONA A ADXUDICAR AO MESMO PROPIETARIO 1 (3,76 ha):

Localizada na zona de A Muiña, e afecta á Unidade Ambiental UA1 (Masa de frondosas autóctonas), que ocupa o 98,14 % e a Unidade Ambiental UA6 (Repoboacións forestais), nun 1,86 %. Nesta zona destaca a carballeira de San Román, a cal ocupa unha superficie de 3,69 ha.

COD. UA	UNIDADE AMBIENTAL	SUPERFICIE (ha)	%
UA1	Masa de frondosas autóctonas	3,69	98,14
UA6	Repoboacións forestais	0,07	1,86
TOTAIS		3,76	100,00

ZONA A ADXUDICAR AO MESMO PROPIETARIO 2 (3,82 ha):

Localizada na zona baixa de o monte de A Marronda, afecta á Unidade Ambiental UA1 (Masa de frondosas autóctonas), que ocupa o 88,22 % e a Unidade Ambiental UA3 (Ríos (Nat-3260)), nun 1,31 %, e a Unidade Ambiental UA5 (Mato e afloramentos rochosos), nun 10,47 %.

Nesta unidade, ademais de *Quercus robur*, tamén aparecen mesturadas e dispersas outras especies como *Ulmus glabra*, *Ilex aquifolium*, *Prunus avium*, *Crataegus monogyna*, *Pyrus cordata*, *Sorbus aucuparia*, *Ruscus aculeatus*,

COD. UA	UNIDADE AMBIENTAL	SUPERFICIE (ha)	%
UA1	Masa de frondosas autóctonas	3,37	88,22
UA3	Ríos (Nat-3260)	0,05	1,31
UA5	Mato e afloramentos rochosos	0,40	10,47
TOTAIS		3,82	100,00

ZONA A ADXUDICAR AO MESMO PROPIETARIO 3 (9,24 ha):

Localizada na zona baixa de o monte de A Marronda, afecta á Unidade Ambiental UA1 (Masa de frondosas autóctonas), que ocupa o 99,46 % e a Unidade Ambiental UA6 (Repoboacións forestais), nun 0,11 %, e a Unidade Ambiental UA7 (Edificacións e usos non agrícolas), nun 0,43 %.

Ao igual que na zona anterior, ademais de *Quercus robur*, tamén aparecen mesturadas e dispersas outras especies como *Ulmus glabra*, *Ilex aquifolium*, *Prunus avium*, *Crataegus monogyna*, *Pyrus cordata*, *Sorbus aucuparia*, *Ruscus aculeatus*,

COD. UA	UNIDADE AMBIENTAL	SUPERFICIE (ha)	%
UA1	Masa de frondosas autóctonas	9,19	99,46
UA6	Repoboacións forestais	0,01	0,11
UA7	Edificacións e usos non agrícolas	0,04	0,43
TOTAIS		9,24	100,00

ZONA A.M.P.4 (2,64 ha):

Localizada na zona de O Coto de Retizós, e afecta unicamente á Unidade Ambiental UA1 (Masa de frondosas autóctonas), da carballeira de Retizós.

COD. UA	UNIDADE AMBIENTAL	SUPERFICIE (ha)	%
UA1	Carballeiras galaico-portuguesas (Nat-9230)	2,64	100,00
TOTAIS		2,64	100,00

ZONA A ADXUDICAR AO MESMO PROPIETARIO 5 (2,17 ha):

Localizada na zona de O Souto de Retizós, e afecta unicamente á Unidade Ambiental UA1 (Masa de frondosas autóctonas).

COD. UA	UNIDADE AMBIENTAL	SUPERFICIE (ha)	%
UA1	Masa de frondosas autóctonas	2,17	100,00
TOTAIS		2,17	100,00

Das directrices ambientais resulta as seguintes táboas:

DIRECTRIZ AMBIENTAL	Superficie (ha)
Exclusión do proceso de reestruturación	192,38
Adxudicación ao mesmo propietario ou creación de subperímetros	21,63
Zonas sen afección	561,37
TOTAIS	775,38

Táboa 1: Directrices ambientais. Fonte: elaboración propia.

Unha vez definidas as directrices ambientais e tendo en conta as zonas propostas de exclusión, a estrutura de propiedade e réxime de tenencia é a seguinte:

nº propietarios	167
nº total parcelas	1.553
superficie media por parcela (m ²)	3.640,85
nº medio de parcelas por propietario	9,30
Superficie Total Z.R.P (ha)	583,00

0.8.2. Medidas preventivas.

0.8.2.1. Fase de formulación.

- ◆ Comunicaráselles aos propietarios, dende o primeiro momento a obriga de obter autorizacións para a corta de especies arbóreas das autorizacións previas preceptivas dos organismos competentes.
- ◆ Comunicaráselles aos propietarios a necesidade de obter, previamente a calquera actuación neste sentido, as preceptivas licencias e permisos pertinentes en cada caso. Neste sentido aplicárase con todo rigor a normativa concentradora esixindo dos propietarios que pretendan realizar calquera tipo de actuación nas terras obxecto de reestruturación autorización previa do servizo de infraestruturas agrarias, incoándose expedientes sancionadores contra os propietarios que infrinxan esta ou outra obriga establecida legalmente.
- ◆ Comunicaráselles aos propietarios a obriga de non realizar actuacións de labareo que non estean baseadas nas necesidades da actividade agraria que exercen, e que teñan como obxectivo alterar a calificación das terras durante o proceso de reestruturación. Neste sentido aplicárase con todo rigor a normativa concentradora esixindo dos propietarios que pretendan realizar calquera tipo de actuación nas terras obxecto de reestruturación autorización previa do servizo de infraestruturas agrarias, incoándose expedientes sancionadores contra os propietarios que infrinxan esta ou outra obriga establecida legalmente.

0.8.2.1.1. Localización das instalacións provisionais.

Co fin de diminuír a importancia dos impactos derivados da xeración de ruído, emisión de gases e levantamento de po, obstaculización do tráfico e ocupación do solo, definírase, no Proxecto de obras de reestruturación, a localización da zona ou zonas destinadas a casetas de obra, parque de maquinaria, amoreamentos de materiais, almacenamento de residuos, etc., cos criterios seguintes:

- ◆ Non se situarán a menos de 100 m da unidade ambiental UA3.
- ◆ Non se situarán nas áreas de respecto do patrimonio cultural.
- ◆ Preferentemente situaranse en parcelas que xa estean sinaladas como áreas degradadas, ou no seu defecto, que se correspondan coas Unidades Ambientais non asociadas con hábitats naturais da Directiva 92/43/CEE, e que cumpran as condicións do presente apartado.

0.8.2.1.2. Proxecto de camiños.

- ◆ Cando se realice o proxecto de execución buscarase optimizar a compensación das terras para evitar canteiras de préstamos e vertedoiros. Adaptárase a traza da rasante á topografía do terreo para minimizar o movemento de terras compensando desmonte e terraplén có fin de reducir ó máximo os sobrantes e as achegas de terras.
- ◆ A definición da rasante buscará compatibilizar un trazado vertical con pendentes axeitadas ós fins propostos cun axeitado acceso ás fincas de substitución ás que

prestarán servizo, o que redundará nunha menor cicatrización do territorio e nun movemento de terras máis axustado, así como menores probabilidades de fenómenos erosivos.

- ◆ Respetarase o actual réxime hidrolóxico da zona. Evitándose alteración nas concas vertentes así como a destrución e cambios das ribeiras. Proxectaranse tantas estruturas de drenaxe transversal como valgadas teña o terreo polo que discorra a traza.

0.8.2.1.3. Materiais da obra.

- ◆ Non se incluírá no proxecto a incorporación ou emprego de materiais tóxicos, tanto para os operarios como para o medio natural.
- ◆ No emprego de formigón, preverase o seu subministro en planta, restrinxíndose a súa elaboración na propia obra.
- ◆ No caso de que se prevea a necesidade de precisar material de canteira para o desenvolvemento das obras, sinalarase a obrigatoriedade de que este proveña de explotacións autorizadas.

0.8.2.1.4. Residuos.

- ◆ Preveranse no proxecto as medidas oportunas para que os distintos residuos producidos se almacenen en condicións adecuadas de hixiene, seguridade e segregación, garantindo, en todo caso, que non se produzan afeccións ao ambiente.
- ◆ Preverase así mesmo, as alternativas de xestión dos residuos que se xeren, en función da súa natureza e conforme a lexislación vixente, primando a súa reciclaxe ou reutilización fronte á vertedura.

0.8.2.1.5. Deseño da nova rede de camiños.

No deseño do trazado dos mesmos respectáronse as seguintes condicións:

- ◆ Aproveitar dentro do posible a rede de camiños existente, sobre todo os asfaltados.
- ◆ Os de nova apertura proxéctanse de xeito tal que, maximizando a utilidade, ocupen o menor solo posible, evitando seccións e firmes innecesarios así como trazados reiterativos e adaptarse á xeomorfoloxía existente.
- ◆ No seu deseño evitouse, na medida do posible, invadir as unidades ambientais UA1, UA2 e UA3 as áreas de protección dos elementos de patrimonio e as interaccións con leitos fluviais.

0.8.2.1.6. Deseño do novo parcelario.

- ◆ Como criterio xeral, o deseño do novo parcelario respectará a ordenación de usos que se estableza no seu momento, reflectida na planimetría correspondente, mantendo e promovendo os usos tradicionais, e logrando un grao de diversidade dentro do territorio que permita o seu uso múltiple e o aproveitamento das diferentes oportunidades que ofrece.
- ◆ Nas leiras incluídas nas Unidades Ambientais UA1, UA2 e UA3 non incluídas no epígrafe 6.1.3.ou afectadas pola área de respecto dalgún elemento do patrimonio cultural conservárase, na medida do posible, a mesma titularidade nas fincas de substitución.

0.8.2.2. Fase de execución.

0.8.2.2.1. Instalacións provisionais.

- ◆ No suposto de que sexa necesario establecer zonas para a localización de instalacións provisionais, non previstas no proxecto de reestruturación, seguiranse para a súa selección os mesmos criterios seguidos na fase de formulación.
- ◆ As labores de limpeza, mantemento e reparación da maquinaria de obra realizaranse en talleres autorizados. Cando isto non sexa posible, estas tarefas realizaranse na zona destinada a parque de maquinaria, protexendo o solo con materiais impermeables e dispoñendo os medios necesarios para a recollida de posibles verteduras, que incluírán un sistema de recollida, conducción e decantación das augas procedentes desta zona que garanta a non afección ao contorno.
- ◆ En ningún caso estará permitido o lavado de maquinaria e utensilios nos cursos de auga.

0.8.2.2.2. Tránsito da maquinaria da obra.

- ◆ A maquinaria de obra cumprirá coa normativa de emisións de ruído e gases que lle resulte de aplicación, debendo dispor de documentación acreditativa ao respecto.
- ◆ Debe estar sinalizado o parque de maquinaria e os camiños de acceso á obra, así como as superficies que supoñan unha ocupación temporal do solo.
- ◆ A maquinaria debe limitarse á zona restrinxida para ela, prohibíranse os traballos nocturnos e o período de obras non debe coincidir cos períodos de cría e nidificación da fauna de interese (na maioría dos casos de maio a xuño).

0.8.2.2.3. Eliminación da cuberta vexetal.

- ◆ A eliminación de vexetación axustarase ao estritamente necesario. So se eliminará a que ocupa o solo sobre o que se executa a obra definida no proxecto.
- ◆ Non se fará uso do lume nin fitocidas nestas tarefas.

- ◆ Previamente á corta de arborado, terá que realizarse a correspondente comunicación de corta ou solicitude de autorización ante os organismos competentes.
- ◆ Na xestión da biomasa vexetal eliminada primarase a súa valorización, evitando a queima in situ destes restos que, de ser o caso, terá que contar coa preceptiva autorización. No caso de que sexa depositada sobre o terreo, procederase á súa trituración e espaxamento homoxéneo.

0.8.2.2.4. Movemento de terras.

- ◆ No suposto de ser necesaria a utilización de novas zonas, non previstas no proxecto, para a deposición de sobrantes de movementos de terras, procederase a súa selección seguindo os mesmos criterios previstos na fase de formulación.
- ◆ Nos períodos de seca, procederase á humectación dos camiños e das zonas onde se estean a realizar escavacións ou movementos de terras.
- ◆ Procederase a humectación da carga dos camiños cando esta poda xerar po.
- ◆ Previamente á fase de execución delimitarse fisicamente o trazado co fin de evitar maiores intrusionas das proxectadas.
- ◆ Con carácter xeral, non se efectuarán préstamos na zona, salvo xustificación adecuada. Nese caso, seleccionaranse zonas que xa vaian ser afectadas polas obras ou, no seu defecto, lugares carentes de valores ambientais ou paisaxísticos. En todo caso, os préstamos deberán ter a súa procedencia debidamente acreditada e os ocos serán restaurados ao remate da obra.
- ◆ Calquera actuación ou afección nas zonas de servidume e policía dos cursos de auga, así como calquera captación ou vertedura, non prevista no Proxecto de Reestruturación, precisarán da autorización do organismo competente en materia de augas.
- ◆ Respetaranse os mananciais que puidesen existir na zona, podendo ser parcialmente encanado o seu curso para a execución da obra se resulta necesario.
- ◆ Non se afectarán, ou serán repostas na súa totalidade, as instalacións ou servizos de abastecemento de auga, saneamento ou calquera outro amparado pola lexislación hidráulica que se atopen na zona afectada pola reestruturación parcelaria.
- ◆ O deterioro que sufran as infraestruturas viarias como concurrencia do uso que se efectúe delas durante o ciclo de execución, deberá ser restaurado.

0.8.2.2.5. Residuos.

No proxecto incluírase un anexo de xestión de residuos conforme ao Real Decreto 105/2008 no que se determinará o tipo de residuos e se estimará o volume de cada un deles.

Preveranse no proxecto as medidas oportunas para que os distintos residuos producidos se almacenen en condicións adecuadas de hixiene, seguridade e segregación, garantindo, en todo caso, que non se produzan afeccións ao ambiente.

0.8.2.3. Fase de explotación.

Realizarase un proceso informativo no que se dará a coñecer aos propietarios a localización das súas novas parcelas, informando dos usos permitidos e das limitacións que se presente en cada un dos casos.

0.8.3. Medidas correctoras.

0.8.3.1. Fase de execución.

- ◆ No suposto de que se realicen voaduras, e os medios dispostos no Proxecto de reestruturación, non impidisen a dispersión de anacos de rochas no entorno retiraranse da zona e depositaranse nas zonas previstas para elo.
- ◆ Nas zonas nas que se produza Compactación procederase á descompactación do solo mediante un proceso de escarificado dos 10-40 cm. superficiais.
- ◆ No suposto de que a execución da rede de camiños implique a xeración de noiros de desmonte e/ou terrapléns, procederase á súa estabilización e revexetación que deberá estar contemplada no correspondente proxecto da rede de camiños.
- ◆ Unha vez finalizadas as obras é obrigatorio limpar e acondicionar as zonas alteradas e os seus arredores, devolvéndooas ao seu estado inicial na medida do posible. Débese estender a capa superior de terra vexetal separada previamente na fase de execución das obras.
- ◆ Nas zonas de maquinaria procederase á limpeza e restauración do lugar onde se situou o parque de maquinaria e outras instalacións complementarias.
- ◆ Unha vez retirados os residuos procederase ó subsolado das zonas compactadas, intentando recuperar a estrutura orixinal do terreo, posteriormente pasarase unha grada e estenderase unha capa de terra vexetal, para finalmente realizar a restauración vexetal ata recuperar o seu estado inicial.

0.9. PLAN DE VIXILANCIA AMBIENTAL.

O Plan de Vixilancia Ambiental concíbese como unha ferramenta de seguimento e control de todas e cada unha das operacións susceptibles de xerar impactos ambientais durante e posteriormente ao proceso de construción, procurando que os impactos ambientais ocasionados sexan os previstos e non outros, co fin de evitar riscos e incertezas. O Plan de Vixilancia Ambiental cubrirá cada unha das fases do proxecto (Fase inicial, Execución e Explotación).

Durante o plan de vixilancia ambiental, nas fases de formulación e execución, levarase un control sobre do ruído, a calidade do aire, a auga, a vexetación natural (prestando especial

atención á vexetación das unidades ambientais UA1, UA2 e UA3), a fauna, a paisaxe, as unidades culturais e o uso e aproveitamento do solo.

DECLARACIÓN DE IMPACTO AMBIENTAL FORMULADA POLA DIRECCIÓN XERAL DE CALIDADE AMBIENTAL, SOSTIBILIDADE E CAMBIO CLIMÁTICO RELATIVA Á FASE DE DESENVOLVEMENTO DO PROXECTO DE REESTRUTURACIÓN PARCELARIA DE RETIZÓS, NO CONCELLO DE BALEIRA (LUGO), PROMOVIDA POLA DIRECCIÓN XERAL DE DESENVOLVEMENTO RURAL. (CLAVE DO EXPEDIENTE: 2022/0008).

A Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio climático, en base ás súas competencias para resolver este expediente ambiental segundo o Decreto 42/2019, de 28 de marzo, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda e de conformidade coa proposta do Servizo de Avaliación Ambiental de Proxectos da Subdirección Xeral de Avaliación Ambiental, que a continuación se transcribe.

A Lei 21/2013, de 9 de decembro, de avaliación ambiental (BOE núm. 296, de 11 de decembro) modificada pola Lei 9/2018, de 5 de decembro e polo real Decreto Lexislativo 23/2020, de 23 de xuño, establece, no artigo 7,2 que os proxectos incluídos no seu Anexo II, serán obxecto dunha avaliación de impacto ambiental simplificada na forma prevista na Sección 2ª do capítulo II (título II) de dita Lei.

Á vista do antedito, o promotor, en virtude do artigo 7.1.d, da mesma Lei, decidiu someter o proxecto a un procedemento de avaliación de impacto ambiental ordinario, polo que procede formular a súa declaración de impacto ambiental (DIA en adiante), consonte co artigo 41 da citada Lei.

1.-OBXECTO DO PROXECTO, DESCRICIÓN, PROMOTOR E ÓRGANO SUBSTANTIVO.

1.1-Obxecto do proxecto.

O proxecto presentado consiste na fase de desenvolvemento da reestruturación parcelaria da parroquia de Santa María Madalena de Retizós no concello de Baleira (Lugo). Dita reestruturación parcelaria ten como obxecto optimizar as condicións estruturais das súas explotacións agrarias, incrementando así o tamaño das parcelas e optimizando a súa produtividade.

1.2.-Descrición do proxecto.

1.2.1.-Localización.

O proxecto de reestruturación localízase no norte do concello de Baleira, o cal pertence a comarca de A Fonsagrada, provincia de Lugo. Abarca a parroquia de Santa María Madalena de Retizós.

Os límites da zona de estudo son os seguintes:

- Norte: Parroquias de Santiago de Milleiros do concello de Pol e Santiago de Martín no concello de Baleira.
- Sur: Parroquia de San Miguel de A Graña, reestruturada en parte (concello de Baleira).
- Leste: Santiago de Martín no concello de Baleira.

- Oeste:: Parroquias de San Martín de Caraño do concello de Pol (parroquia reestruturada) e San Cibrao de Montecubeiro do concello de Castroverde (parroquia reestruturada).

A superficie do ámbito de actuación é de 775,38 ha. das que se exclúe a seguinte zona:

- Zona de exclusión 1 de 192,38 ha, ocupada pola Zona Especial de Conservación (ZEC), "A Marronda".

Sendo o total da superficie a concentrar de 583 ha.

1.2.2.-Accións do proceso da Concentración parcelaria.

A concentración parcelaria leva a cabo unha serie de actuacións inherentes ao propio proceso que, en función da fase na que se atopen, son:

a) Fase de formulación, nesta fase as accións susceptibles de producir impacto serían:

- Planificación do novo viario.
- Deseño de novas fincas.
- Valoración e situación de novas fincas de substitución.

Nesta fase terase en conta a eliminación de pes arbóreos, o abandono da explotación do solo e a densificación da construción.

b) Fase de execución, as accións susceptibles de producir impacto serían:

- O replanteo e conformación de novas fincas de substitución.
- Construción da rede de novos camiños de servizo e obras de infraestrutura.

Os efectos potenciais serían: a perda temporal de funcionalidade de lindes para a fauna, a desaparición de áreas comunais, efectos sobre a paisaxe e a vexetación, efectos sobre o patrimonio arqueolóxico, perturbacións á fauna e a poboación por emisións acústicas.

1.2.3.-Descrición básica do proxecto.

Se prevé o trazado de 2 camiños de nova apertura e o acondicionamento de outros 8 que suman un total de 3,71 Km e 13,48 Km respectivamente.

Propónse que teñan un ancho de firme de 5,0 m, e 1 m de gavia a cada lado da rasante.

1.2.4.-Descrición do medio.

Medio Físico:

A zona obxecto do proxecto presenta un clima de tipo oceánico menos nos meses centrais do verán nos que é de tipo intermedio sen. A precipitación media anual é de 1059,17 mm e a temperatura media anual 11,17°C. Non obstante a neve é un fenómeno esporádico nas

últimas décadas e raramente permanece máis de 1 o 2 días.

O relevo da zona de reestruturación, situada na comarca de A Fonsagrada lucense, caracterízase por presentar unhas pendentes importantes, a pendente media sitúase no 31,86%. Existen dúas zonas claramente diferenciadas, a zona de val central, preto da estrada, e as zonas ao leste e ao oeste con pendentes máis pronunciadas.

Na zona de estudo predominan os solos non laborables e en menor medida os solos de laboreo sistemático e ocasional, existindo unha porcentaxe moi baixa de solos improdutivos.

A zona pertence a conca do Río Eo, e principalmente a subconca de Marlín, onde destacan os regos de Cabana e de Vilares.

Medio Biótico:

Na zona de estudo detéctanse os seguintes hábitats prioritarios:

- 3260: Ríos de pisos de planicie a montano.
- 4030: Uceirais secos europeos.
- 8220: Pendentes rochosas silíceas.
- 8230: Rochedos silíceos con vexetación pioneira.
- 9120: Faiais acidófilos atlánticos.
- 9160: Carballeiras pedunculadas ou albares.
- 9230: Carballeiras galaico-portuguesas.
- 9260: Bosques de *Castanea sativa*.

Na área inventariáronse un total de 67 especies de aves, 22 especies de mamíferos, 8 especies de anfibios, 5 especies de réptiles e 2 especies de peixes.

Con respecto a flora da zona existen 258 especies de plantas vasculares que foron inventariadas na Fraga da Marronda. O *Narcissus pseudonarcissus* subespecie nobilis, é unha especie de interese comunitario e está estritamente protexida no Anexo IV do Real Decreto 1997/1995, que traspón a Directiva 92/43/CEE, ou nos Anexos II e V da mesma.

Dentro da zona de estudo destaca o espazo en Rede Natura da Zona Especial de Conservación de A Marronda que ocupa unha superficie total de 189,33 ha.

Patrimonio Histórico:

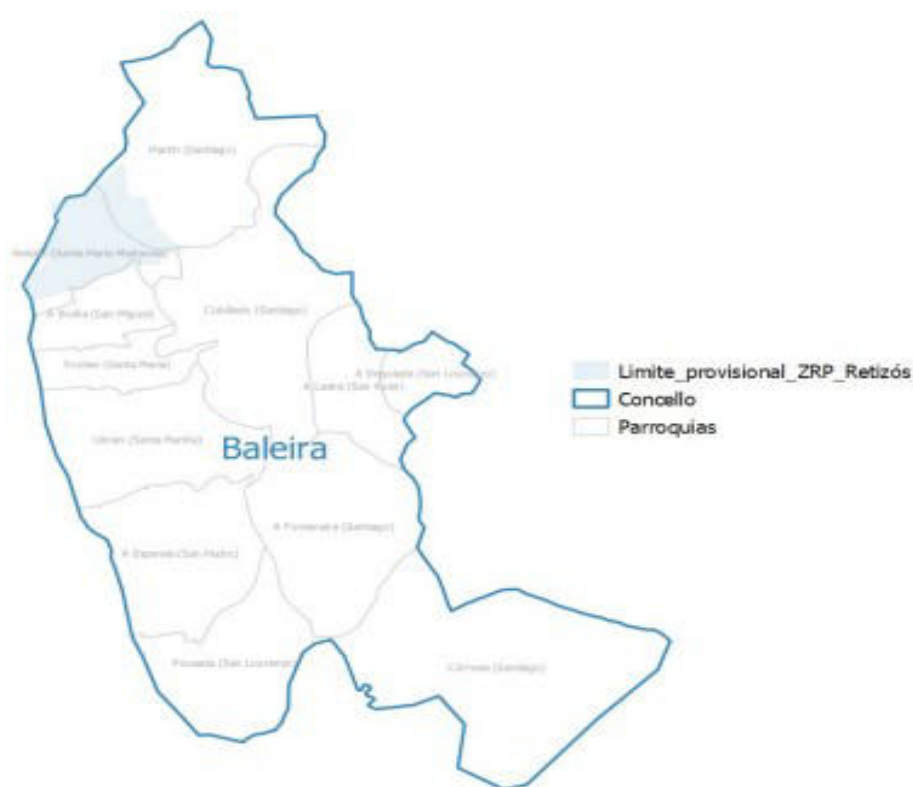
Con respecto ao patrimonio histórico, artístico e cultural identificado no correspondente Proxecto de Prospección Arqueolóxica Intensiva, identificáronse os seguintes elementos:

- 3 edificios, monumentos ou elementos de enxeñería catalogados como elemento arquitectónico civil ou relixioso.
- 3 elementos pertencentes ao patrimonio etnográfico.
- 1 xacemento arqueolóxico.
- 1 asentamento fortificado.
- 1 elemento indeterminado.

1.3.-Promotor e órgão substantivo.

O promotor e órgano substantivo é a Dirección Xeral de Desenvolvemento Rural.

Unha imaxe da zona de reestruturación parcelaria é a seguinte:

2.-TRAMITACIÓN E ANÁLISE DO EXPEDIENTE.

2.1.-Resumo da tramitación.

Por solicitude dos veciños, a Dirección Xeral de Desenvolvemento Rural iniciou a Reestruturación Parcelaria na parroquia de Santa María Madalena de Retizós, no concello de Baleira (Lugo).

Con data de 04/12/2020 publicouse no DOG núm 245 o anuncio do 13 de novembro, da Dirección Xeral de Desenvolvemento Rural, polo que se somete a información pública o Estudo de Impacto Ambiental da zona de reestruturación parcelaria de Retizós, no concello de Baleira (Lugo).

Simultaneamente ao trámite de información pública, o órgano substantivo, en cumprimento do artigo 37 da Lei 21/2013, consultou as seguintes administracións públicas afectadas e ás persoas interesadas sobre os posibles efectos significativos do proxecto sobre o medio ambiente.:

ORGANISMO CONSULTADO	RECIBIDO	NON RECIBIDO
Sociedade Galega de Historia Natural	X	
Instituto de Estudos do Territorio	X	
Federación Ecoloxista Galega		X
Dirección Xeral de Patrimonio Cultural.	X	
Dirección Xeral de Planificación e Ordenación Forestal	X	
Dirección Xeral de Patrimonio Natural	X	
Concello de Cospito.	X	
Confederación Hidrográfica Cantábrico occidental	X	
Consello da Cultura Galega	X	

2.2.-Análise do expediente.

O expediente contén o Estudo de Impacto Ambiental, a copia do anuncio de información pública, o certificado de exposición pública do Servizo de Infraestruturas Agrarias, no que se deixa constancia de que durante este período non foron presentadas alegacións, o informe do órgano substantivo e a copia das solicitudes de informe e dos informes emitidos polos distintos organismos consultados.

Os organismos consultados informan o seguinte:

1.-A **Sociedade Galega de Historia Natural**, remite opinión sobre cuestións que son tidas en conta polos órganos competentes, e quedan atendidas co cumprimento do condicionado desta Declaración de Impacto Ambiental.

2.-O **Instituto de Estudos do Territorio**, informa á vista da documentación achegada o seguinte:

- Nos camiños existentes limitados por muros ou valados tradicionais, ou aliñamentos ou sebes vexetais de especies autóctonas, é recomendable manter

os citados elementos, e cando sexa necesario ampliar a súa sección, facelo por unha soa das beiras, para manter os elementos de interese na outra.

- Para o pavimento dos camiños escolleranse solucións acordes coa súa función, segundo se trate de comunicación ou servizo a parcelas; para o segundo caso, optarase polo emprego de materiais semellantes e integrados na contorna, como o xabre ou a saburra, agás cando a pendente do camiño determine a procedencia de empregar outro pavimento.
- Cando non comprometa a viabilidade do proxecto e sexa tecnicamente viable, recoméndase trasladar os muros ou valados tradicionais de pedra que tivesen un singular interese aos novos lindes dos predios.
- A anchura dos camiños adaptase á función que deban cumprir, ben sexa a comunicación coas redes exteriores, ben o servizo ás parcelas. No viario de nova apertura seguirase a morfoloxía do terreo e os seus cambios de nivel, sempre que sexa posible dende o punto de vista de seguridade do tráfico que discorra por eles, evitando os trazados que provoquen maiores movementos de terras e posible afectación aos elementos de singular interese paisaxístico identificados no estudo de impacto e integración paisaxística que se decidise manter por non comprometer a viabilidade do proxecto.
- Minimizar a eliminación de vexetación autóctona e masas arboradas de caducifolias durante as fases de execución.

En todo caso, de acordo co artigo 30.3 do Regulamento da Lei 7/2008, as medidas de integración paisaxística deberán quedar oportunamente recollidas no proxecto de reestruturación.

3.-A Dirección Xeral de Planificación e Ordenación Forestal, informa favorablemente a reestruturación parcelaria, incidindo na importancia dos seguintes aspectos::

- Cumprimento das condicións das repoboacións forestais (artigo 67 da Lei 7/2012).
- Cumprimento das condicións para cambios de actividade forestal a agrícola (artigo 60 da Lei 7/2012).
- Cumprimento dos requisitos de xestión de biomasa marcados pola Lei 3/2007.

4.-O Consello da Cultura Galega, conclúe o seguinte:

- Os bens de interese cultural non se ven afectados pola actuación proposta. En canto a outros elementos, teranse en conta as indicacións do estudo de impacto ambiental.
- A actuación proposta é compatible cos valores funcionais da paisaxe existente tendo en especial consideración a zona de exclusión proposta.

- Desde o punto de vista da ordenación do territorio, a transformación proposta é compatible coas características edáficas e topográficas da área.
- A actuación proposta pode afectar á conservación de hábitats de interese comunitario.

Como conclusión final, resumo das anteriores, estímase que a reestruturación parcelaria pode ser autorizada, primando actuacións encamiñadas a preservar os bens culturais e os hábitats da zona excluída no estudo de impacto ambiental, evitando a deforestación dos bosquetes de frondosas autóctonas que se atopan na área de actuación, fora da zona de exclusión.

5.- A **Dirección Xeral de Patrimonio Natural** informa que á vista da análise da documentación recibida, o promotor do Proxecto da Reestruturación Parcelaria debe ter en conta as seguintes consideracións:

■ Actuacións dentro da Rede Natura 2000.

- A reestruturación parcelaria deberá aterse ao disposto no Decreto 37/2014, tratando de obter un resultado globalmente positivo en canto aos obxectivos de conservación establecidos.
- Vista a dinámica actual dos cambios de ocupación do chan en Galicia, deberase prestar unha especial atención a mellorar e manter a longo prazo o estado de conservación dos seguintes hábitats de interese comunitario:

-4020* Brezais húmidos atlánticos de zonas temperadas de *Erica ciliaris* e *Erica tetralix*.

-6220* Zonas subestépicas de gramíneas e anuais de Thero-Brachypodietea.

-6410 Prados con molinias sobre substratos calcáreos, turbosos ou arxilolimónicos (*Molinion caeruleae*).

-6430 Megaforbios eutrofos hidrófilos das orlas de chaira e dos pisos montano a alpino.

-6510 Padros pobres de sega de baixa altitude (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*).

- Débense conservar os humidais incluídos no Inventario de Humidais de Galicia.
- Pola súa importancia para determinadas aves, débese manter o máximo de sebes vivos.

■ Actuacións fóra da Rede Natura 2000.

Identificaranse e conservaranse, entre as formacións vexetais actualmente existentes no ámbito da reestruturación, aquelas que teñen un especial valor ambiental e que, pola súa reducida representación no espazo para reestruturar e/ou posición, adquiren unha singular importancia como hábitat ou como

refuxios para as especies de flora e fauna que alí viven. Entre estas formacións singulares poden atoparse, por exemplo, as seguintes:

- Humidais (hábitats turbosos, lagoas, etc). Deben evitarse en todo caso modificacións do seu réxime hídrico e deberán destinarse a un uso acorde coas súas características.
- Masas boscosas de especies autóctonas tales como fragas, reboleiras ou soutos de castiñeiro, especialmente cando inclúan árbores moi vellos.

En concreto as masas arboradas que cumpran os requisitos establecidos no artigo 3 do Decreto 167/2019, do 5 de decembro, polo que se crea e régúlase o rexistro de masas consolidadas de frondosas autóctonas.

- Vexetación de ribeira. Manter esta vexetación resulta útil, ademais, para defender as parcelas de erosión fluvial. Para determinar a anchura da vexetación de ribeira a conservar pode facerse uso do criterio establecido no anexo II, letra g, da Lei 7/2012, do 28 de xuño, de montes de Galicia, ao establecer que as distancias mínimas que deben respectar as novas repoboacións forestais, con canles fluviais de máis de 2 metros de ancho, serán de 5 m cando se empreguen as especies de frondosas do anexo I e de 15 m no resto de especies, a contar desde o dominio público.

■ Plan de cultivos orientado aos aproveitamentos futuros.

Debe incluírse unha delimitación espacial dos terreos agropecuarios e forestais, que servirá de base para identificar e medir a superficie sobre a que se prevé que se producirá un cambio de uso do solo a medio prazo tras a reestruturación parcelaria.

As alteracións substanciais das cubertas vexetais débense estimar, clasificar, cuantificar e describir, dado que poden ter efectos apreciables sobre os compoñentes do patrimonio natural.

■ Para as especies que se indican, trasládanse as seguintes orientacións:

- En relación cos anfibios ameazados, a expansión de matogueiras e arbustos nas parcelas de cultivo abandonadas é un factor de ameaza, así como a colmatación de acequias de regadío e charcas nas praderías de sega en desuso, destrución por abandono de pozos, albercas, bebedoiros, etc.
- Para a conservación de *Burhinus oedicnemus* e *Vanellus vanellus* proponse as seguintes medidas:

-Promover unha extensificación xeral das prácticas agrícolas.

-Introducir etapas de descanso nos ciclos dos cultivos, de xeito que se fomenten os barbeitos, tanto os de curta como os de longa duración.

-Evitar o abandono de terras agrícolas que son colonizadas por especies arbustivas.

- Ordenar os proxectos e labores de regadío nas áreas de distribución destas especies.
- Favorecer os cultivos de secaño.
- Conservar os lindes entre parcelas de cultivo.
- Conservar e fomentar áreas de pasteiros naturais e seminaturais pastoreados.
- Conservación de matogueiras en terreos areosos e/ou pedregosos sometidos a pastoreo.
- Conservación e manexo axeitado de áreas encharcadizas en zonas agrícolas, evitando o seu drenaxe, e de veigas.
- Para a conservación de *Circus cyaneus* e *C. Pygargus* proponse as seguintes medidas:
 - Protexer os brezais e toxeias da súa transformación en cultivos forestais.
 - Manter a superficie ocupada por prados, pastos e pasteiros nas áreas de distribución potencial de ambas especies.
 - Limitación da superficie de cultivos sen interese para os Circus: millo e pataca en sistemas intensivos con transformación de grandes superficies.
 - Avaliación dos proxectos de regadío en áreas de nidificación de Circus.
- Un dos elementos que van a afectar notablemente ao entorno son as infraestruturas asociadas á concentración parcelaria. Afección que se induce tanto no medio biótico como abiótico e por extensión no perceptual. Deberase, por tanto, minimizar este impacto para o que se estiman pertinentes as seguintes consideracións:
 - Os viais axustaranse á topografía do terreo para minimizar o movemento das terras e reducir os impactos. O modelado dos taludes e o trazado dos viais evitará formas demasiado artificiais procurando que o cambio de pendentes sexa gradual, integrándose co medio natural e por extensión coa paisaxe.
 - Esta asimilación á fisiografía do entorno debe entenderse tamén no seu trazado, evitando os rectilíneos, tendendo a seguir as curvas de nivel do terreo. Evitarase o efecto cuadrícula tan habitual nas reestruturacións parcelarias.
 - Os viais que deseñen deben ter moi presente a biocenose e a paisaxe, evitando a afección aos hábitats máis sensibles e importantes.
 - Adoptaranse as medidas pertinentes que garantan que non se orixinen desprendementos, fenómenos erosivos, contaminantes ou cambios hidrolóxicos.

- Aproveitarase ao máximo posible a existencia de antigos accesos para o trazado das novas pistas.
 - No caso de que nos camiños de servizo se necesite habilitar pasos canadenses, deberanse deseñar as medidas necesarias que posibiliten o escape dos pequenos vertebrados que poidan caer ao foso.
 - Evitarase modificar as zonas de escorrenta para non influír nos ecosistemas naturais augas abaixo das infraestruturas. Neste sentido, deberanse colocar tantos pasos de auga como vagoadas teña o terreo, dimensionándose adecuadamente para evitar o efecto presa en épocas de máxima precipitación. Esta medida será empregada como paso pola pequena fauna (anfíbios, réptiles e micromamíferos).
- Os estudos necesarios deberán ser elaborados por persoal con capacidade técnica suficiente de conformidade coas normas sobre cualificacións profesionais e da educación superior.

6.-A **Dirección Xeral de Patrimonio Cultural** informa que o promotor do proxecto adoptou, como medida preventiva, a realización dunha prospección arqueolóxica do ámbito da zona de reestruturación parcelaria. O obxecto desta prospección é elaborar un catálogo dos bens do patrimonio cultural que poderían verse afectados polo proceso de concentración ou reestruturación parcelaria. A memoria técnica desta prospección incorpora unha avaliación do impacto que o trazado dos camiños ocasionará sobre os bens do catálogo, así como, unha proposta de medidas protectoras e correctoras.

É preciso que se informe ao promotor do proxecto dunha serie de recomendacións a ter en conta durante todo o proceso:

- A rede de camiños deberá apoiarse na medida do posible sobre os camiños rurais xa existentes, non atravesando as zonas de protección do patrimonio cultural salvo que sexa estritamente necesario.
- As trazas dos novos camiños buscarán respectar a vexetación de bordo dos camiños antigos cando coincidan en traza, mantendo cando menos un bordo do camiño vello coa vexetación existente e os muros de pedra.
- Os camiños que rematen nos núcleos tradicionais deberán ir reducindo o seu ancho a medida que se achegan a eles, progresivamente ata acadar o ancho do camiño no que desembocan, evitando transicións bruscas entre anchos, xa que logo no interior destes núcleos os viais son, normalmente, moito máis estreitos.
- No contorno dos bens declarados de interese cultural (BIC) deberase conservar maioritariamente a estrutura parcelaria e camiños existentes, co obxecto de non modificar a paisaxe que a arrodea.
- Respecto ao deseño do novo parcelario, deberase prever o seu axuste o máis posible ao existente, conservando o maior número posible de elementos conformadores da paisaxe rural, sobre todo nas áreas de protección dos elementos do patrimonio cultural, permitíndose agrupar parcelas de reducida

extensión para unificar e facilitar o cultivo, pero sen introducir novas liñas, alleas ás existentes, que desfiguren o carácter tradicional destas áreas.

- Asemade, o deseño das futuras fincas deberá ser coherente coa preservación dos camiños tradicionais e corredoiras que se identifiquen no estudo do patrimonio cultural, e que non estean incluídas na rede de camiños principais, de xeito que podan seguir en uso ou dar acceso ás parcelas.
- Tendo en conta que a paisaxe tradicional está caracterizada pola abundancia de valos artesanais de pedra que delimitan as actuais fincas e camiños, así como de lindes vexetais formados por ringleiras de árbores e/ou arbustos, sería axeitado que estes se tiveran en conta no deseño das futuras parcelas co fin de facer coincidir, na medida do posible, os antigos e os novos lindeiros de fincas e así conservar estes elementos tan característicos desta paisaxe galega. Os elementos de valor etnográfico e cultural que por forza haxa que retirar, deberán ser obxecto de recuperación, desmontándoos e aproveitándoos para definir as novas fincas.
- Recomendase que os xacementos arqueolóxicos de maior extensión se incorporen a unha masa común.
- Elementos etnográficos de uso público como pontellas, fontes, pozas de rego, cruceiros, etc..., deberán quedar en zonas exentas de reparcelación e garantir o seu acceso.

De acordo co artigo 34 da Lei 5/2016, do 4 de maio, do patrimonio cultural de Galicia (DOG núm.92 do 16.05.2016) os proxectos de obras que se desenvolvan no ámbito do proceso de reestruturación parcelaria, deben ser informados pola consellería con competencias en materia de cultura.

Aos efectos de autorización ou informe do proxecto de obras (camiños principais e secundarios, e de ser o caso, obras de acondicionamento de fincas ou acceso a predios), o promotor achegará xunto co proxecto construtivo (en soporte dixital), unha avaliación do impacto do proxecto sobre o patrimonio cultural cun catálogo de bens culturais elaborado en base aos resultados da prospección arqueolóxica.

O catálogo debe contar cunha ficha individualizada de cada un dos bens que conterá, a lo menos, a información seguinte::

- Identificación do ben: nome, concello, parroquia, lugar.
- Réxime xurídico do ben (BIC, catálogo ou censo).
- Referencia a coordenadas UTM e o ETRS 89 (fuso 29).
- Representación gráfica, a escala 1:5.000, de cada un dos bens na cartografía catastral, nos planos topográficos e na ortofotografía. As tramas a empregar ou capas non deben ocultar a información do estado actual de embaixo.
- Fotografías do elemento, sinalando na planimetría o lugar desde o que se tomaron as fotografías.

- O ámbito de ocupación dos bens culturais, debe representarse nos planos parcelarios, topográficos e na ortofotografía. A escala de representación recomendada nos planos xerais é de 1:5.000.
- Para a delimitación do ámbito de ocupación de cada un dos bens (especialmente no caso dos de carácter arqueolóxico) e do seu contorno de protección, ademais do traballo de campo, deben empregarse as diferentes ferramentas e visores do IET.
- Relación das parcelas catastrais nas que se localiza o ben, e o seu contorno de protección. Estas deben terse en conta ao efecto de información aos propietarios.

A realización de novas pistas, así como a ampliación de pistas existentes, a eliminación de elementos lineais que configuran a paisaxe, e a modificación do relevo natural das áreas de protección dos elementos do Patrimonio Cultural, terá carácter excepcional e, en todo caso requirirá a elaboración dun estudo detallado do entorno do elemento afectado. Este documento deberá incluír, ademais da información da ficha do catálogo, o seguinte::

- Fotografías do elemento e da zona na que se van a executar as obras. Debe sinalarse na planimetría o lugar desde o que se tomaron as fotografías.
- Especificacións técnicas e características construtivas da obra ou proxecto que ocasiona o impacto.
- Planimetría de detalle, sinalando as distancias reais das obras aos elementos do patrimonio cultural. Aportaranse seccións transversais dos novos camiños, onde se reflicta a relación co elemento, sinalando a rasante actual e a proposta. No caso de acondicionamento de camiños existentes sinalarase o estado actual e a proposta de obra e aportaranse fotos do estado actual dos camiños.
- Valoración das afeccións reais e proposta de medidas protectoras e correctoras.

Nas áreas de interese de patrimonio cultural debe de terse en conta, aos efectos de documentación, a técnica tradicional da construción de pedra en seco, que como tal está incluída no censo do patrimonio cultural, como manifestación do patrimonio cultural inmaterial (DOG núm. 186 do 29.09.2016). Polo tanto no caso de que na zona de afección se documenten construcións que empreguen a técnica da pedra en seco, dadas as determinacións contidas na LPCG e na resolución pola que se inclúe no censo do patrimonio cultura a referida técnica é preciso levar a cabo un proceso de documentación dos exemplos máis característicos da técnica.

A este efecto, na avaliación de impacto sobre o patrimonio cultural, incorporarase un informe específico no que se documente a tipoloxía de construción de pedra en seco da zona. Debe de empregarse a Guía de caracterización e integración paisaxística de valados editada pola Xunta de Galicia no ano 2017.

A documentación da técnica de construción de pedra en seco realizarase mediante fotografías e sinalizaranse nun plano os tipos de peche e demais construcións documentadas.

Cara a unha mellor avaliación de impacto sobre o patrimonio cultural, xunto co estudo achegarase unha capa ou arquivo SHP no que se representen todas as obras e instalacións do proxecto e outra na que se recolla a malla de puntos correspondente ao perímetro dos bens culturais localizados.

En base aos resultados das actuacións arqueolóxicas, a Dirección Xeral de Patrimonio Cultural, como organismo competente na materia, decidirá sobre a conveniencia de establecer outras medidas de protección.

7.-O **Concello de Baleira**, informa tendo en conta a Normativa Urbanística Municipal do Concello, aprobada o 14 de xullo de 1988 e modificada pola disposición transitoria primeira da Lei 2/2016, do 10 de febreiro, do solo de Galicia.

8.-A **Confederación Hidrográfica do Cantábrico occidental**, á vista da documentación remitida, informa o seguinte::

- En ningún caso o dominio público hidráulico se incluírá na superficie obxecto de reestruturación.
- As fincas de resultado en ningún caso suporán a alteración ou modificación do trazado natural de canles de dominio público hidráulico.
- Os peches das fincas de substitución, disporanse exteriores á zona de servidume de canles definida no artigo 6 do Regulamento do Dominio Público Hidráulico (Real Decreto 849/1986, de 11 de abril, segundo a redacción do RD 9/2008, de 11 de xaneiro). A zona de servidume, segundo disposto no artigo 7 do mesmo corpo normativo, reservárase expedita para, entre outros, o paso público peatonal e servizos de vixilancia e conservación, non podendo con carácter xeral realizarse ningunha construción nesta zona salvo que sexa conveniente ou precisa para o uso do dominio público hidráulico ou para a súa conservación e restauración.

Ademais, para aqueles peches das novas fincas de substitución que se sitúen na zona de fluxo preferente contemplárase o disposto no artigo 40.2 do Plan Hidrolóxico do Cantábrico Occidental (PHCOC).

- Nos sumidoiros dos camiños proxectados contemplárase nos futuros documentos o disposto no artigo 44 do PHCOC.
- A execución de calquera obra ou traballo na zona de policía das canles precisará autorización administrativa previa do Organismo de Cunca. Esta autorización será independente de calquera outra que sexa concedida polos distintos órganos das Administracións públicas (artigo 9.4 do Regulamento do Dominio Público Hidráulico, aprobado polo Real Decreto 8749/186, do 11 de abril, segundo a redacción introducida por RD 9/2008, de 11 de xaneiro).
- En canto ás medidas correctoras, debe cuantificarse o número de cruces de camiños/canles e contemplar medidas correctoras que minimicen ditos impactos nesa superficie, Estudar o tipo de cobertura afectada para revexetar mediante sementas, plantacións e estacas de especies autóctonas. Así mesmo cuantificarase a afección que o aumento de biocidas terá na calidade das augas

(segundo tipo de biocida, cantidade, superficie afectada,...) e ter en conta medidas de eliminación de especies invasoras.

Con todo, estas observacións realizaranse sen prexuízo de calquera obra ou traballo no dominio público hidráulico e nas súas zonas de servidume e de policía, os aproveitamentos de augas superficiais ou subterráneas, así como o vertido directo ou indirecto das augas requirirán autorización administrativa previa do Organismo de Cunca no ámbito territorial da súa competencia.

3.-Condicións ambientais.

Efectuada a análise do expediente, a presente declaración refírese en exclusiva ao proxecto de desenvolvemento do proceso de reestruturación parcelaria de Retizós, no Concello de Baleira, Provincia de Lugo.

Para todo o contido deste informe, no proceso de reestruturación, teranse en conta as seguintes fases:

a) Fase de formulación, nesta fase realízanse os documentos que deberán contar cos informes favorables da Dirección Xeral de Patrimonio Natural, Dirección Xeral de Patrimonio Cultural, e tamén da Confederación Hidrográfica do Cantábrico Occidental:

- Respecto da distribución das parcelas: o proxecto e o acordo de concentración parcelaria.
- Respecto da execución de obras: o Proxecto de Rede de camiños e Obras inherentes á concentración, e o Proxecto de Acondicionamento de Fincas e outros Proxectos de Obras Complementarias.

b) Fase de execución, terá os seguintes aspectos:

- Replanteo e conformación de novas fincas de substitución.
- Construción da rede de novos camiños de servizo.
- Obras de infraestruturas de drenaxe.

c) Fase de explotación, terá os seguintes aspectos:

- Toma de posesión das novas fincas.
- Uso das obras complementarias.

3.1.-Protección do solo.

3.1.1.-Fase de formulación.

3.1.1.1.-Movementos de terras.

- Definiranse as posibles zonas para o almacenamento de terras, a selección das zonas realizarase en base a criterios ambientais. Se terá en conta que no caso en que

existan ocos na contorna, procedentes de actividades extractivas abandonadas, ou movementos de terras, primará o seu uso fronte ao de outras zonas, sempre que sexa viable, e sempre que estean integrados na contorna. En ningún caso se realizarán depósitos dos sobrantes nas zonas con valores ambientais relevantes, identificados no estudo ambiental.

- Definiranse así mesmo as zonas dedicadas a maquinaria e casetas de obra. Estarán debidamente balizadas e illadas do resto da vexetación con gabias ou trampas que eviten as perdas ou verteduras ao resto do lugar a tratar. O finalizar, ditas zonas, deberán ser recuperadas e revexetadas con vexetación autóctona.
- En Rede Natura se restrinxirá ao imprescindible.

3.1.1.2.-Rede de camiños.

Deberanse tomar as seguintes medidas de conservación:

- No trazado dos camiños, aproveitarase o máximo os xa existentes, conservando a maior parte da vexetación arbórea autóctona, e valados de pedra. Tenderase a seguir as curvas do terreo.
- Evitarase a perda de capacidade de filtración das marxes dos regatos, así como o aumento de escorrentía directa nas zonas dos cruces. Realizarase a plantación de especies de ribeira autóctonas, nas beiras que resulten danadas ou carezan de vexetación.
- Aplicaranse medidas preventivas durante a manipulación dos formigóns e cementos, para evitar arrastres e vertidos aos cursos fluviais que danen á fauna acuática. Non estará permitido o lavado de cubas e ferramentas. Cando non se poida realizar o lavado na planta de preparación, acondicionarase un espazo estanco, coa posterior xestión dos residuos.
- Os residuos resultantes das accións previstas, non poderán ser acumulados en lugares próximos ao río para evitar ser arrastrados por choivas, debendo ser tratados e xestionados segundo a lexislación vixente. Prohibirase o vertido e lavado de cubos e ferramentas.
- Excluirase de toda actuación o ancho da ocupación dos recursos fluviais e das canles, xunto coa superficie ocupada pola vexetación de ribeira e as zonas de exclusión delimitadas no EIA, exceptuando os casos de cruzamento da rede fluvial; neste caso os estribos das estruturas de paso situaranse a polo menos 5m desde a liña de máximas crecidas ordinarias.
- A proposta definitiva da rede de camiños, debe buscar un acordo entre a necesidade de dar acceso ás fincas de substitución, e a preservación dos espazos de alto valor ambiental.
- Reconstruíranse os peches e sebes.

3.1.2.-Fase de execución.

3.1.2.1.-Materiais de préstamos e canteiras.

- Os materiais de préstamo, necesarios para o desenvolvemento das obras, terán que proceder de explotacións autorizadas, e definiranse os lugares de amoreamento de materiais e verteduras integrándoos no medio. Con carácter xeral non se efectuarán préstamos na zona, excepto xustificación previa, e deberán efectuarse en lugares sinalizados, e posteriormente proceder a súa integración no medio. Cando se precisen achegas externas de terra vexetal, esta non se poderá extraer de áreas onde se atope consolidada e integrada no medio e na que existan especies invasoras.

3.1.2.2.-Construcións.

En relación as construcións, haberá que balizar as zonas de exclusión, co obxecto de minimizar os impactos sobre os ecosistemas fluviais e teselas de especies de vexetación. Evitarase a elaboración de formigón na propia obra.

3.2.-Protección das augas e Hidromorfloxía.

Deberase ter en conta, tanto na fase de formulación como na fase de obras, o indicado pola Confederación Hidrográfica do Cantábrico Occidental no seu informe de data 05/05/2021.

Non se afectará as canles nin poderán asolagarse ou desecarse nin realizar ningún tipo de obra que modifique o hidromorfismo da zona.

3.3.-Xestión de Residuos.

- Os residuos serán xestionados de acordo coa súa natureza e normativa vixente, primando a reciclaxe. Os envases baleiros de calquera tipo de residuo, deberán ser depositados en contedores habilitados (Sistema integrado de Xestión de Envases) ou entregado a un xestor de envases.
- Con respecto a biomasa vexetal eliminada, primarase a valoración, evitando a queima no lugar, de ser o caso, deberá contar coa autorización regulamentaria.
- Cando sexa posible estes restos deberán ser compostados de forma natural. Para a súa integración sobre o terreo levarase a cabo a trituración e incorporación ao solo, deste xeito se diminúe o risco de incendios forestais, evitando a aparición de pragas.
- Haberá que evitar toda actuación que leve asociada a vertedura accidental de sustancias contaminantes na zona da concentración parcelaria e na súa contorna.

3.4.-Protección da fauna, vexetación e espazos protexidos.

No que respecta a protección da fauna, da vexetación e dos espazos protexidos, estarase ao indicado pola Dirección Xeral de Patrimonio Natural, tendo en conta os seguintes puntos:

3.4.1.-Fase de Formulación.

3.4.1.1.-Áreas con valores naturais.

Haberá que ter especial atención coas áreas sensibles, adoptando medidas protectoras e correctoras. Tamén serán obxecto de un seguimento e vixilancia ambiental. Estas áreas deberán ser sinalizadas durante o replanteo da obra.

As medidas adoptadas serán as seguintes:

- Restrinxirase ao máximo a eliminación da vexetación arbórea autóctona, das sebes de separación das parcelas, e respectaranse as árbores de maior tamaño e porte. Se é precisa a súa eliminación terá que repoñerse.
- Antes do inicio das obras, haberá que facer unha prospección para detectar a presenza de taxons e hábitats protexidos pola lexislación vixente, adoptando as medidas necesarias para a súa preservación.
- Non se poderá alterar o hábitat de especies protexidas, e comunicarse o seu achado a Dirección Xeral de Patrimonio Natural.
- Ao longo de todo o proceso de concentración parcelaria adoptaranse as medidas necesarias para evitar a afección aos elementos protexidos.
- Deberanse incorporar o deseño das novas parcelas, as sebes, lindeiros e arborados presentes na zona. A se mesmo consideraranse áreas sensibles os ecosistemas ligados a auga, os corredores ecolóxicos e demais hábitats antropoxénicos de interese natural, cultural ou paisaxístico, como vexetación de ribeira, sebes, peches, bancais, corredoiras, etc. Así mesmo as especies vexetais e faunísticas, endémicas ou protexidas.
- Manterase o mosaico agrogandeiro.

3.4.1.2.-Terreos forestais.

Nas zonas da concentración parcelaria os aproveitamentos das zonas forestais levaranse a cabo de acordo cas características culturais de cada especie, tratamentos silvícolas, e tipos de corta de rexeneración.

3.4.1.3.-Paso de animais.

Cando sexa necesario habilitar nos camiños pasos canadenses, para impedir o paso de gando, haberá que habilitar medidas que fagan posible o escape de pequenos vertebrados que poidan caer o foxo.

3.4.2.-Fase de explotación.

3.4.2.1.-Xestión e protección das áreas con valores naturais.

Antes de realizar os labores de roza de mato e formacións herbáceas, comprobarase a ausencia de especies de interese. No caso de presenza adoptaranse medidas para evitar as afeccións sobre as mesmas, e prestarase atención principalmente as especies en perigo de extinción, tomando as medidas seguintes:

- Procederase o balizamento das masas e formacións vexetais de interese ambiental, para evitar a súa eliminación.
- Reducirase a eliminación da vexetación, respectando toda vexetación existente que non resulte afectada directamente pola execución das obras.
- Eliminación de especies exóticas e invasoras.
- Prohíbese a plantación de especies de crecemento rápido.

Cando se leven a cabo repoboacións, en zonas forestais, estas axustaranse ao establecido na lexislación forestal e ambiental ao respecto, contando co informe favorable da Consellería do Medio Rural.

3.4.2.2.-Presenza de fauna.

Verificarase a ausencia de avifauna nidificante antes das labores de corta da arboreda ou roza de mato, no caso de que se atopen, adoptaranse as medidas de protección, especialmente as especies vulnerables, e en perigo de extinción que abundan nas árbores e no chan.

No caso de existir avifauna nidificante, establecerase un perímetro de seguridade de 500 metros, libre de maquinaria e de todo tipo de tráfico que garanta a tranquilidade das aves.

3.5.-Protección do Patrimonio Cultural.

Para a protección do patrimonio cultural estarase ao indicado pola Dirección Xeral de Patrimonio Cultural no seu informe, segundo o recollido no punto 2, do presente informe.

3.6.-Integración paisaxística.

Para levar a cabo unha mellor integración paisaxística da zona, teranse en conta os seguintes puntos:

- O deseño dos viarios farase seguindo as curvas de nivel, e se disporán entre límites de zonas agrogandeiras e de montes.
- Cando o camiño estea limitado por árbores, procurarase anchealos só cara un dos lados, e non a ámbolos dous lados, así manterase a vexetación natural das bandas do camiño.

- Empregaranse especies autóctonas que procederán de a mesma zona, ou zonas similares, e se terá en conta o disposto na orde do 17 de marzo de 2005, da Consellería de Medio Ambiente, Sostibilidade, Territorio e Vivenda.
- As especies a utilizar deben ser compatibles entre si, no espazo e no tempo.
- Cando sexa necesaria a eliminación dalgún exemplar de especies arbóreas autóctonas, terán que ser repostas.
- No deseño do novo parcelario, favorecerase a integración paisaxística dos predios resultantes, mediante a conservación do maior número posible de elementos lineais que sexan de interese ambiental.
- Deberase procurar que na reorganización das propiedades, as parcelas que resulten da agrupación, manteñan as características morfolóxicas do parcelario de orixe, procurando que se manteñan os lindeiros de maior valor ecolóxico.

3.7.-Condicións Xerais.

3.7.1.-Fase de formulación.

- Todo deterioro que se lle ocasionen ás infraestruturas viarias, debido ao uso que se faga delas durante a fase de explotación, deberá ser reparado, aplicándose en todo caso ás obras de reparación, as cautelas e medidas de protección medioambientais, recollidas no presente informe, e os recollidos polos organismos consultados.
- Notificarase aos propietarios e daráselles información sobre a obriga legal, de obter permisos para a corta de especies arbóreas, informarase así mesmo doutras obrigas establecidas na normativa vixente, en materia de ordenación do territorio, de xestión forestal e conservación da superficie agraria, entre outras.
- Desenvolveranse as medidas que sexan necesarias, para evitar impactos asociados á fase de formulación, entre eles atopase a construción de peches, cortas indiscriminadas de vexetación, e a modificación abusiva de cultivos.
- Durante a fase de replanteo, deberanse levar a cabo os controis necesarios para garantir a inexistencia de impactos, e no momento no que se detecten tomaranse as medidas necesarias para evitalos, comunicándollo ao organismo que proceda, xunto coas medidas a adoptar.
- Haberá que asfaltar as pistas con maior tránsito.
- Velarase pola protección dos valores naturais, paisaxísticos e patrimoniais, de interese local.
- Prohíbese a reforestación de zonas agrícolas con especies de crecemento rápido.
- O proxecto non modificará as condicións hidrolóxicas do ámbito de actuación.

3.7.2.-Fase de explotación.

- Nos límites da zona de concentración parcelaria, farase un control topográfico de ditos límites, dos predios de substitución, e da traza de camiños.
- Con respecto a servidume, manterase a permeabilidade territorial da zona, conservando os servizos e servidumes de paso, que existan na actualidade. De cortarse o paso dalgunha vía, deberanse crear rutas alternativas co mesmo servizo.
- Cando houbese estradas afectadas, camiños ou calquera outra infraestrutura, deberán restituírse ao estado previo das obras.
- Farase un uso sostible da zona, mediante a toma de criterios de sustentabilidade ambiental.

3.8.-Plan de seguimento e vixilancia ambiental.

3.8.1.-Fase de formulación.

Redactarase un programa de Vixilancia e seguimento Ambiental, que terá en conta todos os impactos avanzados, no documento ambiental.

Dito programa terá como obxecto garantir o cumprimento das medidas protectoras e correctoras contempladas no documento ambiental, nos informes dos organismos consultados, e no condicionado do presente informe. As actuacións que se executen, e se integren na documentación, incluíndo as referentes ás actuacións ambientais e as de patrimonio, deberán quedar reflectidas en planos de escala adecuada, e estar dotadas das partidas orzamentarias correspondentes, e terán o seu reflexo no capítulo de orzamentos do Proxecto de Concentración Parcelaria. Será o órgano substantivo o responsable de que se acaden os fins a conseguir, tendo en conta o seguinte:

- Todas as análises e medicións, deberán ser realizadas por organismos de control autorizados, ou entidades acreditadas, e os resultados deberán ser asignados por un técnico autorizado.
- As tomas de mostras, serán representativas, e tamén as medicións, realizaranse durante os labores de maior incidencia sobre os indicadores obxecto de control.
- Se durante a realización do programa se detectasen impactos imprevistos, a Dirección Xeral de Desenvolvemento Rural, terá que propoñer as medidas correctoras necesarias.
- No programa de vixilancia e Seguimento Ambiental, incluírase un Plan de Control de Calidade das Augas e Funcionamento das Estruturas de Drenaxe, coas medidas propostas, engadindo a súa vez as propostas informadas pola Confederación Hidrográfica do Miño-Sil, e pola Dirección Xeral de Patrimonio Natural. No que respecta a calidade das augas superficiais, se indicarán as análises de augas que se realizarán, así como os puntos de mostraxe e a frecuencia das análises, seleccionaranse os puntos de toma de mostras, augas arriba e augas abaixo, da zona afectada.

3.8.2.- Fase de execución e de explotación.

Levarase a cabo o programa de Vixilancia Ambiental, do que se responsabilizará a Dirección Xeral de Desenvolvemento Rural, e como órgano substantivo, estará o disposto no artigo 52 da Lei 21/2013, do 9 de decembro, de Avaliación Ambiental.

4.-PROPOSTA.

Logo de finalizar a análise técnica do expediente de avaliación de impacto ambiental, propónse formular a declaración de impacto ambiental do proxecto nos termos recollidos ao longo deste documento, en cumprimento do disposto no artigo 41 da Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental

O xefe do Servizo de Avaliación Ambiental de Proxectos
Manuel Díaz Cano (asinado electronicamente)

Conforme

O subdirector Xeral de Avaliación Ambiental
Juan Manuel Camiño Soto (asinado electronicamente)

Resolve:

Formular a declaración de impacto ambiental do proxecto de reestruturación parcelaria da parroquia de Santa María Madalena de Retizós, no concello de Baleira (Lugo), promovido pola Dirección Xeral de Desenvolvemento Rural, considerando que o proxecto é ambientalmente viable sempre que se cumpra, ademais do recollido no estudo de impacto ambiental e a restante documentación avaliada, o condicionado que figura ao longo deste documento, tendo en conta que no caso de que exista contradición entre eles prevalecerá o disposto nesta DIA.

Ademais do obrigado cumprimento das condicións sinaladas, se se manifesta calquera tipo de impacto non considerado ata o momento, este órgano ambiental poderá ditar condicionados adicionais aos anteriores.

Calquera cambio que se pretenda introducir no proxecto respecto do recollido nesta DIA deberá ter en conta a variable ambiental, e no caso de que poida producir efectos significativos sobre o medio ambiente, deberásele notificar previamente a esta Dirección Xeral, quen o avaliará e decidirá sobre a súa aceptación, comunicando no seu caso se procede ou non modificar a declaración ou iniciar un novo trámite de avaliación ambiental.

Esta declaración farase pública a través do DOG e da páxina web da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda, remitiráselle ao promotor e o órgano substantivo para os efectos oportunos.

De acordo co artigo 41.4 da Lei, contra esta DIA non procederá recurso algún, sen prexuízo dos que, no seu caso, procedan en vía administrativa ou xudicial fronte ao acto, no seu caso, de autorización do proxecto..

Santiago de Compostela, (na data de sinatura electrónica)

A Directora Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático.
María Sagrario Pérez Castellanos (asinado electronicamente)

ANEXO II: INFORMES DOS ORGANISMOS CONSULTADOS

INFORME PREVIO Á APROBACIÓN DO DECRETO DE REESTRUTURACIÓN PARCELARIA DA ZONA DA PARROQUIA DE RETIZÓS NO CONCELLO DE BALEIRA, ADOPTADO NA REUNIÓN DE DATA 5 DE ABRIL DE 2024

FEITOS

1 Con data 21 de marzo de 2024 o Servizo de Infraestruturas Agrarias de Lugo remitiu ao Comité Técnico Asesor de Reestruturación Parcelaria de Lugo unha solicitude para que este emitise un informe previo á aprobación do decreto de reestruturación parcelaria da zona da parroquia de Retizós no Concello de Baleira, Lugo.

Na dita solicitude facíase constar que a petición procura determinar a viabilidade e idoneidade do proceso de reestruturación na dita zona, e que a estes efectos é importante recopilar información sobre as principais afeccións, actuacións ou proxectos que poidan condicionar o desenvolvemento do proceso.

2 Con motivo desta solicitude, con data 5 de abril de 2024, o comité celebrou unha reunión co obxecto de emitir o dito informe.

CONSIDERACIÓNS LEGAIS E TÉCNICAS

1 A Lei 4/2015, do 17 de xuño, de mellora da estrutura territorial agraria de Galicia, dispón o seguinte no seu artigo 9:

“Artigo 9. O estudo previo de iniciación

1. Superado favorablemente o proceso de avaliación a que fai referencia o artigo 7, o servizo provincial correspondente poderá comezar a elaboración do estudo previo de iniciación da zona de reestruturación, logo do mandato da dirección xeral competente en materia de desenvolvemento rural.

2. O servizo provincial solicitará ao concello ou concellos afectados e ao comité técnico asesor definido no artigo 14, así como a calquera outro organismo ou entidade que xulgue conveniente, informes non vinculantes co fin de coñecer o seu criterio respecto das posibles actuacións na zona.”

2 Así mesmo, o artigo 3.1.a) do Decreto 19/2017, de 16 de febreiro, polo que se regula a forma de designación e o réxime xurídico dos comités técnicos asesores de reestruturación parcelaria, establece que:

“1. O comité técnico asesor de cada provincia emitirá os seguintes informes de carácter non vinculante:

a) Informe, con anterioridade á aprobación do decreto de reestruturación parcelaria, sobre as actuacións previstas que se deben realizar na zona afectada polo estudo previo de iniciación da zona de reestruturación parcelaria.

COMITÉ TÉCNICO ASESOR DE REESTRUTURACIÓN PARCELARIA DE LUGO

Ronda da Muralla 70
27071 Lugo

(...)

2. O prazo para a emisión destes informes será dun mes contado a partir da solicitude, agás o informe previsto no número 1 deste artigo, no que o prazo de emisión será de corenta e cinco días seguintes á solicitude”.

3 Das distintas intervencións feitas polas persoas representantes dos órganos e entidades sectoriais que están representadas no comité e asistiron a reunión a que se fai referencia no feito segundo resulta o seguinte para informar:

-A persoa representante do departamento ou entidade competente en materia de Desenvolvemento rural remitiu un informe no que se conclúe que:

“Dos estudos económicos deducimos que o proxecto é viable dende un punto de vista económico, tanto na situación prevista tras o proceso de reestruturación como na situación estudada no análise de sensibilidade do proxecto, con taxas internas de rendemento positivas (5,20% na situación prevista e 6,80% na máis favorable).

Ademais de todo isto hai outros efectos favorables de difícil cuantificación económica como son a fixación de poboación no rural, mantemento de explotacións viables para a produción de alimentos, clarificación da titularidade das propiedades, etc.

Da análise da situación actual e da situación transformada dedúcese que o proxecto tamén é viable dende un punto de vista técnico. Non existen limitacións importantes dende un punto de vista ambiental ou patrimonial, e os terreos obxecto do proceso poden ter un uso agrícola axeitado, tanto polas explotacións existentes na parroquia como nas parroquias lindeiras, sendo susceptibles de posta en cultivo parte dos terreos que hoxe están en estado de abandono.

En canto á aceptación social do proceso, foi solicitado pola maioría dos propietarios das explotacións activas con actividade na zona, polo que o grado de aceptación do proxecto na zona en principio é bo.

Ao longo dos estudos previos efectuados sobre o terreo non se detectou rexeitamento ó proxecto, senón pola contra unha actitude positiva.

Por todo o exposto, conclúese que a reestruturación parcelaria da parroquia de Santa María de Retizós é viable.”

-A persoa representante do departamento ou entidade competente en materia de Producción Agropecuaria, en síntese, informa que as explotacións que figuran en situación de alta no Rexistro de Explotacións Agrarias de Galicia (REAGA) na parroquia de Retizós son 16, das que soamente 6 delas teñen a cualificación de explotación agraria prioritaria, segundo a definición recollida na Lei 19/1995, de modernización das explotacións agrarias e o Decreto 200/2012, polo que se regula o Rexistro de Explotacións Agrarias de Galicia.

Continúa a sinalar que segundo a orientación produtiva, o tipo de explotación máis abundante é a de vacún de leite. Tamén existen explotacións de vacún de carne, cabrún, horta e équidos.

Orientación produtiva	Explotacións
Vacún de leite	5
Équidos	2
Vacún de carne	1
Ovino	1
Cabrún	1
Horta	1
Autoconsumo	5

Apunta tamén que non existe ningunha explotación inscrita na sección de venda directa (SEVEDI) do REAGA creada mediante o Decreto 125/2014, polo que se regula en Galicia a venda directa dos produtos primarios desde as explotacións á persoa consumidora final.

Igualmente puntualiza que durante a execución do Plan de Desenvolvemento Rural de Galicia para o período 2014-2020, que inclúe as convocatorias dos anos 2016, 2017, 2018, 2019, 2020 e 2022, non se aprobou ningunha solicitude de axuda para o apoio ao investimentos nas explotacións agrícolas. Na convocatoria 2023 está en fase de revisión unha solicitude.

Ademais, indica que neste mesmo período non se aprobou ningunha solicitude de axuda para a creación de empresas para as persoas agricultoras mozas, pero está en fase de revisión unha solicitude correspondente á convocatoria 2023 e aclara que estas dúas solicitudes forman parte do proxecto de incorporación á actividade agraria por parte da persoa interesada que se instala accedendo a titularidade da explotación que figura actualmente a nome doutra persoa.

Conclúe resaltando que o Real Decreto 948/2021, polo que se establecen as bases reguladoras para a concesión de axudas estatais destinadas a execución de proxectos de investimento dentro do Plan de impulso da sustentabilidade e competitividade da agricultura e gandería (III) no marco do Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia, permitiu convocar unhas axudas para investimentos en agricultura de precisión e tecnoloxías 4.0 e que nesta parroquia non se aprobou ningunha solicitude.

-A persoa representante do departamento ou entidade competente en materia de Montes informa o seguinte:

"Que unha vez superposto o perímetro considerado para a execución da reorganización da propiedade da parroquia de Retizós, non se atopan montes rexistrados no sistema rexistral forestal, nen montes veciñais en man común, nen montes abertais, nen ningún terreo forestal dotado de instrumentos de ordenación forestal ou de xestión.

En canto á existencia de formacións forestais relevantes, destaca a presenza de masas de frondosas recollidas no anexo I da Lei 7/2012, do 28 de xuño, de montes de Galicia (DOG núm. 140 do 23.07.2012) que deberan ser conservadas. En todo caso a maior parte atópase dentro da ZEC da Marronda co que o órgano xestor do mesmo encargárase de informar o proxecto de reorganización.

Indicar que o límite proposto para a reorganización limitaría polo leste cos mvmc de Mendreiras e de Castrelo e Espiña, que en principio non se verán afectados polo proxecto proposto.

Achégase plano de situación da proposta onde se sinalan os montes veciñais próximos e a ZEC da Marronda que abranxe a maior parte das masas de frondosas recollidas no anexo I da lei de montes.”

-A persoa representante do departamento ou entidade competente en materia de Conservación da natureza (agora Patrimonio natural) presentou o escrito que, de seguido, se transcribe e que se corresponda fielmente coa súa intervención:

“• Manifesta a súa conformidade coa exclusión da superficie de concentración dos terreos comprendidos dentro da ZEC da Marronda.

• Solicita que se preste atención para que se respecten as condicións estipuladas na Declaración de Impacto ambiental sobre a protección da flora e da fauna, e en particular da conservación da vexetación arbórea autóctona e das augas e humedais.”

-A persoa representante do departamento ou entidade competente en materia de Xestión de augas achegou o seguinte texto que se corresponda fielmente coa súa intervención:

“O organismo competente en materia de Augas no ámbito que se pretende reestruturar, a Confederación Hidrográfica do Cantábrico (CHC), ten feito achegas no procedemento de consultas dentro da tramitación ambiental da Zona de Reestruturación Parcelaria de RETIZÓS, no Concello de Baleira, segundo se recolle na Declaración de Impacto Ambiental de 18/03/2022 (DIA).

Ditas achegas refírense: unha, a que o DPH non pode ser obxecto de reestruturación; dúas, ás características dos peches na Zona de Servidume (non peche) e na Zona de Fluxo Preferente (cumprimento do artigo 40,2 do Plan Hidrolóxico do Cantábrico Occidental, PHCO); unha cuarta á drenaxe dos camiños que se executen (so se prevé a apertura de dous novos cunha lonxitude de 3,71 km); outra á necesaria autorización para obras en zona de policía; unha sexta ós cruces dos camiños cos leitos, incorporando unha nota sobre a utilización de biocidas; e unha última sobre autorizacións para o aproveitamento de augas e vertidos.

Quero aquí facer notar que as referencias ó PHCO son ó PHCO-2015/2021 (Real Decreto 1/2016, de 8 de enero, por el que se aprueba la revisión de los Planes Hidrológicos de las demarcaciones hidrográficas del Cantábrico Occidental, Guadalquivir, Ceuta, Melilla, Segura y Júcar, y de la parte española de las demarcaciones hidrográficas del Cantábrico Oriental, Miño-Sil, Duero, Tago, Guadiana y Ebro) e non ó vixente PHCO-2022/2027.

Aparte diso, gustaríame insistir en dúas ideas:

En canto á rede hidrográfica, na cartografía oficial 1/25.000 aparecen soamente o Rego do Souto, o sureste do ámbito; o Rego de Cabana; o Rego de Vilares, afluente do anterior, o río de Martín, no que desemboca o segundo e tamén o Rego da Faia, o noreste do ámbito -remítese a unha captura de pantalla que achega co seu escrito-. Pero, por exemplo, na cartografía do Instituto de Estudos do Territorio (IET), aparecen máis (achégase plano coa rede do IET-2020).

Neste senso, recordar que na realidade poden existir máis leitos e variar o seu trazado con respecto dos recolleitos na cartografía oficial e todos eles deben figurar nos planos das ZRP e considerarse como tales para todos os efectos. E moi importante dispoñer dunha boa rede e para iso, partindo da rede oficial -que debemos recoñecer que ten algunhas eivas-, consultando as que figuran noutras cartografías coma a citada do IET ou a das diversas figuras de planeamento municipal, é necesario traballo de campo. Unha vez se dispoña da rede, debe ser validada pola CHC.

Por outra banda, o ideal sería realizar estudos de inundabilidade específicos para os tramos fluviais que non se atopen dentro do Sistema Nacional de Cartografía de Zonas inundables (ningún en Baleira). Pero isto faise importante cando estes discorran cerca dun núcleo de poboación e haxa posibilidade de que este se vexa afectado. Así, se se inclúe o Solo de Núcleo Rural dentro das ZRP, compre ter isto moi presente.

No caso que nos ocupa, e segundo o apreciado no visor da CHC, o Rego de Vilares ten unha cunca lixeiramente superior a 1 km² ó seu paso preto do núcleo de Retizós, e a diferenza de cota parece importante para non prever episodios de inundabilidade, sen embargo, non estaría de mais comprobar este extremo. O mesmo pasa co Río de Martín e o núcleo de A Muíña. En cambio, non son probables episodios de inundabilidade co Rego de Cabana no núcleo de San Romao.

En calquera caso, os compañeiros da CHC lle poderán aclarar ó director da zona calquera dúbida que poda xurdir no proceso."

-A persoa representante do departamento ou entidade competente en materia de Patrimonio cultural remitiu o seguinte informe, acompañado dunha ortofoto coa delimitación dos xacementos:

"A Dirección Xeral de Desenvolvemento Rural, solicita información que poida influír na redacción do estudo previo de iniciación da reestruturación parcelaria de Retizós, Baleira. Para esta zona levouse a cabo un proxecto arqueolóxico: PROSPECCIÓN ARQUEOLÓXICA INTENSIVA, DOCUMENTO AMBIENTAL DA ZONA DE REESTRUTURACIÓN PARCELARIA DE RETIZÓS ED 102A 2017/637-0, promovido pola Dirección Xeral de Desenvolvemento Rural. Dentro do ámbito afectado detectáronse os seguintes elementos:

Táboa 1: Listado dos Bens Patrimoniais que conforman o Catálogo

ELEMENTOS PATRIMONIALES IDENTIFICADOS				
Clave	Nome	Localización (Lugar/Parroquia)	Tipo de Evidencia/Tipoloxía	Adscrición cronocultural
RPRT-18-01	Muíño do Río de Martín	A Muíña – Curral de Abaixo / Retizós (Sta. M ^a Madalena)	Elemento etnográfico / construción adxectiva	Idade Moderna - Contemporánea
RPRT-18-02 GA27004027	Os Castros	Os Castros / Retizós (Sta. M ^a Madalena)	Asentamento fortificado	Idade do Ferro - Época Romana
RPRT-18-03	Igrexa de Sta. Mª Madalena	Retizós / Retizós (Sta. M ^a Madalena)	Arquitectura relixiosa	Idade Moderna
RPRT-18-04	Muíño 1 de Rego de Vilares	Vilares / Retizós (Sta. M ^a Madalena)	Elemento etnográfico / construción adxectiva	Idade Moderna - Contemporánea
RPRT-18-05	Muíño 2 de Rego de Vilares			
RPRT-18-06	Casa Reitoral de Retizós	Retizós / Retizós (Sta. M ^a Madalena)	Arquitectura civil	Idade Moderna - Contemporánea
RPRT-18-07	Túmulo de Monte da Marronda (Referencia)	Monte da Marronda – Río Longo / Retizós (Sta. M ^a Madalena)	Xacemento / Túmulo funerario	Neolítico Final- Bronce Final
RPRT-18-08	Pena do Forno (Referencia)	Monte Carril - Zarro de Retizós / Retizós (Sta. M ^a Madalena)	Indeterminada	Indeterminada
RPRT-18-09	Capela do Vilar (Referencia)	Alledo / Retizós (Sta. M ^a Madalena)	Arquitectura relixiosa	Indeterminada

Con posterioridade non se incorporaron novos elementos no catálogo do Plan Básico Autonómico aprobado polo Decreto 83/2018 do 26 de xullo ou no rexistro de xacementos arqueolóxicos da Dirección Xeral de Patrimonio Cultural. O xacemento dos Castros (GA27004027) é o único que pode ter incidencia dentro do proceso de concentración (ortofoto adxunta). As dúas referencias orais a dous hipotéticos elementos non teñen relevancia, xa que non hai certeza de que sexan xacementos e tampouco a hai sobre a localización. A primeira delas apunta a un posible túmulo no Monte da Marronda (RPRt-18-07), que foi arrasado a nivel superficial na década de 1980 e que, polo tanto, non foi posible localizar no terreo. A segunda referencia viría ligada ao microtopónimo "Pena do Forno" (RPRt-18-08) que, segundo a testemuña de diferentes veciños, derivaría dunha especie de cova ou abrigo natural, e polo tanto tampouco implica consecuencias arqueolóxicas."

Á vista de todo o anterior, o presente informe é asinado pola presidenta do comité en representación deste e de todos os seus membros para os efectos establecidos na lei.

Lugo, data da sinatura

A presidenta, Marta Barreiro Castro

RESPOSTA Á SOLICITUDE DE INFORMACIÓN SOBRE AFECCIÓNS Á RAEG DO ESTUDO PREVIO DE INICIACIÓN DO PROXECTO DE REESTRUTURACIÓN PARCELARIA DE RETIZÓS

Solicitante: Dirección Xeral de Desenvolvemento Rural

ANTECEDENTES

Con data 18.09.2023 ten entrada no rexistro da Axencia Galega de Infraestruturas escrito da Dirección Xeral de Desenvolvemento Rural da Consellería do Medio Rural no que se solicita información sobre as afeccións á Rede Autonómica de Estradas de Galicia (RAEG) do estudo previo de iniciación do proxecto de reestruturación parcelaria de Retizós no concello de Baleira. No escrito achegan enlace no que se pode descargar a delimitación do ámbito.

INFORMACIÓN DISPOÑIBLE

No ámbito do proxecto de reestruturación parcelaria atópase a seguinte estrada da RAEG:

Clave	Denominación	Rede
LU-750	Meira (N-640) - O Cádavo (LU-530)	Complementaria

No dito ámbito non hai actuacións en execución, nin planificadas por parte desta Axencia Galega de Infraestruturas.

As afeccións producidas polas estradas autonómicas pertencentes á RAEG son as indicadas na Lei 8/2013, do 28 de xuño, de estradas de Galicia.

Os accesos ás estradas de titularidade autonómica regúlanse nos artigos 127 a 132 do Regulamento xeral de estradas de Galicia aprobado polo Decreto 66/2016, do 26 de maio e na Orde do 23 de maio de 2019 pola que se regulan os accesos nas estradas de Galicia e nas súas vías de servizo.

Estes documentos están dispoñibles para consulta na páxina web da Consellería de Infraestruturas e Mobilidade, dentro do epígrafe correspondente á Axencia Galega de Infraestruturas, no apartado de lexislación:

<https://infraestruturasemobilidade.xunta.gal/transparencia/normativa-de-aplicacion>

Os eixos da RAEG están dispoñibles na dita web, para a súa descarga en formato dwg e en formato shp xeoreferenciados:

<https://infraestruturasemobilidade.xunta.gal/estradas/rede-autonomica/raega>

Os planos de delimitación do dominio público da estrada LU-113 en formato dwg poden descargarse no seguinte enlace:

<https://amtegabox.xunta.gal/index.php/s/bsiojQM5jxZwT2a>

Os estudos e proxectos que desenvolvan as actuacións obxecto desta solicitude serán compatibles co estipulado na mencionada normativa sectorial e, na medida na que afecten á RAEG, deberán contar con informe sectorial e autorización desta Axencia Galega de Infraestruturas.

En Santiago de Compostela, na data da sinatura electrónica

Asinado dixitalmente:

Sonia Sánchez Carbajales

Xefa do servizo de Planificación e Innovación

Asinado dixitalmente:

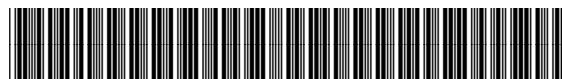
Conforme:

Héctor Presas Veiga

Xefe de Área de Planificación, Innovación e
Seguridade Viaria

Procedimiento: Otros informes
Expediente: 00422074.27/23
Documento: 4903175

NT600023613405004903175

SUBDELEGACION DEL GOBIERNO EN LUGO
RU ARMANYA 10
27001 LUGO
(LUGO)

No existen planes, proyectos o actuaciones por parte de la Gerencia Territorial del Catastro que deban ser tenidos en cuenta para el futuro desarrollo de la reestructuración parcelaria de Retizós.

Lugo, 19 de septiembre de 2023
GERENTE TERRITORIAL

Documento firmado electrónicamente con código seguro de verificación (CSV).

ASUNTO: Información para a elaboración do estudo previo para a iniciación da reestruturación parcelaria de Retizós, no Concello de Baleira. (CÓDIGO EPI-40).

O 18.09.2023 tivo entrada no Sistema Único de Rexistro Xunta de Galicia, co núm. 2023/2097237, oficio asinado pola directora xeral de Desenvolvemento Rural no que solicita a remisión da información que poida influír na redacción e contido do estudo previo de iniciación da reestruturación parcelaria da Retizós, localizada no Concello de Baleira e, en particular, sobre previsións deste departamento que lle poidan afectar.

Examinado o perímetro da zona de referencia, cabe indicar o seguinte:

- En exercicio das competencias atribuídas a esta dirección xeral, non hai previsión de levar a cabo ningunha actuación no ámbito afectado.
- O Concello de Baleira conta con Normas subsidiarias de planeamento municipal aprobadas definitivamente pola Comisión Provincial de Urbanismo do 14.07.1988. A normativa urbanística consta publicada no *Boletín Oficial da Provincia de Pontevedra* do 19.01.1990.

A delimitación da reestruturación parcelaria en estudo comprende terreos clasificados nas NSP de Baleira como: solo non urbanizable non protexido, solo non urbanizable de protección rural, solo non urbanizable de protección de viais e solo de núcleo de desenvolvemento lineal.

Pode consultarse este planeamento municipal na seguinte dirección web: "<https://siotuga.xunta.gal/siotuga/inventario>"

En todo caso, debe terse en conta que as NSP operan baixo as regras de vixencia do réxime aplicable aos municipios con planeamento non adaptado e aos municipios sen planeamento establecido na disposición transitoria primeira, da *Lei 2/2016, do 10 de febreiro, do solo de Galicia* e na disposición transitoria segunda do *Regulamento da Lei 2/2016, do 10 de febreiro, do solo de Galicia*, que se aprobou mediante o *Decreto 143/2016, do 22 de setembro*, en adiante RLSG.

- O Plan básico Autonómico de Galicia, en adiante PBA, é un instrumento de planeamento urbanístico que ten por obxecto delimitar no territorio da Comunidade Autónoma de Galicia as afeccións derivadas da lexislación sectorial e identificar os asentamentos de poboación existentes; así mesmo, establece unha regulación de carácter xeral dos diferentes usos do solo e da edificación (art. 2 do PBA).

En canto as afeccións derivadas da lexislación sectorial, tanto autonómica como estatal, o PBA constitúe un documento dinámico de referencia en canto reflicte as afeccións e zonas de protección reguladas pola respectiva normativa sectorial vixente nun único conxunto de planos sobre a totalidade do territorio da Comunidade Autónoma.

DIRECCIÓN XERAL DE ORDENACIÓN DO TERRITORIO E URBANISMO
VICEPRESIDENCIA SEGUNDA E CONSELLERÍA DE MEDIO AMBIENTE, TERRITORIO E VIVENDA

Edificio Administrativo de San Caetano
Edificio número 5, 15781 Santiago de Compostela
T. 981 544 356
sxurb@xunta.gal
www.xunta.gal

Conforme ao seu artigo 8, as determinacións do Plan básico autonómico son aplicables teñen carácter complementario do planeamento urbanístico municipal naqueles concellos nos que exista. En virtude deste carácter complementario, será de aplicación para suplir as posibles indeterminacións e lagoas do planeamento municipal vixente, sen que en ningún caso se poida modificar a clasificación do solo nin alterar as determinacións do planeamento que complementa.

O contido gráfico do PBA pode descargarse nas seguinte dirección web: "<http://mapas.xunta.gal/visores/pba/>".

Por último indicar que en todo caso, conforme ao artigo 206 do RLSG, corresponde á administración local facilitar a información referente a outros instrumentos de planificación urbanística, sendo competencia municipal a súa tramitación e execución.

Santiago de Compostela, data da sinatura dixital

A directora xeral de Ordenación do Territorio e Urbanismo
Mª Encarnación Rivas Díaz

REGISTRO DE LA PROPIEDAD DE RIBADEO-FONSAGRADA

C/ Alza, 5 bajo 27700-Ribadeo (Lugo)

Tel. 982 128 374 - Fax: 982 120 829

Ref. 5918/2023

ASUNTO: Información para la redacción del proyecto de iniciación de la reestructuración parcelaria de RETIZOS.-

En respuesta a su solicitud, una vez examinados los antecedentes del Registro, y los datos de Geobase, se hace constar que han sido localizadas DOS fincas, con base gráfica inscrita, que se encuentran situadas dentro de la zona afectada por la concentración parcelaria de Retizos, que son las siguientes:

- 1) Finca registral 10808, con cru 27017001193546, y Ref Catastral 000100600PH47C0001FH.-
- 2) Finca registral 10809, con cru 27017001193553, y Ref Catastral 27004A005000090000EK.-

Lo que se hace constar a los efectos oportunos.-

Ribadeo, 26 de septiembre de 2023.-
El Registrador: Alberto Núñez Doval

MINISTERIO
DE POLÍTICA TERRITORIAL

DELEGACIÓN DO GOBERNO
EN GALICIA

ÁREA DE FOMENTO

DELEGACIÓN DEL GOBIERNO
EN GALICIA

ÁREA DE FOMENTO

O F I C I O

S/REF: CLAVE: EPI-40

N/REF:

FECHA: ver sinatura electrónica

ASUNTO: Informe sobre a reestruturación parcelaria de Retizós (Baleira)

DESTINATARIO: Dirección Xeral de Desenvolvemento Rural da Consellería de Medio Rural

En relación coa súa solicitude de informe sobre a reestruturación parcelaria de Retizós, no Concello de Baleira, con data de entrada 18/09/2023, comunícolle que a Delegación de Economía e Facenda en Lugo non ten en marcha ningunha actuación ou proxecto que poida condicionar o desenvolvemento do proceso de reestruturación, nin presenta afeccións a infraestruturas xestionadas polo Ministerio de Transportes, Mobilidade e Axenda Urbana.

A directora da Área de Fomento

(asinado electronicamente)

www.mptfp.gob.es
fomento.acoruna@correo.gob.es

UE
23

Calle San Andrés, 162-3º
15071 - A CORUÑA
Teléfono: 981 989 525
Fax: 981 989 351

INFORME SECTORIAL SOBRE O EXPEDIENTE DE ESTUDO PREVIO DE INICIACIÓN RELATIVO AO PROXECTO "REESTRUTURACIÓN PARCELARIA DE RETIZÓS" (CLAVE: EPI-40), NO CONCELLO DE BALEIRA.

Con data 18 de setembro de 2023 recíbese nesta Xefatura Territorial a solicitude de informe sectorial do expediente de estudo previo de iniciación relativo ao proxecto "REESTRUTURACIÓN PARCELARIA DE RETIZÓS", promovido pola Dirección Xeral de Desenvolvemento Rural no concello de Baleira da provincia de Lugo e, unha vez revisada a documentación achegada, **infórmase do seguinte:**

En relación coas infraestruturas eléctricas de produción, distribución e transporte de enerxía eléctrica:

1. Segundo o punto 1 do artigo 4 da Lei 24/2013, de 26 de decembro, do Sector Eléctrico, *"A planificación eléctrica terá por obxecto prever as necesidades do sistema eléctrico para garantir o fornecemento de enerxía a longo prazo, así como definir as necesidades de investimento en novas instalacións de transporte de enerxía eléctrica, todo isto baixo os principios de transparencia e de mínimo custo para o conxunto do sistema.*

Unicamente terá carácter vinculante a planificación da rede de transporte coas características técnicas que nela se definen."

O artigo 5 da citada Lei, no seu punto 1 di: *"A planificación das instalacións de transporte e distribución de enerxía eléctrica que se encontren ou discorran en calquera clase e categoría de solo deberá terse en conta no correspondente instrumento de ordenación do territorio e urbanístico, o cal deberá precisar as posibles instalacións e cualificar adecuadamente os terreos, establecendo, en ambos os casos, as reservas de solo necesarias para as novas instalacións e a protección das existentes."*

Polo anteriormente exposto, para a aprobación do proxecto deberase ter en consideración o contido na "Planificación dos sectores de electricidade e gas 2008-2016. Desenvolvemento da rede de transporte" e na "Planificación da rede de transporte de enerxía eléctrica 2021-2026", dispoñibles na páxina web do Ministerio para a Transición Ecolóxica.

2. De conformidade co contido do Acordo do Consello da Xunta de Galicia de 1 de outubro de 1997, polo que se aproba o Plan eólico de Galicia como proxecto sectorial de incidencia supramunicipal, modificado mediante o Acordo de 5 de decembro de 2002, o desenvolvemento deste proxecto, queda vinculado ás determinacións contidas neste proxecto sectorial.

En relación coas posibles afeccións a dereitos mineiros e ás súas infraestruturas:

1. Púidose constatar que, consultado o Censo Catastral Mineiro de Galicia (constituído no Catastro Mineiro de Galicia segundo a disposición adicional quinta da Lei 2/2017, do 8 de febreiro), a delimitación do perímetro previsto no proxecto atopase afectado polo dereito mineiro da provincia de Lugo PERMISO DE EXPLORACIÓN nº LU/D/05542 "SANTALLA" da sección D) que consta outorgado por resolución de data 15.06.1984 ao titular ANTONIO SÁNCHEZ LOZANO, polo que a súa vixencia atópase esgotada e non procede, polo tanto, analizar os prexuízos que se lles ocasionaría.
2. Polo demais, son afectados outros dereitos mineiros que, ou ben foron caducados, ou xa esgotaron a súa vixencia ou, incluso, non foron perfeccionados os seus outorgamentos, polo que os seus promotores non contan co dereito mineiro dos artigos 40 e 44 da Lei 22/1973, de 21 de xullo, de minas nin procede, polo tanto, analizar os prexuízos que se lles ocasionaría.

Emítase este informe sen prexuízo de terceiros e con independencia das autorizacións que sexan necesarias para a execución da obra por parte doutros órganos da Administración, cumprindo, en particular, o disposto no artigo 154 do R.D. 1955/2000, do 1 de decembro, polo que se regulan as actividades de transporte, distribución, comercialización, subministración e procedementos de autorización de instalacións de enerxía eléctrica, no que se indica que *"Na elaboración por parte das distintas Administracións públicas de proxectos o plans que puideran variar o tendido dunha liña xa existente, darase audiencia á entidade titular da liña, co obxecto de que formule as alegacións pertinentes sobre os aspectos técnicos, económicos e de calquera outro orden respecto da variación que se proxecte"*.

O enxeñeiro de minas

Alberto Villaverde Sedano

(Asinado electrónicamente en Lugo na data da marxe)

ANEXO III: REDE DE CAMIÑOS PROPOSTA A NIVEL DE ANTEPROXECTO

O trazado de camiños proposto suman en total 17 190 m dos que 13 480 metros son de aproveitamento da rede viaria existente e 3 710 metros son de nova apertura. O resumo pode verse na seguinte táboa:

NOME	ACTUACIÓN	LONXITUDE (m)
A	Acondicionamento	1 521,77
B	Acondicionamento	2 890,71
C	Acondicionamento	1 651,59
D	Acondicionamento	340,46
E	Nova apertura	706,19
F	Acondicionamento	788,93
G	Acondicionamento	2 359,19
H	Acondicionamento	1 048,87
I	Nova apertura	2 879,46
J	Nova apertura	3 001,51

Esta rede de camiños podemos vela representada no **plano nº 4** e, aínda que está bastante traballada, só é unha aproximación a nivel de anteproxecto coa finalidade de determinar os impactos que podan producir tanto a nivel da súa construción como durante na fase de explotación. A súa definición definitiva a nivel de proxecto precisa dun levantamento topográfico para obter un modelo dixital do terreo preciso para realizar os cálculos que permitan concretar o trazado definitivo.

CAMIÑOS DE ACONDICIONAMENTO

CAMIÑO A:

Camiños existente que sae do lugar de San Román cara a Serra do Miradoiro cunha lonxitude de 1,52 km

CAMIÑO B:

Camiño existente asfaltado que comunica os lugares de San Román e A Muíña pasando polo núcleo de Retizós cunha lonxitude de 2,89 km

CAMIÑO C:

Camiño existente en terra que dará servizo aos agros de San Román cunha lonxitude de 1,65 km

CAMIÑO D:

Camiño existente asfaltado que comunica o lugar de Retizós coa estrada LU – 750 Meira – Baleira cunha lonxitude de 340 m

CAMIÑO F:

Camiño existente que da servizo a zona oeste do perímetro de estudo cunha lonxitude de 789 m

CAMIÑO G:

Camiño existente que parte do núcleo de San Román e transcorre polo perímetro oeste da zona de reestruturación cunha lonxitude de 2,36 km

CAMIÑO H:

Camiño existente en terra que transcorre polo perímetro norte da zona de reestruturación cunha lonxitude de 1,05 km

CAMIÑOS DE NOVA APERTURA:**CAMIÑO E:**

Camiño de servizo de nova execución paralelo á estrada LU – 750 Meira - Baleira e que dará servizo ás fincas de substitución do lugar de Retizós cunha lonxitude de 706 m

CAMIÑO I:

Camiño de nova execución que transcorre a media ladeira polo lado leste do perímetro de reestruturación cunha lonxitude de 2,88 km

CAMIÑO J:

Camiño de nova execución que transcorre polo límite da zona excluída e divisoria do monte cunha lonxitude de 3 km